

VAGGERYDS
KOMMUN

ÅRSREDOVISNING

Vaggeryds kommun

2018

Till kommunstyrelsen 2019-04-03

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Året som gått	4
3. Fakta om Vaggeryd.....	6
4. Vaggeryds kommun, flerårsöversikt	8
5. Så används dina skattekronor	9
6. Förvaltningsberättelsen.....	10
Omvärldsdelen.....	10
Vision och värdegrund.....	13
Måluppfyllelse Kommunfullmäktiges övergripande mål.....	14
God ekonomisk hushållning	22
Koncernperspektiv	32
7. Personalredovisning.....	33
Personalsammanställning.....	34
8. Miljöredovisning.....	40
Åtgärdsuppföljning av det reviderade miljöprogrammet (2018-2021)	41
9. Finansiella räkenskaper.....	43
Finansieringsanalys kommun.....	44
Notförklaringar	45
Driftsredovisning	49
Investeringsredovisning	50
Resultat och balansräkning, affärsdrivande verksamhet	52
Redovisningsprinciper	54
10. Nämndernas verksamhetsberättelser.....	56
Valnämnd.....	56
Revisionsnämnd.....	57
Överförmyndarnämnd.....	58
Kommunstyrelse	59
Kommunstyrelse - Räddningstjänst	67
Kommunstyrelse - Tekniskt utskott	70
Vaggeryds Elverk	75
Miljö och byggnämnd	77
Barn och utbildningsnämnd	81
Kultur och fritidsnämnd	85
Socialnämnd	89
8. Bolagens verksamhetsberättelser	93
Vaggeryds Energi AB.....	93
Vaggeryd-Skillingaryd Bostads AB	95
Vaggeryds Näringslivsråd.....	98

1. Inledning

Kommunstyrelsens ordförande

2018 var sista året på en mandatperiod 2015-18 som kännetecknats av hög tillväxt på alla plan och flera toppresultat för Vaggeryds Kommuns 47 åriga historia och levnad.

Fullmäktiges mål att vi ska vara en god och attraktiv kommun att bo, leva och verka i har verkligen bevisats under hela mandatperioden och inte minst under 2018. Vart man än reser i norr eller söder, öster eller väster så pågår det aktiviteter i byggnation, driftiga företag och kreativa människor som starkt tror på vår kommuns framtid.

Vi blev ytterligare 140 fler kommuninvånare och är 13 980 invånare den sista december 2018. När detta förord skrivs så har vi med stor sannolikhet passerat det magiska 14 000 strecket. Visst är det fantastiskt med en befolkningstillväxt på hela 751 personer under en enda mandatperiod.

2018 var också det året mycket byggande kom igång och startades upp. Vårt bostadsbolag VSBO satte spaden i marken för två väldigt stora byggprojekt; Tor och Gästgivaren som tillsammans motsvarar över 100 lägenheter.

Den privata byggmarknaden är också på tårna med startade eller färdiga projekt som Tiden, Lyckorna, Illern och Trollsländan, som är exempel på bostadsprojekt under 2018. På Himlabacken i Skillingaryd tog tomterna slut och i övrigt är det stor kommers för fastighetsaffärer och villabebyggelse, inte minst på landsbygden. Vi når våra mål när det gäller bostäder och detaljplaner.

Vi kom också igång med fler viktiga projekt inom förskola och vård- och omsorgsboende. Bullerbyn och Åviken är 12 nya förskoleavdelningar med tillagningskök, och nybyggnation av Mejeriets trygghet/vård och omsorgsboende har påbörjats.

Under ett verksamhetsår händer det väldigt mycket i vår kommun och nedan räknas upp ett axplock av alla goda resultat som levererades under 2018.

Vi är på plats 20 i landet i Svenskt näringslivs företagsranking och tar en 1-plats i länet, och blir också årets klättrare i länet med upp 17 placeringar. Vi får också mycket goda resultat i SKL insikt som är en viktig servicemätning i myndighetsfrågor inom miljö- och bygg som berör företag och privatpersoner.

I SCBs mätning nöjd regionindex ökar vi i att flera rekommenderar vår kommun som en god kommun att flytta till samt att våra innevånare upplever att det blivit bättre arbets- och utbildningsmöjligheter.

Vi har sänkt våra redan låga siffror i öppen ungdomsarbetslöshet och sökanden i program med aktivitetsstöd från 2017 7,6 % till 5,6 % 2018 och den är lägst i länet och står sig också väldigt bra i ett riksperspektiv. Siffrorna totalt för arbetslöshet är ca 3,8 procent vilket också är en väldigt bra siffra. Vi har också ett rekordlåg försörjningsstöd och vi lyckas väldigt bra med att få nyanlända i arbete.

Barn och utbildningsnämnden visar också på en god måluppfyllelse med fler elever som får godkända resultat i både grundskolan och gymnasieskolan. Skolan i vår kommun ligger nu i ett riksgenomsnitt med kurvorna pekande uppåt, utom för de nyanlända eleverna där det pågår ett intensivt arbete i att också höja den målgruppens resultat.

Socialnämnden redovisar också mycket goda resultat och hög kvalitet. Inom socialförvaltningen började man själva laga maten från grunden på Furugården vilket har varit väldigt uppskattat. Samma utveckling sker nu i Barn och Utbildningsförvaltningen med fler tillagningskök, vilket har varit en ny och tydlig politisk inriktning.

I övriga nämnder och styrelser redovisas också mycket fin och god verksamhet med hög kvalitet.

Sjuktalet är på väg ned och vi har lägst långtidssjukskrivning i länet. Här har bland annat Socialnämnden gjort stora förbättringar och jobbat aktivt med frågan. Vi uppvisar också väldigt goda resultat i HME index och i medarbetarenkät där vi har lyfts oss ytterligare från tidigare goda resultat.

Nämnder och styrelser visar även i år mycket god budgetföljsamhet på sista raden, tillsammans med reavinster på fastighetsaffärer och låga räntekostnader blev resultatet något bättre än målet om 15 miljoner kronor. Att ha överskott i kommunens finanser är en förutsättning för att kunna fortsätta utvecklas och växa i den takt som vi planerar för. Vi har stora investeringar framför oss och behöver göra överskott för att inte öka låneskulden för mycket.

Det ekonomiska resultatet för Vaggeryds kommun 2018 visar positiva siffror på 25,6 mnkr.

VSBO redovisar vinst på 5,8 miljoner och VEAB redovisar vinst på 8,6 miljoner kronor. Våra vitala helägda bolag redovisar en hög kvalitet i sin viktiga verksamhet samt bra ekonomiska resultat, vilket även där är helt nödvändigt med tanke på de expansiva planer vi har för framtiden.

Läs nu årsredovisningen och gläds och njut över de fina resultat som uppvisas i den. Men läs också årsredovisningen utifrån de utmaningar som vi har framför oss i en hög tillväxt som också måste var hållbar för Vaggeryds Kommun ur ett långsiktigt perspektiv.

Framgången för Vaggeryds Kommun kännetecknas av att vi lever efter vår vision ”plats att göra skillnad” till ”att allt är nära och att alla har betydelse”.

Gert Jonsson

Kommunstyrelsens ordförande.

2. Året som gått

Förändring kring den kommunala avfallshanteringen

1 januari 2018 togs det kommunala ansvaret för hushållsavfall (renhållning och slam) över av kommunalförbundet SÅM. SÅM står för Samverkan Återvinning Miljö, och är ett kommunalförbund som Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner tillsammans bildat. Från och med den 1 januari sköter SÅM insamling och hantering av hushållsavfall samt ansvarar för återvinningscentralerna i samtliga fyra kommuner.

Hitta kompetens i Holland

Vaggeryds Näringslivsråd och Vaggeryds kommun åkte tillsammans med Business Gnosjöregion AB, GGVV-kommunerna och Arbetsförmedlingen till en jobbmässa i Utrecht i Holland 10-11 februari 2018. Mässan har ca 12 000 besökare.

IT-guider i Vaggeryd

Under 2018 startade konceptet med IT-guider där unga nyanlända ungdomar boende i Vaggeryd och Skillingaryd hjälpte besökare, främst seniorer, med internet, datorer och surfplattor på utvalda träffpunkter.

Logpoint South Sweden utvecklas

Vaggeryds kommun färdigställde under våren etapp 1 på södra Stigamo, en del av industri- och logistikområdet Logpoint South Sweden. Återstående delar med terrassering av tomter och utbyggnad av infrastruktur slutfördes vid halvårsskiftet 2018.

I augusti blev det första avtalet för Vaggeryds kommun på LogPoint-området klart. Avtalet tecknades med Qvana AB som planerar för byggnation inom det avstyckade området som är ca. 47 000 m².

Medborgarcafèer

Under året genomfördes flera medborgarcafèer. Det första medborgarcafèet ägde rum i Hok i maj och i november var det dags för medborgarcafè i Klevshult. Cafèerna är ett sätt att utveckla medborgardialogen i Vaggeryds kommun och lyssna in vad kommuninvånarna har att säga om utvecklingen.

Torka och eldningsförbud

Sommarens långa värmeperiod gjorde läget särskilt ansträngt för många i Vaggeryds kommun. Under en period av sommaren rådde bevattnings- och eldningsförbud.

Första spadtaget på "Mejeriet" taget

I september togs det första spadtaget på mejeritomten i Skillingaryd, det så kallade "Mejeriet". Fastigheten som byggs ska inrymma ett särskilt boende, gemensamhetslokaler med restaurang samt lägenheter för trygghetsboende.

Bäst företagsklimat i Jönköpings län

Företagen i kommunen ger Vaggeryds kommun höga betyg. I oktober släppte Svenskt Näringsliv sin ranking av det lokala företagsklimatet i Sveriges 290 kommuner. Resultatet visar att Vaggeryds kommun har bäst företagsklimat i Jönköpings län enligt företagarna.

Utbyte av gatubelysning i östra Skillingaryd

Arbetet med att byta ut gatubelysning till LED-armaturer i delar av Skillingaryds tätort påbörjades i oktober. Det är en del av kommunens energieffektivisering utifrån miljöprogrammet. Syftet är att minska energikostnaderna.

Heltidsprojektet ”Vägen mot Heltid”

En styrgrupp och arbetsgrupp har utsetts och en kommunövergripande planering för Vägen mot heltid har påbörjats. Målen med Vägen mot heltid är att fler ska öka sin tjänstgöringsgrad, att alla som vill ha en heltidstjänst ska erbjudas det och att alla nyanställningar är på heltid.

Kommunen förbereder för det nya bostadsområdet på Västra Strand

Tekniska kontoret påbörjade avverkning av skog på Västra strand i Vaggeryd för att förbereda för 27 stycken tomter, mellan 1 100-1600m², på den norra delen av Västra Strand. Tomterna är avsedda för egnahemsbyggnation.

Samlokalisering med Arbetsförmedling

Samlokaliseringen med Arbetsförmedlingen har visat på stora samordningsvinster vilket syns i arbetslöshetsstatistiken och som inte enbart kan förklaras med en god konjunktur. Omorganisering av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd har beslutats om under året och från och med i november sköts handläggningen av arbetsmarknadsenheten. Det innebär att kommunen numera har arbetsmarknadsenhet, ekonomiskt bistånd, boendefrågor, integration och flyktningmottagning samt Arbetsförmedlingen under samma tak.

Hanna Hallgren vinnare av kulturpriset 2018

Kultur- och fritidsnämnden har tilldelat 2018 års kulturpris till Hanna Hallgren för sina förtjänstfulla insatser för kulturlivet i Vaggeryds kommun. Motiveringen lyder: Hanna Hallgren uppfyller mer än väl nämndens målsättning att kulturpriset ska stimulera till konstnärligt skapande. Med sina litterära prestationer inom första hand poesins område har hon sett till att bredda basen för kulturell kvalitet.

Nya vattenverket invigt

13 december invigdes Vaggeryds kommuns nya vattenverk. Vattenverket ska se till att nutidens och framtidens invånare i Vaggeryds kommun fortsätter att få ett säkert och bra vatten. Vattenverket dimensioneras för en maximal produktion av 3 000 kubikmeter dricksvatten per dygn. Snittförbrukningen ligger idag på ca 1 300 kubikmeter per dygn i Vaggeryd.

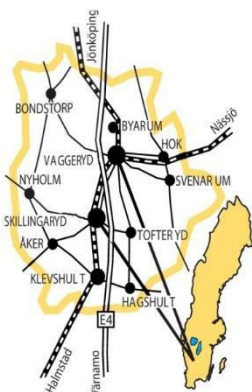
Kommunfullmäktiges avslutningsfest

Kommunfullmäktiges avslutningsfest hölls måndagen 10 på Fenix 2 med utdelningen av kommunens priser och utmärkelser. För första gången delades Vaggeryds kommuns interna priser ut i kategorierna Årets miljöinsats, Årets förbättringsarbete och Årets digitala lösning.

3. Fakta om Vaggeryd

Vaggeryds kommun är belägen i västra kanten av det sydsvenska höglandet och har en yta av 830 km².

Här bor 13 980 invånare. Angränsande kommuner är Jönköping, Nässjö, Sävsjö, Värnamo, Gnosjö och Gislaved. Kommunen har två centralorter, Vaggeryd och Skillingaryd samt två mindre tätorter, Hok och Klevshult.

Landsbygden är relativt tätbefolkad med sina lokala centra i form av småsamhällen och kyrkbyar.

Vaggeryds kommuns starka tradition av möbeltillverkning uppstod tack vare vagnstillverkningen och i Hagafors uppstod kring år 1870 Sveriges första möbelfabrik, Hagafors stolsfabrik. Genom våra många profilstarka företag lever traditionen av möbeltillverkning och design vidare i Vaggeryds kommun. Företagens kreativitet gör oss till en självklar del i entreprenörsregionen.

Vaggeryds kommun har också ett unikt strategiskt läge och har etablerat sig som ett av Sveriges bästa logistikcenter. Kommunen tar en aktiv roll för att driva utvecklingen av järnvägen – med en elektrifiering vill vi skapa fler och bättre kommunikationsmöjligheter till våra närliggande städer för både persontrafik och effektiv godstrafik.

Centralorten Vaggeryd med 5 380 (5 284) invånare.

Centralorten Skillingaryd med 4 038 (4 003) invånare.

Tätorten Hok med 661 (671) invånare.

Tätorten Klevshult med 307 (302) invånare.

Befolkningsutveckling

	2014	2015	2016	2017	2018	diff %	diff antal	Män	Kvinnor
Vaggeryd	4 984	5 112	5 167	5 284	5 380	2 %	96	2 682	2 698
Skillingaryd	3 998	3 954	4 005	4 003	4 038	1 %	35	2 058	1 980
Hok	641	648	659	671	661	-1 %	-10	348	313
Klevshult	271	266	282	302	307	2 %	5	154	153
Byarums landsbygd	984	994	1 030	1 051	1 066	1 %	15	560	506
Bondstorps församling	364	378	381	387	404	4 %	17	210	194
Tofteryds landsbygd	533	546	554	574	582	1 %	8	291	291
Åkers	557	550	565	574	584	2 %	10	299	285
Hagshult landsbygd	316	317	318	329	327	-1 %	-2	168	159
Svenarums	572	595	667	650	627	-4 %	-23	336	291
Restförda	9	12	16	15	4			3	1
Totalt	13 229	13 372	13 644	13 840	13 980			7 109	6 871

Antal 0-åringar 31/12 2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vaggeryd	43	50	59	69	66	83
Skillingaryd	53	39	37	44	39	44
Hok	8	11	10	15	8	4
Klevshult	7	1	3	3	0	6
Byarums landsbygd	11	18	10	19	14	18
Bondstorps församl.	5	1	5	4	5	8
Tofteryds landsbygd	12	9	7	6	7	8
Åkers landsbygd	5	13	4	10	8	7
Hagshult landsbygd	3	4	6	1	7	3
Svenarums landsb.	10	6	10	12	12	7
Restförda	0	0	0	0	0	0
Totalt	157	152	151	183	166	188

4. Vaggeryds kommun, flerårsöversikt

Nyckeltal för Vaggeryds kommun, delårsbokslut

Beloppen är i miljoner kronor om ingenting annat anges

Nyckeltal	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Externa intäkter	1 031	1 004	978	881	828	816	797	775
Externa kostnader	1 006	995	937	876	835	808	779	774
Årets resultat	+ 25,6	+8,9	+41,3	+4,9	-6,9	+7,0	+17,6	+0,9
Tillgångar	1 246	1 041	971	912	893	865	865	882
Skulder och avsättningar	635	455	394	376	362	326	352	355
Eget kapital	612	586	577	536	531	538	531	513
Soliditet inkl. äldre pensionsförpliktelser	32 %	35 %	35 %	32 %	30 %	30 %	29 %	27 %
Bruttoinvesteringar	260	118	69	42	59	39	52	101
Nettoinvesteringar	227	116	59	32	56	36	42	77
Avvikelse investeringsbudget	+106	+25	+37	+59	+99	+68	+70	+72
Självfinansieringsgrad av investeringar	68 %	51 %	121 %	81 %				
Budgetavvikelse drift Huvudprogram 0-8 exklusive affärsdrivande verksamheter	-1,1	+7,8	+28,8	-5,3	-16,8	-6,8	-4,6	-12,7
Nettokostnadskvot	97,2 %	99,2 %	94,5 %	99,8 %	101 %	98,6 %	99 %	99 %
Totala skatteintäkter och skatteutjämning	789	751	713	676	657	644	625	606
Löner Arvoden exkl. PO	423	415	393	361	342	326	306	304
Antal tillsvidareanställda	1 009	1 006	978	949	948	956	983	972
Eget kapital/invånare	43 760	42 355	42 310	40 080	40 140	40 720	40 390	39 000
Anläggningstillgångar	803	641	598	575	581	589	600	574
Pensionsförpliktelse tom 1997-12-31	209	220	232	240	262	282	274	277
Avsättning pensioner fr.o.m. 1998-01-01	41	35	34	33	30	26	22	
Pensionskostnad, individuell del	18	20	22	21	20	18	17	18
Långfristiga lån	195	95	50	50	50	54	55	80
Antal invånare	13 980	13 840	13 644	13 372	13 229	13 209	13 148	13 160

5. Så används dina skattekronor

100 kronor i skatt till kommunen användes under 2018 så här...

26 kronor till (-1)	Äldre och funktionshinderomsorg
25 kronor till (+3)	Grundskola
15 kronor till	Barnomsorg
9 kronor till (-3)	Gymnasieskola inklusive vuxenutbildning
7 kronor till	Individ och familjeomsorg och sociala insatser
4 kronor till	Bibliotek, Sim- och sporthallar samt övrigt inom kultur och fritid
4 kronor till	Gatuförvaltning och övrig teknisk verksamhet
6,5 kronor till (+1,5)	Kommunstyrelsens verksamhet
1,5 krona till (+0,5)	Räddningstjänst
1 krona till	Miljö- och byggverksamhet
1 krona till	Arbetslivsfrämjande åtgärder

Och så här får kommunen sina pengar

59 % av kommunens intäkter kommer från kommunalskatt

18 % av kommunens intäkter kommer från generella statsbidrag samt inkomstutjämningsbidrag

9 % kommer från taxor och avgifter för kommunens verksamheter inklusive affärsdrivande verksamhet

9 % är statliga bidrag till kommunens olika verksamheter

3 % kommer från övrigt t.ex. försäljning av verksamhet och varor

2 % kommer från hyror och arrenden

6. Förvaltningsberättelsen

Omvärldsdel

Omvärldsanalysen belyser hur faktorer i omvärlden påverkar Vaggeryds kommun på lång och kort sikt. Den har både ett nuläge och en framåtblickande inriktning.

Nyckeltal för den svenska ekonomin	2017	2018	2019	2020	2021
BNP *	2,4	2,3	1,1	1,3	1,6
Sysselsättning timmar *	2,1	1,9	0,5	-0,5	0,4
Timplön, konjunkturlönestatistik	2,3	2,5	2,9	3,3	3,4
Inflation, KPIF	2,0	2,1	2,1	2,1	2,0
Realt skatteunderlag	1,1	1,6	0,9	0,0	0,8

Not: * = Kalenderkorrigerad utveckling.

Konjunkturen

Framtidstron bland såväl hushåll som företag i Sverige har försvagats markant på sistone, vilket åtminstone i det korta perspektivet ger stöd åt bedömningen om en fortsatt konjunkturavmattning. Ytterligare svaghetstecken för global tillverkningsindustri och handel rimmar sammantaget väl med SKLs relativt pessimistiska syn på utsikterna för exportmarknaden. I hög grad liknar nuvarande bedömning den makroprognos som man presenterade i Ekonomirapporten, december 2018. Prognos innebär att BNP-tillväxten i Sverige kommer att dämpas rejält i år. Siffran för helåret 2019 hamnar med denna uppdatering nära 1 procent. Detta utgör en stor kontrast mot de föregående fem åren, när den årliga BNP-tillväxten i genomsnitt har varit 2,8 procent. SKL bedömer att de senaste årens höga sysselsättningstillväxt inte är möjlig att upprätthålla, dels eftersom återstående tillgängligt arbetsutbud i ringa grad bedöms matcha den efterfrågade arbetskraften, dels som en följd av en långsammare ökning av befolkningen i arbetsföra åldrar – i hög grad har de senaste årens sysselsättningsuppgång gynnats av en växande befolkning. Därtill väntas en svagare tillväxt såväl för inhemsk efterfrågan som för exporten. En huvudförklaring för den svagare inhemska tillväxten är det fall i bostadsbyggandet som SKL räknar med. Bidraget från bostadsinvesteringarna till BNP-tillväxten blir 2019 negativt – en tydlig kontrast till de föregående fem åren när byggboomen gett extra skjuts till BNP-tillväxten (med omkring 0,5 procentenheter årligen).

Resursutnyttjandet i Sverige är ännu högt: arbetslösheten är låg och industrins kapacitetsutnyttjande högt. Styrkan i svensk ekonomi kommer därför att bestå en tid, speciellt på arbetsmarknaden menar SKL. Trots den längre perioden av stark konjunktur, där 2018 utgjorde toppen på högkonjunkturen, är både konsumentprisinflationen och löneökningstakten ännu relativt låga. Man räknar trots detta med att löneökningstakten kommer att fortsätta stiga kommande år. På basis av deras bedömning om att Riksbankens inflationsmål om två procent kommer att nås de närmsta åren, räknar SKL med att Riksbanken fortsätter att höja reporäntan. Effekten blir då att de högre räntorna trycker upp KPI-inflationen kommande år. SKL antar i likhet med sin tidigare prognos i december 2018 att det dröjer till 2020 innan arbetsmarknaden visar mer tydliga tecken på avkylning, att antalet arbetade timmar minskar och arbetslösheten stiger. På längre sikt, för kalkylåren 2021–2022, baseras den samhällsekonomiska analysen på en framskrivning som hängs upp på arbetsmarknaden och demografin. Utfallet av SKLs prognos för dessa år kan beskrivas som att det varken råder hög- eller lågkonjunktur och analys utgår i stor utsträckning utifrån bedömningar av arbetsmarknadens utveckling dessa år. Vilket innebär bedömningar på framförallt sysselsättningens utveckling där man ser att ökningstakten avtar och att antalet arbetade timmar minskar.

Skatteunderlagstillväxt

Skatteunderlagsprognosen är baserad på den samhällsekonomiska bild som beskrivs ovan av SKL och där effekten på det reala skatteunderlagets ökningstakt minskar från 1,6 procent år 2018 till 0,9 procent 2019 för att år 2020 inte öka alls. Det är således deras bedömningar på arbetsmarknadens utveckling i riket som i sin tur påverkar förändringen i antalet arbetade timmar i riket, som i sin tur påverkar skatteunderlaget negativt kommande år.

Finansiella profiler – en jämförelse mellan kommuner i Jönköpings län

Genom att jämföra olika nyckeltal kan man på ett översiktligt sätt se var Vaggeryds kommun befinner sig finansiellt och hur man utvecklats i förhållande till övriga 12 kommuner i Jönköpings län de senaste tre åren. Modellen är framtagen av Kommunforskning i Västsverige (Kfi). Analysen blir färdig i augusti årligen och baseras på bokslutet 2017-12-31. Modellen innehåller fyra perspektiv som är:

- Kontrollen över finansiell utveckling
- Långsiktig handlingsberedskap
- Kortsiktig handlingsberedskap
- Riskförhållande

Poläradiagrammet innehåller, dels fyra finansiella perspektiv (axlar), dels åtta nyckeltal som är viktiga ur en kommuns finansiella horisont. De fyra perspektiven (axlarna) är långsiktig betalningsberedskap eller kapacitet, kortsiktig betalningsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Varje perspektiv (axel) är summan av de fyra nyckeltal som ligger närmast intill axeln. Samtliga fyra nyckeltal väger lika tungt i bedömningen. Exempelvis är ”Risk” summan av nyckeltalen skatt, soliditet, finansiella nettotillgångar och kassalikviditet.

Diagrammet har skalan 1–5. Poängskalan är relativ. Det finns tretton kommuner i Jönköpings län och poängen har fördelats enligt följande: Den kommun som har den starkaste observationen får en femma, de tre kommuner som följer får en fyra. De kommuner som ligger i mitten får en trea. Därefter följer tre kommuner som får en tvåa och den svagaste kommunen får följaktligen en etta. I allmänhet är det så, att om kommunen får en 4:a eller en 5:a för ett nyckeltal i den finansiella profilen, är styrkan på nyckeltalet oftast mer än tillfredsställande.

Finansiella nyckeltal i relation till kommunerna i Jönköpings län

Kommunerna i Jönköpings län redovisade under 2017 ett genomsnittligt resultat före extraordinära poster som motsvarar 1,3 procent av verksamhetens kostnader. Detta var en försämring jämfört med 2016 med 1,7 procentenheter. En viktig förklaring till det goda resultatet under 2016 var att kommunerna hade ett antal jämförelsestörande engångsintäkter i form av riktade statsbidrag, främst kostnadsersättning för flyktingar. Dessa intäkter fick kommunerna inte under 2017, vilket till viss del har förklarat det goda resultatet 2016 jämfört 2017.

Sammanfattningsvis kan konstateras, att Vaggeryds finansiella utveckling under den studerade treårsperioden resulterade i en något jämnare profil 2017 jämfört 2015 om vi tittar på de 8 indikatorerna. Betyget 5 i soliditet har kommunen fått lämna till Värnamo å andra sidan har skattesatsen stigit från betyget 4 till 5, vilket är lägst i länet. Både det årliga och det genomsnittliga resultatet har blivit bättre i förhållande till våra andra kommuner i länet. Däremot har vi försämrat skattefinansieringsgraden och budgetföljsamheten något jämfört 2015. Starkast utveckling hittar vi i kontrollperspektivet

Resultatnivån bör dock fortsättningsvis behållas på nivåer om minst 15 – 20 mnkr för att kunna möta förväntade framtida utmaningar. Det är av största vikt att behålla det finansiella utrymmet, eftersom de kommande åren förväntas bli tuffa på grund av att vi i Vaggeryd precis som många andra kommuner står inför stora utmaningar såsom fortsatt ökade investeringsnivåer, ökade behov hänförliga till befolkningsförändringar m.m. Detta innebär

att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka betydligt snabbare än tidigare och för många kommuner, däribland Vaggeryds kommun innebär det att intäkterna från skatteunderlagets tillväxt inte beräknas öka i samma takt. Konsekvensen av en sådan utveckling är att man antingen får sänka kostnaderna eller höja intäkterna, eller kombination av båda framöver. Om man fortsatt bedriver en god ekonomistyrning med fokus på att nå kommunens finansiella mål borde vi i Vaggeryd klara ett antal år utan ytterligare skattehöjningar.

Finansiella nyckeltal i relation till riket

Befolkningsutveckling

Under 2018 ökade Sveriges befolkning med 1,09 % (1,25 %) och vid årets slut uppgick folkmängden till 10 230 185 (10 120 242) personer (Förra årets värden inom parentes). Även i Vaggeryd ökade invånarantalet under 2018. Ökningen uppgick till 140 personer, vilket motsvarar cirka 1,01 %. Kommunens ökning är något lägre än rikets ökning om 1,09 %. Nedan redovisas Vaggeryds befolkning från 2010 - 2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Befolkningsutveckling	12 991	13 160	13 148	13 209	13 229	13 372	13 644	13 840	13 980
Årlig förändring	32	169	-12	61	20	143	272	196	140

Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB).

Befolkningsprognos

Regionförbundet lämnar prognos på befolkningen för Vaggeryds kommun. Denna prognos uppdateras med kommunens faktiska invånarantal för 2018-12-31 enligt Statistiska Centralbyråns (SCB) data som publiceras i februari årligen. Utifrån denna justering erhålls årligen en uppdaterad version av förbundets ursprungsversion. Nedan redovisas den prognos som varit utgångspunkten under 2018. Vaggeryds befolkningsprognos 2018 – 2025.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Befolkningsprognos	14 121	14 344	14 528	14 697	14 865	15 017	15 169
Årlig förändring	155	223	184	169	168	152	152

Källa: Vaggeryds kommun

Prognosen indikerar en befolkningsökning i Vaggeryds kommun från 2019-12-31 med ungefär 1 048 invånare fram till 2025-12-31. Denna prognos anger en möjlig utveckling, och finns med i planeringen av kommunens verksamhet.

Vision och värdegrund

Kommunfullmäktige beslutade i februari 2019 att förlänga Visionen för Vaggeryds kommun till 2030.

2013 antogs visionen för Vaggeryds kommun som plats. Den togs fram tillsammans av politiker, företagare, föreningsmänniskor, elever, tjänstemän och invånare. Visionen beskriver vilken plats vi vill sträva mot att vara, den är vår karta och målbild över vart vi är på väg.

Visionen ägs av alla och bygger stolthet, framtidstro och en anda för kommunen som plats.

Vision 2030, **här ger vi plats att göra skillnad**, är vår gemensamma viljeinriktning och visar hur vi ska arbeta utifrån en gemensam värdegrund:

- Idéer blir till verklighet
- Tanke och omtanke
- Där alla har betydelse

Kopplat till visionen finns vår externa marknadsföring och samverkan beskriven i en Marknadsplan framtagen tillsammans med

Vaggeryds Näringslivsråd. Marknadsplanen lever i symbios med visionen. Här ger vi plats för att göra skillnad – leder oss i allt det vi gör och säger i marknadsplanen. Marknadsplanens syfte är att skapa en samsyn kring hur vi bygger bilden och berättelsen om Vaggeryds kommun som plats och vilka områden kopplat till målet: Vaggeryds kommun ska vara en god och attraktiv kommun att leva, bo och verka i.

Det är också med koppling till våra mål och med utgångspunkt från visionen, som mätning och uppföljning görs av mål, medel och kvalitet.

Mätning och uppföljning av kvalitet görs med fokus på de vi finns till för och hämtar resultat från bl.a. KKIK, Kommunens kvalitet i korthet, SKL Öppna jämförelser, SCB medborgarundersökning, och Medarbetarenkät.

För att uppnå visionen har Vaggeryds kommun år 2013 i ett Kommunfullmäktigebeslut initierat ett kommunövergripande internt kvalitetsarbete med inspiration av LEAN i syfte att skapa ett förhållningssätt som ger största nytta för invånaren.

LEAN-filosofin härstammar från det japanska bilföretaget Toyota och bygger på att de som är närmast verksamheten i vardagen är de som bäst kan se vad som kan förbättras, och hur.

De vägledande principerna för LEAN är: Respekt för individen, ständiga förbättringar & den lärande organisationen. Detta kräver en ledningsfilosofi som lägger tyngdpunkten på att lära och förbättra – att minska slöserier och att skapa mer nytta och därmed bättre kvalitet för dem verksamheten är till för.

Värdeverkstaden knyter samma vision, värdegrund och ledningsfilosofi och är ett metodstöd för det interna kvalitetsarbetet.

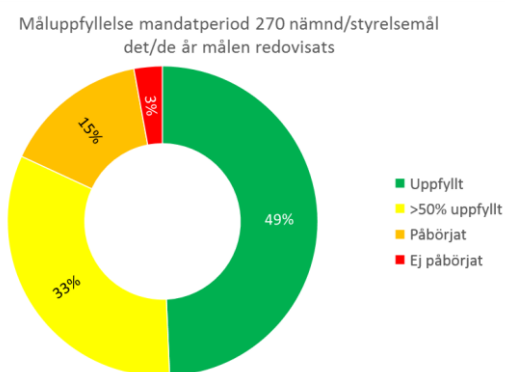
Visionen och värdegrunden samt Marknadsplanen och Värdeverkstaden, är samtliga delar av Vaggeryds kommuns styrmodell som visar kopplingen mellan styrning, ledning och uppföljning av de politiskt beslutade målen.

Måluppfyllelse Kommunfullmäktiges övergripande mål

Fullmäktiges övergripande mål 2015-2018	2016	2017	2018
01. a) Kommunen skall vara en god och attraktiv kommun att leva, bo och verka i. Det är viktigt att hela kommunen får möjlighet att utvecklas. b) Verksamheten på Skillingaryds skjutfält ska inte påverka bostadsutvecklingen utanför skjutfältets gränser.	●	●	●
02. a) Kommunens verksamheter ska vara lättillgängliga och ha ett positivt problemlösande förhållningssätt. b) Jämställdhet och ett barn- och ungdomsperspektiv beaktas i den kommunala planeringen.	●	●	●
03. Kommunen ska arbeta för att fler företag etablerar sig i kommunen. Såväl traditionella industriföretag som tjänsteföretag.	●	●	●
04. Miljöfrågorna ska vara en naturlig del i alla kommunens verksamheter. Bl.a. genom minskade utsläpp av växthusgaser från energianvändning i byggnader och transporter ska den kommunala verksamheten bli klimatneutral.	●	●	●
05. Det ska vara ett gott förhållningssätt mellan personal, arbetsledning och politiken	●	●	●
06. Politiken ska präglas av ekonomisk styrka och budgetföljsamhet.	●	●	●
07. Kommunens elever ska lämna skolan med godkända betyg.	●	●	●
08. Kommunen ska vara en aktiv part i den regionala utvecklingen.	●	●	●
09. Vaggeryds kommun ska stärka sin position som en god kulturkommun och verka för ett rikt och varierat föreningsliv i hela kommunen.	●	●	●
10. Mångfalden i de kommunala verksamheterna kan utvecklas genom att alternativa driftsformer prövas.	●	●	●

Nämnder och styrelser har under 2018 formulerat 103 nämnd/styrelsemål varav 47 (46 %) angivits som helt uppfyllda, 27 (26 %) mer än till hälften uppfyllda och 24 (22 %) är påbörjade. De 5 som inte är påbörjade är kopplade till fullmäktiges mål 1, 2, 3 och 10 och handlar bl.a. om fortsatta begränsningar kring skjutfältet samt om ändrade prioriteringar där revidering av en ny översiktsplan flyttats fram något i tid, att framtagandet av vissa riktlinjer och utredningar bortprioriterats politiskt till förmån för arbete med övrig samhällsplanering och att inte ha haft resurser för vissa delar av kontroll, tillsyn och uppföljning.

Totalt under mandatperioden har 270 nämnd/ styrelsemål hjälpt till att uppfylla fullmäktiges mål. 133 mål, d.v.s. 49 %, har angivits som helt uppfyllda. Endast 8 nämnd/styrelsemål har under åren angivits som ej påbörjade. Det är viktigt att notera att de nämnd/styrelsemål som redovisats som ej eller delvis uppfyllda kan ha uppfyllts året eller åren efter respektive årsredovisning. Detta återredovisas dock inte om inte nämndmålet specifikt återanvänts i nämndens budget. Måluppfyllelsen kan därför vara större än 49 % hela perioden.

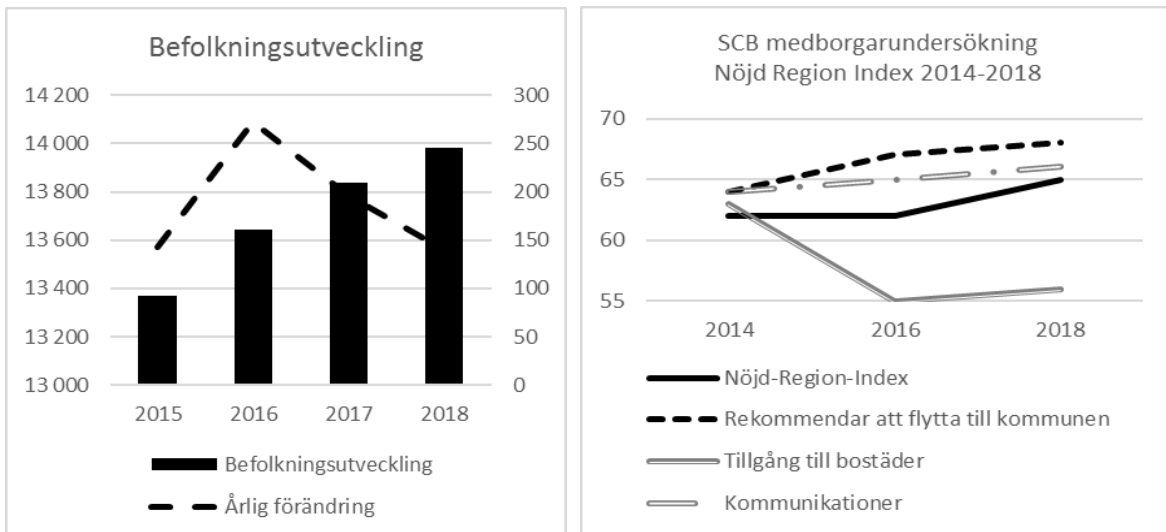
Fullmäktiges första mål kring attraktivitet är det mål som har haft allra störst fokus bland nämnder och bolag. År 2018 är det 10 nämnder och bolag med 32 nämndmål där 47 % angivits som helt uppfyllda, under mandatperioden totalt 84 nämndmål varav 57 % angivits som uppfyllda det/de år de redovisats. Fullmäktiges mål 2 kring service och tillgänglighet är det mål som fått näst störst fokus under mandatperioden med 40 nämndmål och en måluppfyllelse på 57 % det/de år de redovisats. Fullmäktiges mål 6 kring budgetföljsamhet är det mål som haft högst måluppfyllelse av de fem mål med störst fokus under mandatperioden där 69 % av 39 nämndmål angivits som helt uppfyllda. På fjärde plats i fokus är fullmäktiges mål 5 kring förhållningssätt mellan personal, arbetsledning och politik med 36 nämndmål där 28 % angivits som helt uppfyllda det/de år de redovisats, och som nummer fem är mål 4 kring klimatneutralitet med 35 nämndmål varav 40 % angivits som helt uppfyllda de/det år de redovisats.

Kommentar övergripande målprognos

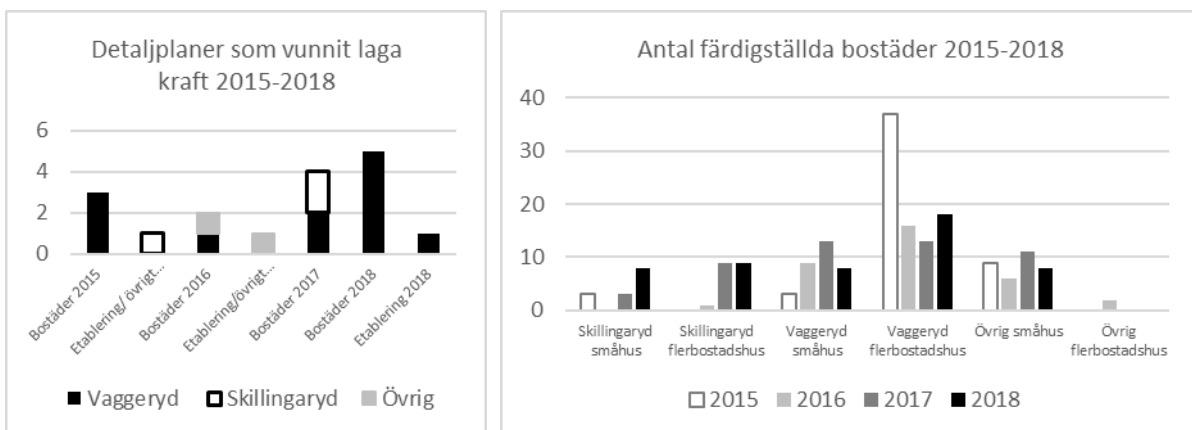
Resultaten av de övergripande målen följs upp främst genom nationella undersökningar och egen statistik.

01. a) Kommunen skall vara en god och attraktiv kommun att leva, bo och verka i. Det är viktigt att hela kommunen får möjlighet att utvecklas. b) Verksamheten på Skillingaryds skjutfält ska inte påverka bostadsutvecklingen utanför skjutfältets gränser. 01 a) Uppfylls, 01 b) Uppfylls ej *Uppfylls delvis*

Fullmäktiges första mål kring attraktivitet är det mål som har haft allra störst fokus bland nämnder och bolag. År 2018 är det 10 nämnder och bolag med 32 nämndmål där 47 % angivits som helt uppfyllda, under mandatperioden totalt 84 nämndmål varav 57 % angivits som uppfyllda.

I Marknadsplanen som är kopplad till attraktivitetsmålet följs befolkningsutveckling och SCBs Nöjd-Region-Index. Båda visar en positiv utveckling för året och över mandatperioden. Näringslivets uppföljning av Marknadsplanen är kopplad till Svenskt näringslivs ranking kring företagsklimat som resulterade i plats 20 av 290 kommuner. Mandatperiod: Plats 46 (2015), 33 (2016), 37 (2017) och nu 20 (2018) med 4 poäng (över rikssnittet och bäst i länet) i en skala från 1-6 där 4 är bra av 6 möjliga i ett sammanfattande omdöme av företagsklimatet.

6 detaljplaner har vunnit laga kraft under 2018, 17 detaljplaner under mandatperioden, varav 14 för bostäder, 5 under 2018. 51 bostäder har färdigställts under 2018, under mandatperioden 105 bostäder i flerbostadshus och 81 i småhus.

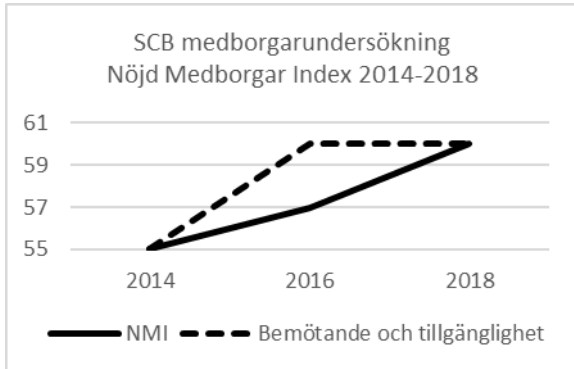
Andra delen av målet, att inte låta skjutfältet begränsa, har inte uppfyllts. Dialog har pågått men inte lett till förändringar.

02. a) Kommunens verksamheter ska vara lättillgängliga och ha ett positivt problemlösande förhållningssätt. b) Jämställdhet och ett barn- och ungdomsperspektiv beaktas i den kommunala planeringen. 01 a) Uppfylls, 01 b) Uppfylls delvis

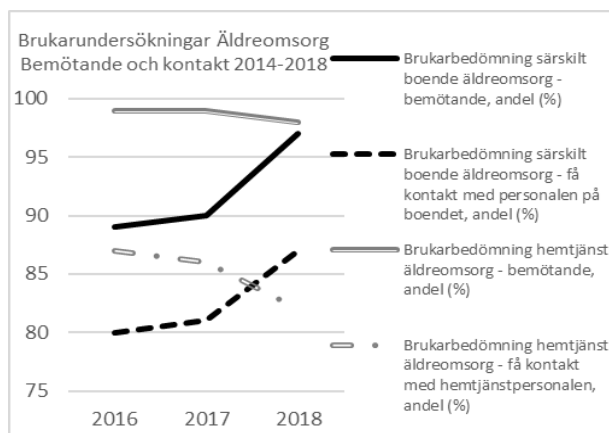
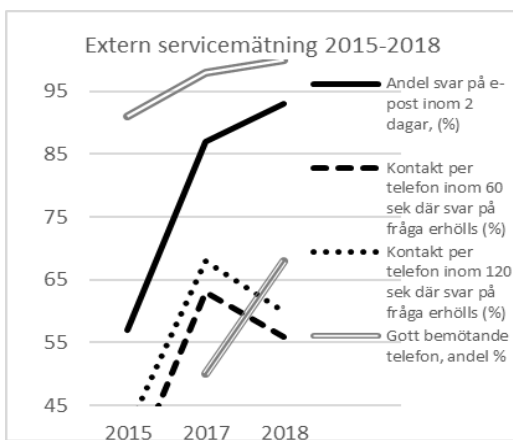

Uppfylls delvis

16 nämndmål under 2018 har hanterats av 7 nämnder där 6 mål helt uppfyllts. Under mandatperioden totalt 40 nämndmål som till 53 % helt uppfyllts.

Ett övergripande mål med fokus på tillgänglighet och service har visat resultat under mandatperioden. Del 2 i målet som gäller jämställdhet och barn och ungdomsperspektiv har inte haft lika stort fokus som service och bemötande under mandatperioden. Mailkontakten och bemötande har utvecklats mycket positivt. Kontakt per telefon är fortfarande ojämn både kommunövergripande och inom olika verksamheter.

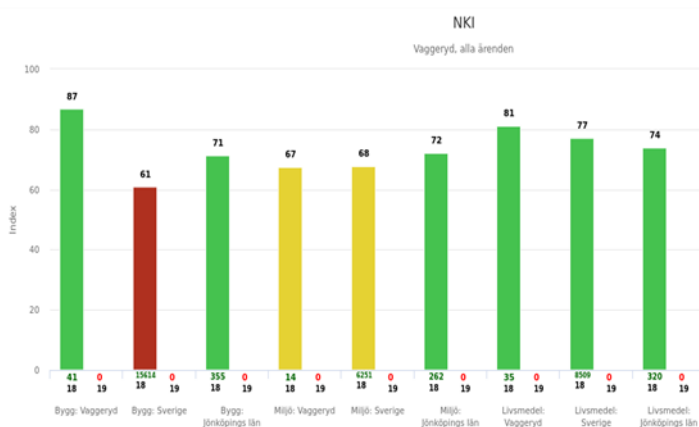

Digitalisering pågår inom t.ex. bygglov där andelen bygglov som ansöks digitalt har ökat, samt att hanteringen av politiska ärenden är under utveckling. Tillgången till digitala nät och möjligheten att ta del av digital information för alla målgrupper är ännu inte säkerställd.

03. Kommunen ska arbeta för att fler företag etablerar sig i kommunen. Såväl traditionella industriföretag som tjänsteföretag. Uppfylls

Under 2018 har 2 nämnder/styrelser arbetat med 4 nämndmål, totalt under mandat-perioden 7 nämndmål varav 2

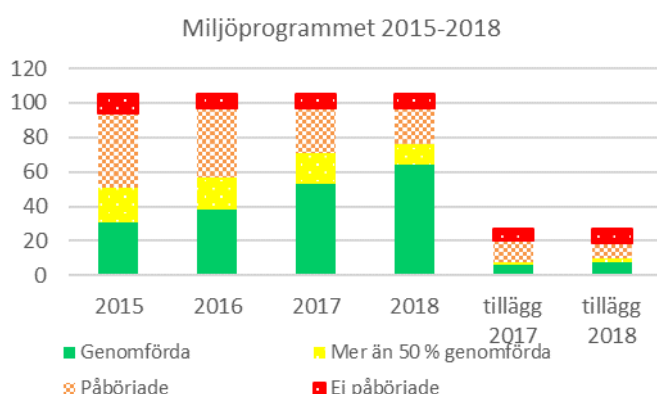

helt uppfyllts. Marknadsplanens måluppfyllelse beskriven under mål 1 är också relevant då den utvecklats och ägs tillsammans med näringslivet. Antal nystartade företag 2018 är 77, av dessa är 14 aktiebolag. Total omsättning för AB år 2017 är 10 355tkr och antal anställda för år 2017 är 3310.

Under året har SKL Öppna jämförelser Insikt startats upp och det preliminära resultatet t.o.m. kvartal 3 visar att myndighetsservicen för miljöärenden får bra betyg, och ligger på samma nivå som riket,

och myndighetsservicen för bygglov och livsmedel får mycket väl godkänt och ligger över rikssnittet. Resultatet innefattar såväl företagsärenden som privata ärenden. Slutresultat levereras i maj 2019 där företagsärenden jämförs nationellt.

04. Miljöfrågorna ska vara en naturlig del i alla kommunens verksamheter. Bl.a. genom minskade utsläpp av växthusgaser från energianvändning i byggnader och transporter ska den kommunala verksamheten bli klimatneutral. Uppfylls delvis

2018 har 5 nämnder utöver det vanliga miljöarbetet i sina verksamheter hanterat 10 nämndmål kopplat till mål 4, totalt under mandatperioden 35 nämndmål som till 40 % helt uppfyllts. Resultatet har resulterat i att miljöprogrammets uppfyllelse utvecklats positivt, men inte ännu är helt uppfyllt.

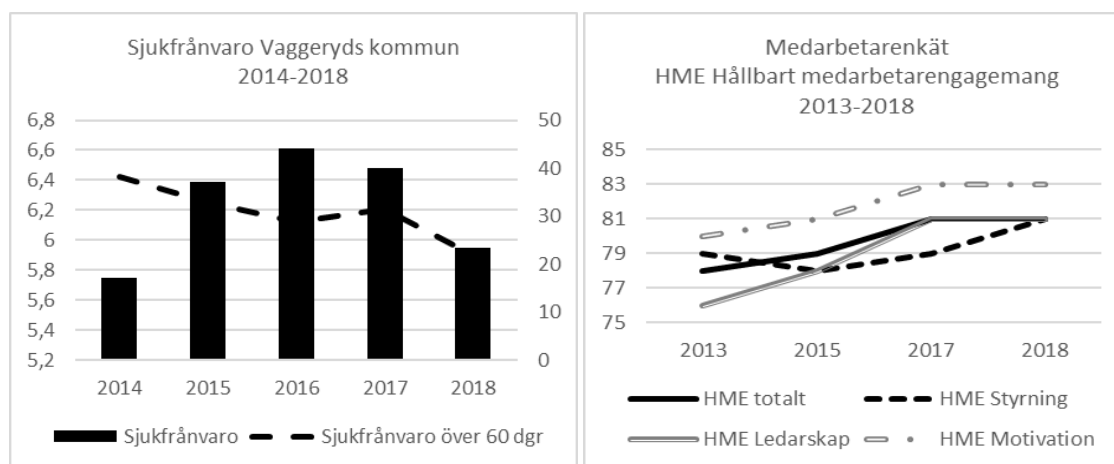
Orsaken till att åtgärder ej är genomförda är bl.a. ändrad lagstiftning eller att ekonomiska och personella resurser inte tillsatts eller att verksamheterna inte prioriterat åtgärden.

Några exempel på ej påbörjade åtgärder är:

Miljöanpassa transporterna till och från fritidsverksamheter, öka tillgängligheten till skugga i offentliga miljöer, ny belysning vid elljusspåret samt att reglera temperaturen i simbassängerna i Vaggeryd. Under 2018 har fossilfria fordon ökat till 10 % och andelen miljöbilar är 27 %.

05. Det ska vara ett gott förhållningssätt mellan personal, arbetsledning och politiken. Uppfylls delvis

13 nämndmål hanterades 2018 av 7 nämnder och bolag, totalt 36 nämndmål under mandatperioden med fokus på mål 5, varav 10, d.v.s. 28 % angivits som helt uppfyllda. Resultatet ses i sjunkande sjukfrånvaro och positiv utveckling i medarbetarenkät.

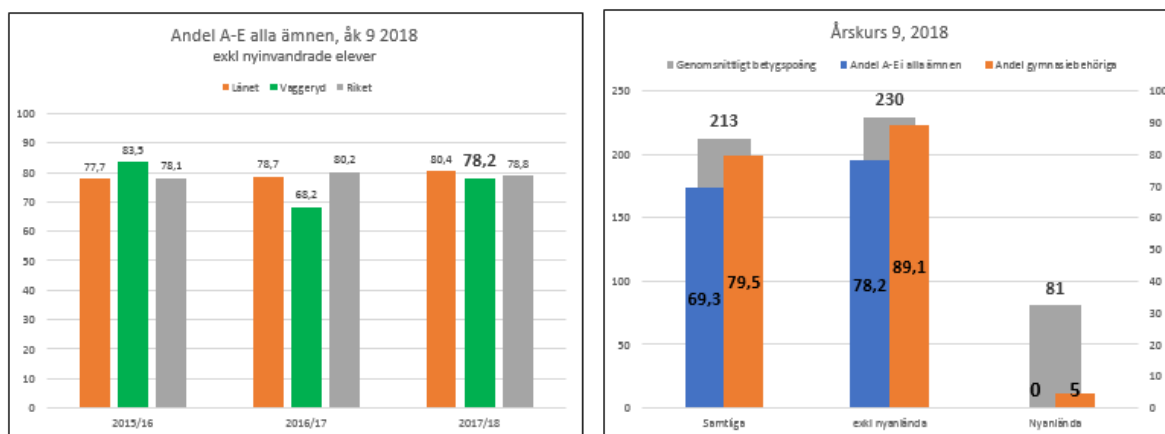

Sjukfrånvaron har under mandatperioden ökat för att sedan gå ner. 2018 har utvecklingen gått från 6,48 % år 2017 till 5,95 %. Det är en positiv utveckling men målvärdet på 5,30 % nås inte. En mindre medarbetarenkät genomfördes som mellanår under hösten 2018 med oförändrat goda resultat och viss positiv utveckling kring styrning. Under 2017-2018 har ett flertal aktiviteter genomförts, och den kvalitativa samlade bedömningen är att förhållningssätt mellan personal, arbetsledning och politiken har utvecklats positivt.

06. Politiken ska präglas av ekonomisk styrka och budgetföljsamhet. Uppfylls

6 nämnder/styrelser har 2018 valt att fokusera på mål 6 med 14 nämndmål utöver det ordinarie budgetarbetet, under mandatperioden totalt 39 nämndmål där 69 % angivits som helt uppfyllda. Resultatet för 2018 är 25,6 Mkr (3,2 %) och är över målet 15 Mkr (2 %). Soliditet 32,3 är över målet 30. Självfinansieringsgraden har ökat något men når inte 100 %. I övrigt se kapitel kring finansiella mål.

07. Kommunens elever ska lämna skolan med godkända betyg. Uppfylls delvis

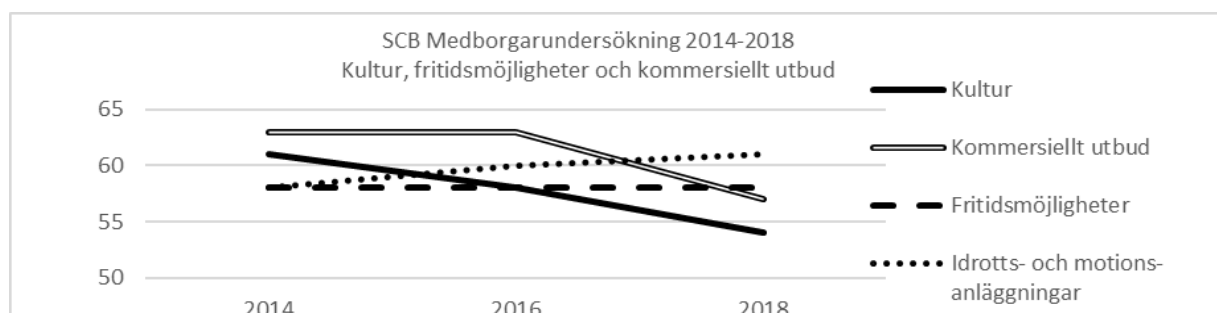
Andel med godkända betyg från grundskolan ligger som riksnitt för gruppen exkl nyinvandrade elever. Nyanlända ligger klart under riket och länet

Under 2018 har 2 nämnder haft extra fokus på mål 7 med 4 nämndmål. Under mandatperioden 9 nämnd/styrelsemål varav 22 % angivits som helt uppfyllda. Målet 2018 är inte uppfyllt, men det är en positiv utveckling sedan 2017.

08. Kommunen ska vara en aktiv part i den regionala utvecklingen. Uppfylls

4 nämnder med 4 nämndmål under 2018, totalt under mandatperioden 7 nämndmål där 71 % angivits som helt uppfyllda. Här finns inga mätindikatorer förutom att samverka lett till start av ett nytt kommunalförbund, SÅM. Samverkan sker regionalt i många forum. I övrigt är det en kvalitativ bedömning att Vaggeryds kommun har ett gott samarbete i ett flertal viktiga regionala forum både på politisk nivå och tjänstemannanivå.

09. Vaggeryds kommun ska stärka sin position som en god kulturkommun och verka för ett rikt och varierat föreningsliv i hela kommunen. Uppfylls delvis.

SCB medborgarundersökning visar en nedåtgående trend vad gäller kulturutbud och kommersiellt utbud, och en svagt ökande utveckling för idrotts och motionsanläggningar och ingen utveckling inom fritidsområdet i övrigt. För mål 9 har 4 nämndmål funnits år 2018 för 2 nämnder. Totalt har 10 nämndmål under mandatperioden fokuserat på mål 9, varav 2 har angivits som helt uppfyllda.

10. Mångfalden i de kommunala verksamheterna kan utvecklas genom att alternativa driftsformer prövas. Uppfylls delvis

2 nämnder/styrelser har under 2018 haft 2 nämndmål kopplade till mål 10, totalt under mandatperioden 3 nämndmål där 2 angivits som helt uppfyllda. Utöver detta har en faktisk alternativ driftsform prövats genom SÅM. Andel köp av extern part ligger i övrigt oförändrat.

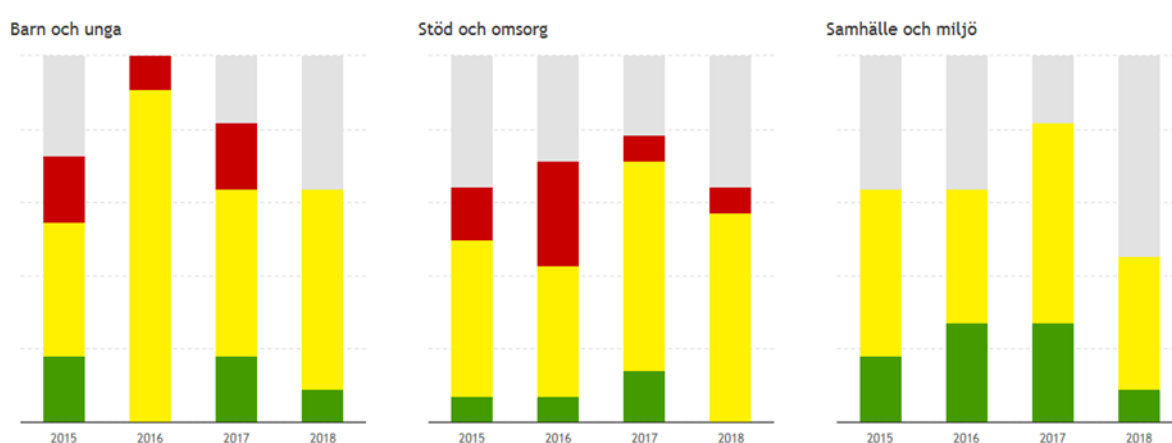
Kvalitetsresultat översikt

Under mandatperioden 2015-2018 har SKL öppna jämförelser och SKL KKiK Kommunens kvalitet i korthet haft stort utrymme och implementerats som en del av arbetet med att följa upp mål och kvalitetsresultat med fokus på effekt för invånare och brukare. Även SCB medborgarundersökning och olika rankingar har använts. Vad som följer med över till nästa mandatperiod är att koppla mål och kvalitetsresultat till medel samt att tydliggöra ett urval som skall användas i målstyrningen.

KKiK Kommunens kvalitet i korthet*

SKL genomför varje år undersökningen KKiK, Kommunens kvalitet i korthet, där nästan alla Sveriges kommuner deltar. Vaggeryds kommun har deltagit sedan 2015. Röd markering: Bland de 25 % av Sveriges kommuner med sämst resultat. Grön markering: Bland de 25 % av Sveriges kommuner med bäst resultat, enligt SKLs mätmetod. Statistiken hämtas bl.a. från SCB, Skolverket och Socialstyrelsen.

Kommunens Kvalitet i Korthet - KKiK

KKiK Kommunens kvalitet i korthet, översikt*

Vaggeryds kommuns kvalitetsresultat utvecklas generellt positivt. De två största nämnderna Barn och utbildningsnämnden samt Socialnämnden, har haft särskilt stort fokus på sina kvalitetsresultat under den senare delen av mandatperioden och har även kopplat kvalitetsresultat till sin målstyrning.

Vissa nyckeltal i nedan redovisning publiceras senare under året.

Barn och Unga	2015	2016	2017	2018
Plats på förskola på önskat placeringsdatum, andel barn (%)		69	58	71
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, antal	5,7	5,2	5,0	
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	132 469	135 075	151 108	
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	77	80	87	77
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	94,5	88,8	83,8	87,9
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	89,2	89,3	68,6	79,5
Elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%)		45,7		62,8
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)		80,0		84,8
Kostnad grundskola F-9 hemkommun, kr/elev	93 295	99 378	113 476	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	46,9	71,4	73,3	65,3
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	116 767	116 497	107 226	

Stöd och omsorg	2015	2016	2017	2018
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, (%)				
Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	83	62	76	70
Väntetid i antal dagar från ansökan till beslut om försörjningsstöd, medelvärde	20		13	18
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	3 228	3 656	3 901	
Väntetid i antal dagar från beslut till insats boende enl. LSS § 9.9, medelvärde				
Kvalitetsaspekter LSS grupp- och serviceboende , andel (%) av maxpoäng	76	72	78	80
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)				80
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv	5 665	4 868	5 377	
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	70	83	42	38
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	24	23	17	17
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng	57	66	61	65
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)		78	78	78
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)		93	97	92
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+	210 372	230 421	237 504	

Samhälle och miljö	2015	2016	2017	2018
Andel som får svar på e-post inom en dag, (%)				90
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en fråga, (%)	57		63	56
Gott bemötande vid kontakt med kommun, andel av maxpoäng (%)			83	89
Valdeltagande i senaste kommunalvalet, (%)	84,7	84,7	84,7	85,0
Öppethållande huvudbiblioteket, timmar/vecka	52	105	105	
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)		34	43	
Lämnat etableringsuppdraget, börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), (%)	38	50	37	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI				
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	36	37	37	
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	28,4	28,1	35,4	30,1
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet under hela året enligt Ekomatcentrum, andel (%)	40	42	41	

*Röd markering: Bland de 25 % av Sveriges kommuner med sämst resultat. Grön markering: Bland de 25 % av Sveriges kommuner med bäst resultat, enligt SKLs mätmetod. Statistiken hämtas bl.a. från SCB, Skolverket och Socialstyrelsen samt från Vaggeryds kommun direkt.

Summering Mål-medel och Kvalitet från nämndernas verksamhetsberättelser

Kommunstyrelsen och kommunledningskontoret har haft en hög produktionstakt både i den samordnande rollen och för det egna arbetet inom kommunledningskontoret. Måluppfyllelsen är god med 30 % helt genomförda, 30 % mer än 50 % genomförda och 30 % påbörjade mål, vilket innebär en hög genomförandegrad. 11 % - 3 stycken – av målen, är inte påbörjade, och detta handlar framför allt om en politisk prioriteringsfråga i samband med hög tillväxttakt och arbetsbelastning. Ett av de icke påbörjade målen handlar om begränsningar kring skjutfältet där dialog påbörjats men inte lett till några effekter ännu. Kvaliteten har fortsatt att utvecklas, de ekonomiska resultaten är i allt väsentligt i balans, vilket är ett resultat av ett målinriktat arbete under året. Samtidigt visar årets medarbetarenkät kommunövergripande ett fortsatt positivt medarbetarengagemang.

Räddningstjänsten har haft en hög ambitionsnivå som ligger i linje med uppsatta mål och personalens kompetensprofil. Måluppfyllelsen är godtagbar med 2 av 4 mål helt uppfyllda och övriga delvis uppfyllda. Utöver uppsatta mål ställer lagstiftningen ett flertal krav på kommunen, krav som ligger inom räddningstjänstens verksamhetsområde. Då resurstillgången har varit otillräcklig har uppfyllelsen av de krav som är mest tidskritiska prioriterats. Därmed har uppfyllelsen av mindre tidskritiska krav nedprioriterats. Kvaliteten på de uppgifter som har

genomförts får betraktas som hög och resultatet har lämnats med god tillfredsställelse hos personalen. En av de uppgifter som tyvärr har tvingats prioriteras ned är tillsynsverksamheten vilket också återspeglas i måluppfyllelsen. Räddningstjänsten har aktivt under 2018 arbetat med att hitta lösningar på detta, såväl på kort som lång sikt, ett arbete som fortsätter under 2019.

Tekniska utskottet och tekniska kontoret har haft en hög måluppfyllelse i förhållande till ambitionsnivån i målen. Produktionsnivån bedöms som hög i förhållande till resurserna. En historiskt stor volym av genomförande har gjorts inom investeringsprojekten. Investeringsvolymen har medfört hårdare prioritering i det dagliga arbetet. Denna prioritering har påverkat vissa resultatet i måluppfyllelsen negativt, samtidigt är några målområden beroende av att investeringar genomförs för att uppnå god måluppfyllelse. Kvaliteten har utvecklats till det bättre, främst inom service, bemötande och planering, under året har nya planer och program framarbetats.

Vaggeryds Elverk har haft en hög ambitionsnivå i verksamheten och har därför en god måluppfyllelse som ligger på 100 % uppfyllnadsgrad.

Miljö- och byggnämnden och miljö- och byggförvaltningen har haft en hög ambitionsnivå och har en god måluppfyllelse med 8 helt genomförda mål och resterande mål är genomförda till mer än 50 %. Förvaltningen har en god produktionsnivå och klarar lagstadgade handläggningstider med mycket god marginal. Kvaliteten på tillsynen har ökat både i genomförande och nytta, trots begränsade personal resurser där ekonomin ändå visar på överskott tack vare ökade intäkter. Under 2019 kommer vi att få resultat från enkäten Insikt som verkligen kan visa på vår kvalitet mot medborgare.

Barn- och utbildningsnämnden har under året haft ett stort fokus på systematiskt kvalitetsarbete och att höja skolresultaten. Det ekonomiska underskottet för våra grundskolor balanseras upp av det faktum att skolresultaten för åk 9 höjdes från föregående år till riksnittet. Vårt budgetarbete har utvecklats och vi anser oss nu ha en tydligare struktur och förbättrad modell för styrning där mål, medel och kvalitet hänger ihop på ett bättre sätt. Att hantera den stora volymen av riktade statsbidrag och på ett korrekt sätt bedöma och budgetera dessa är en särskilt stor utmaning kommande budgetår. Kommunens tillväxt ställer oss också inför fortsatta utmaningar där kompetensförsörjning, mål- och resultatuppföljning samt lokalförsörjning är de största.

Kultur- och fritidsnämndens uppfattning är att den sammanfattande bilden vad gäller mål, medel och kvalitet är att flertalet av målen är uppnådda, de medel som fullmäktige har anvisat har använts till avsedda verksamheter och att kvaliteten överlag har varit god eller mycket god. Ett undantag gäller kostnaderna för driften av Hjortsjöns Camping. Denna verksamhet har varit kostsam för nämnden med anledning av att inga budgetmedel fanns avsatta för verksamheten. Vad gäller kvaliteten på nämndens olika verksamheter så har detta under tidigare år följts upp med hjälp av enkäter. Resultatet visar att kvaliteten på verksamheterna överlag varit god. Under 2018 har dock inga kvalitetsmätningar gjorts.

Socialnämnden och Socialförvaltningen har haft en hög ambitionsnivå att utföra uppdraget med god kvalitet inom befintlig budget. Det samlade utfallet för nämnden är att 5 av målen är uppfyllda 3 är delvis uppfyllda 1 mål påbörjat och 1 mål ej uppfyllt. På verksamhetsnivå har flera enheter uppfyllt målen. Förbättrade resultat i KKiK, öppna jämförelser och medarbetarenkäten visar på att kvalitet i utförande och förutsättningar i organisationen har utvecklats till det bättre. Vid delårsuppföljning per augusti redovisade nämnden ett prognostiserat underskott inom flertalet områden. Med kort tid kvar på året innebar prognosen en handlingsplan där samtliga verksamheter fick ställa om för att prioritera budget i balans. Aktiviteter i förvaltningen för måluppfyllelse kom därmed inom vissa områden att prioriteras bort.

VEAB' s målsättningar för verksamhetsåret 2018 får anses uppfyllda då samtliga mål är påbörjade och flertalet är uppfyllda. Bolaget levererar också ett resultat bättre än budgeterat samt har en verksamhet med mycket låg miljöpåverkan.

Överförmyndarverksamhetens kvalitet bestäms till största delen av lagstiftning och nationella riktlinjer. Det mål som vi har jobbat extra aktivt med har inte inneburit extra kostnader mot föregående år däremot behöver verksamheten ett tillskott av medel för att kunna hålla budget.

Valnämnden: Val till riksdag, kommun och landsting 2018 genomfördes utan avvikelser.

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen ställer krav på god ekonomisk hushållning. I budgeten ska anges mål för verksamheten som är av betydelse för detta krav. För Vaggeryds kommun innebär det att de prioriterade målen är styrande. I budgeten ges de ekonomiska förutsättningarna. Dessa förutsättningar anger takten i vår strävan mot att uppfylla målen. Grundläggande för en god ekonomisk hushållning är en ekonomi i balans och en välfungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet där varje generation bär sin kostnad. För att upprätthålla en god ekonomisk hushållning måste det för verksamheten finnas ett samband mellan mål, medel och kvalitet.

För att våra verksamheter utifrån tillgängliga resurser ska utvecklas i riktning mot att uppfylla de prioriterade målen är det viktigt att ansvar och befogenheter fördelas i hela organisationen. Decentraliseringen är ändamålsenlig samtidigt som den förutsätter tydliga ansvarsnivåer. Helhetssyn är nödvändig så att fler dimensioner än den egna kärnverksamhetens behov och intressen beaktas. För att få effekt och uppnå gemensamma mål ska engagemang och kompetens tas tillvara i organisationens olika delar.

I kommunens strategiska plan och i budgetprocess ska utrymme ges för dialog, delaktighet och ansvarstagande.

För att upprätthålla kapaciteten på lång sikt måste intäkterna överstiga kostnaderna. Detta är uttryckt i kommunallagen i form av det s.k. balanskravet. Balanskravet innebär att kommunens resultat måste vara positivt vilket är den lägsta godtagbara nivån för kommunens resultat på kort sikt. På lång sikt räcker inte ett nollresultat för att bevara den långsiktiga kapaciteten. Bland annat måste det finnas ett resultat för att kunna finansiera investeringar och värdesäkra det egna kapitalet.

Balanskravsutredning

Kommunallagens minimikrav på god ekonomisk hushållning, som beskrivs ovan, är det så kallade balanskravet där grundregeln är att intäkterna ska vara större än kostnaderna.

Vaggeryds kommun redovisar 2018 ett resultat på plus 25,6 mnkr. Om extraordinära poster och reavinster tas bort uppnåddes ett resultat om plus 19,8 mnkr enligt balanskravsdefinitionen.

Balanskravsresultat; Mnkr

Årets resultat	25,6
Reavinster fastigheter, netto	-5,8
Reavinster värdepapper	Eliminerade i RR
Årets resultat efter	19,8
Resultatutjämningsreserv	0,0
Årets balanskravsresultat	19,8

Not: Resultatutjämningsreserv finns inte i kommunen. Kommunen gör ett avsteg från utfärdad rekommendation, man har valt att inte bokföra realisationsvinster från pensionsmedelsförvaltningen över resultatet utan som en avsättning. Realisationsvinster för värdepapper uppgår till 9,9 mkr.

Kommunfullmäktiges finansiella mål

För att skapa förutsättningar för att bedriva en verksamhet med hög och jämn kvalitet över tiden krävs en god och stabil ekonomi. För att uppnå detta har kommunfullmäktige formulerat nedanstående finansiella mål i budget 2018.

1. Det årliga resultatet skall vara minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag, vilket motsvarar cirka 15 mnkr.

Årets resultat, mnkr	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018	Utfall 2015-2018
Riktat till: Alla verksamheter						
Årets resultat enligt resultaträkningen (%)	0,7	5,8	1,2	3,2	2,0	2,7
Vilket motsvarar ett årligt resultat enligt resultaträkningen om cirka 15 mnkr	4,9	41,3	8,9	25,6	15,0	20,2

Not: Ett överskott i verksamheterna skapar ett politiskt handlingsutrymme och möjliggör bland annat fortsatta satsningar och nyinvesteringar.

Mål nr 1 (ovan) är uppnått, kommunen redovisar ett resultat på 25,6 mnkr, vilket motsvarar 3,2 procent av skatter och generella statsbidrag. Det genomsnittliga resultatet över mandatperioden 2015-2018 blev 20,2 mnkr.

2. Investeringar i skattefinansierad verksamhet skall finansieras med egna medel över en mandatperiod, vilket innebär att självfinansieringsgraden minst skall uppgå till 100 procent.

Finansiering av investeringar, %	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018	Utfall 2015-2018
Riktat till: Alla verksamheter						
Självfinansieringsgrad, %	80,6	120,7	51,1	68,0	100	80,1

Mål nr 2 (ovan) är inte uppnått. Självfinansieringsgraden för mandatperioden uppgick till 80,1 procent, vilket är lägre än målet om 100 % självfinansiering av skattefinansierade investeringar. För 2018 uppgick investeringarna totalt till 227 mnkr och i den skattefinansierade verksamheten till 103,3 mnkr. De skattefinansierade investeringarna kunde till 68 % betalas med egna medel. VA-investeringarna betalas av taxekollektivet och exploateringsverksamheten ska via framtida inkomster vid försäljningar återställa balansen.

3. Soliditeten med pensionsförpliktelser t.o.m. 97-12-31 ska inte understiga 30 procent.

Soliditet inklusive pensionsåtagande för anställda och förtroendevalda, %	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018	Utfall 2015-2018
Soliditet, %	32,0	35,6	35,1	32,3	30,0	33,8

Definition: (Eget kapital minus pensionsskuld t.o.m. 97-12-31 plus realiserad avkastning finansiella placeringar) dividerat med totala tillgångar.

En ökad soliditet innebär bl.a. en minskad lånefinansiering och på sikt lägre finansiella kostnader. En hög soliditet innebär att både handlingsfriheten och förmågan att hantera svängningar i resultatutvecklingen ökar, en låg soliditet det motsatta. Soliditeten sjunker från 35,1 till 32,3 mellan 2017 och 2018. Kommunen genomför stora investeringsprojekt som successivt blir klara och aktiveras som tillgångar i balansräkningen. Förändringar i pensionsskuldens storlek som ligger utanför balansräkningen i en ansvarsförbindelse tillsammans med årliga avsättningar från pensions-medelsförvaltningen påverkar tillsammans med kommunens årliga resultat soliditetens utveckling. Trots en relativt hög avsättning från pensionsmedelsförvaltningen och likaså en sjunkande pensionsskuld (ansvarsförbindelsen), har den höga investeringsnivån pressat tillbaka soliditeten nästan 3 procentenheter från 2017. Målet är satt som ett golv. Bedömningen utifrån nuvarande situation är att målet hotas inom de närmsta 2 åren.

4. Den ekonomiska kontrollen och styrningen skall utvecklas, vilket dels innebär budget i balans och dels att prognossäkerheten ska förbättras och som mest avvika med 1 procent mot senaste prognos.

En ökad kontroll och styrning innebär bl.a. en tidig indikation om lägesbilden och en förbättrad framförhållning i att agera utifrån eventuella oförutsedda händelser. Politiska beslut ska vara finansierade. Budgetföljsamhet och prognossäkerhet är mått som fångar kontroll. Ett coachande och pedagogiskt förhållningssätt bidrar till att öka den ekonomiska medvetenheten i organisationen och är en framgångsfaktor. Kontrollperspektivet ger en indikation på hur väl den ekonomiska styrningen fungerar i kommunen.

Indikator 1:

Budgetföljsamhet, %	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018	Utfall 2015-2018
Riktat till: Alla verksamheter						
Budgetföljsamhet, %	-0,8	4,3	1,3	0,3	0,0	1,3

Definition: Budgetföljsamheten mäts som nämndernas resultat vid årets slut dividerat med deras totala nettoomslutning.

Indikator 2:

Prognossäkerhet, %	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018	Utfall 2015-2018
Riktat till: Alla verksamheter						
Prognossäkerhet, %	0,4	2,3	-0,2	0,3	+/- 1 %	0,7

Definition: Prognossäkerheten mäts som (nämndens resultat vid årets slut minus nämndens prognostiserade resultat vid delårsbokslutet per 31/8 aktuellt budgetår) dividerat med nämndens nettoomslutning vid året slut.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet	2016	2017	2018
Nämndernas prognosavvikelse augusti, mnkr	14,0	11,1	2,1
Nämndernas resultat i årsredovisning 2018, mnkr	29,5	9,6	2,4
Total omslutning nämnderna (netto), mnkr	681,6	733,7	761,3
Budgetföljsamhet, procent	4,3 %	1,3 %	0,3 %
Prognossäkerhet, procent	2,3 %	-0,2 %	0,3 %

Not: Budgetföljsamheten mäts som nämndens resultat vid årets slut dividerat med dess nettoomslutning. Prognossäkerheten mäts som (nämndens resultat vid årets slut minus nämndens prognostiserade resultat vid delårsbokslut 2018-08-31) dividerat med nämndens nettoomslutning vid årets slut.

Nämndernas budgetföljsamhet vid årets slut varierar något. Avvikelsen mot budget uppgår till 0,3 %.

Nämnderna och verksamheternas samlade budgetavvikelser och prognossäkerhet

Nämnder och verksamheter, mnkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos 31/8-18	Prognossäkerhet, %
Valnämnd	0,2	0,4	+0,2	0,4	-100 %
Revisionsnämnd	0,7	0,7	+0	0,7	0,0 %
Överförmyndarverksamhet	1,5	0,9	-0,6	1,4	6,7 %
Kommunstyrelsen	63,1	64,2	+1,1	62,9	0,3 %
Räddningstjänst	11,4	11,5	+0,1	11,5	-0,9 %
Teknisk verksamhet	27,8	28,9	+1,1	30,2	-8,6 %
Elverksstyrelsen	-3,7	-1,5	+2,2	-4,0	-8,1 %
Miljö och byggnämnd	4,2	5,9	+1,7	3,7	11,9 %
Barn och utbildningsnämnd	379,8	376,0	-3,7	372,0	2,0 %
Kultur och fritidsnämnd	30,4	30,9	+0,5	31,2	-2,6 %
Socialnämnd	245,5	245,6	+0,1	248,9	-1,4 %
S:a löpande verksamhet	760,9	763,5	+2,3	758,8	0,27 %
Finansförvaltningen	-786,5	-778,5	+8,0	-0,8	
Resultat	735,3	+15,0	+10,3	16,0	

Nämndernas resultat summerar till plus 2,3 mnkr. Om vi exkluderar Elverkets positiva budgetavvikelse om 2,2 mnkr är övrig verksamhet precis i balans. Nettokostnaderna totalt i kommunen ökade med 22 mnkr vilket motsvarar 2,95 procent jämfört 2017.

Valnämnd

Valnämnden redovisar ett överskott om cirka 180 tkr, vilket i huvudsak beror på att kostnaderna, i form av främmande tjänster varit lägre än beräknat.

Revisionsnämnd

Revisorerna har genomfört fyra fördjupade granskningar under året. Lokalförsörjning, kvaliteten inom grundskolan, kommunstyrelsens styrning av näringslivsrådet samt missbrukarvården. Därutöver granskat räkenskaperna vid årets slut. Revisorerna har förbrukat 735 tkr av budgeterade 750 tkr.

Överförmyndarnämnd

En negativ avvikelse om 640 tkr redovisas för 2018. Statsbidrag från Migrationsverket avviker mycket mot budget, kostnaderna avviker i huvudsak kopplat till arvode för särskilda uppdrag samt köp av huvudverksamhet.

Kommunstyrelsen

Sammantaget redovisas ett positivt resultat om 1,1 mnkr. Den politiska verksamheten har minskat sina kostnader jämfört 2017, men har underskott på 348 tkr jämfört budget 2018. Arbetsmarknadsenhetens budget är i balans. Integrationsverksamheten redovisar något lägre intäkter från Migrationsverket. Programområde ”Försörjningsstöd” består dels av de så kallade välfärdstjänsterna och dels av ekonomiskt bistånd. Biståndet har minskat med 0,5 mnkr jämfört föregående år. Välfärdstjänsterna har lämnat ett överskott mot budget på 1,7 mnkr där obudgeterade intäkter från AF utgör cirka 1 mnkr och resterande lägre löneutbetalningar. Nettokostnaderna har ökat med 1,1 mnkr jämfört 2017, vilket motsvarar 1,7 procent.

Räddningstjänst

Räddningstjänsten redovisar ett positivt resultat om 96 tkr. Intäkterna är högre beroende på framförallt ett större antal räddningsinsatser i andra kommuner samt ett ökat statligt bidrag för utvecklingen av civilt försvar. Kostnadsökningarna kan hänföras till de ökade personalkostnaderna i samband med räddningsinsatserna. Jämfört föregående år har avskrivningskostnaderna ökat beroende på att ny släckbil börjas skrivas av. Nettokostnaderna har ökat med 560 tkr jämfört 2017, vilket motsvarar 5,1 procent.

Tekniskt utskott

Vatten och avlopp redovisar ett positivt resultat om cirka 1 369 tkr, vilket i huvudsak beror på en taxehöjning kopplat till högre kapitaltjänstkostnader, vilket aktiveras först 2019 beroende på att investeringsprojekten blev något tidsförskjutna. Inom den skattefinansierade verksamheten är den enskilt största avvikelsen inom vinterväghållningen minus 1 000 tkr. Nettokostnaderna har med 0,4 mnkr vilket motsvara 1,35 procent jämfört 2017.

Elverket

Vaggeryds Elverk redovisar ett resultat om 3,7 mnkr och efter utdelning om 1,5 mnkr ett resultat om 2,2 mnkr. Intäkterna överstiger budget med 1,65 mnkr. Därutöver finns positiva avvikelser på avskrivningar plus 544 tkr och på finansiella kostnader + 237 tkr.

Miljö och byggnämnd

Miljö och byggnämnden redovisar ett starkt resultat +1,7 mnkr, där högre intäkter +1,25 mnkr inom plan och bygg beroende på rådande högkonjunktur samt lägre kostnader än budget om +0,45 mnkr förklarar resultatet. Nettokostnaderna har minskat med 23 procent jämfört 2017 eller med 1,5 mnkr.

Barn och utbildningsnämnd

Barn och utbildningsnämnden som redovisar ett minus 3,75 mnkr. Nettokostnaderna har ökat med 20,5 mnkr vilket motsvarar 5,7 % ökning jämfört med 2017. Ökningen om 20,5 mnkr mellan åren kan delas upp på

grundskolan +15,1 mnkr, gymnasieskolan + 3,5 mnkr, förskolan +2,4 mnkr och fritidshemsverksamheten med +2,7 mnkr och skolskjutsar med 0,26 mnkr. De större underskotten 2018 jämfört budget finns inom grundskolan - 7,6 mnkr, skolskjutsar -1,3 mnkr och gymnasieskolan - 0,6 mnkr varav Fenix i princip balanserar -0,1 mnkr. Bland de större positiva avvikelserna mot budget kan nämnas särskolan + 0,7 mnkr, gemensam BUN + 0,25 mnkr.

Kultur och fritidsnämnd

Nämnden redovisar ett resultat om + 459 tkr. Nettokostnaderna har ökat 0,25 procent jämfört 2017.

Fritidsverksamheten för skolelever redovisar + 188 tkr, museiverksamheten +191 tkr och gemensam verksamhet kultur och fritid + 217 tkr. Friluftsbadet redovisar ett underskott om -150 tkr och kulturskolan -111 tkr.

Socialnämnden

Årets resultat uppgår till + 95 tkr. Nettokostnaderna har ökat med 4,4 mnkr jämfört 2017, vilket motsvarar 1,8 procent. Dyra institutionsplaceringar inom myndighet barn och unga samt bemanningskonsulter som hyrts in för att stabilisera verksamheten har inneburit - 2,3 mnkr inom programområdet. Inom myndighet vuxna och inom social omsorg redovisas å andra sidan lägre nettokostnader jämfört budget med +3,5 mnkr. Inom äldreomsorgen redovisas - 4,3 mnkr där hemtjänsten utgör -2,3 mnkr, sjukvårdsinsatser -0,9 mnkr och särskilda boenden -1,1 mnkr. LSS-insatserna avviker också mot budget med minus 1,65 mnkr. Andra större avvikelser finns inom programområdet Socialförvaltning administration där + 5,4 mnkr redovisas mot budget. En central reserv tillsammans med högre intäkter än budgeterat är de största skälen till överskottet. Bostadsanpassningar överstiger budget med 0,44 mnkr men är i nivå med föregående års utfall. Bostad med särskild service (BmSS) har ökat sina kostnader med 0,8 mnkr jämfört 2017 och mot budget 2018 -0,3 mnkr. Socialförvaltning administration har ökat sina kostnader på grund av att chefer inom vård och omsorg flyttats från de programområden de jobbar inom till detta programområde.

Modell för finansiell analys

Kommunens redovisning sammanfattas i en resultat- och balansräkning. För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Vaggeryds kommun används en speciell finansiell analysmodell som utgår från fyra viktiga finansiella aspekter: Det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. I denna modell analyseras resultat och balansräkning mer ingående i syfte att läsaren och beslutsfattaren ska kunna bilda sig en mer djuplodad uppfattning om kommunens ekonomiska situation. Modellen kallas RK-modellen och är utvecklad av Kommunforskning i Västsverige (Kfi). Kontrollperspektivet redovisas under finansiellt mål nr 4 (på sidan innan).

Resultat

Här åskådliggörs resultatet i kommunen och dess orsaker samt vilken balans kommunen haft över intäkterna och kostnaderna under perioden. I detta avsnitt ingår även investeringarna och dess finansiering.

Intäkter och kostnader, mnkr	2016	2017	2018	Förändring 2016-2018
Verksamhetens kostnader 1)	931,9	990,7	994,6	62,7
Verksamhetens intäkter	257,4	245,7	227,7	-29,7
Skatteintäkter	555,5	578,6	606,5	51,0
Kommunalekonomisk utjämning	158,0	172,2	182,3	24,3
Finansnetto	2,3	3,1	3,8	1,5

1) Inklusivt pensioner och avskrivningar

Jämfört med 2017 års kostnadsnivå motsvarar kostnadsökningen till och med 2018 ungefär 0,4 procent.

Kommunens intäkter kopplat till verksamheten har minskat generellt under perioden med 13,0 procent. Det är främst ett resultat av statens styrning av kommunerna, där man under ett antal år styrt statsbidrag mot olika tydliga ändamål istället för att tillskjuta medlen generellt. En stor del av minskningen 2018 beror på bidrag från Migrationsverket. Eftersom dessa inte är villkorade på långsikt är det viktigt att en anpassning kommande år kan

göras på kostnadssidan i takt med att statsbidragen fasas ut. Om anpassningen inte kan möta lägre intäkter i framtiden uppstår snabbt obalanser i kommunens ekonomi. Försäljning av varor och tjänster påverkar också verksamhetens intäkter men inte i lika stor utsträckning.

De största intäktskällorna, skatteintäkterna och kommunalekonomisk utjämning inklusive välfärdsmiljarderna har under motsvarande period ökat med 8,4 respektive 13,3 procent.

Kommunen har inte budgeterat ett positivt finansnetto. Under de senaste åren har emellertid finansnettot uppvisat ett litet överskott. Utvecklingen på de finansiella marknaderna påverkar kommunens finansiella tillgångar som per 2018-12-31 är bokförda till +151,1 mnkr, marknadsvärdet vid samma tidpunkt uppgick till 152,1 mnkr. Från och med år 2019 skall marknadsvärdet enligt ny redovisningslag användas som bokfört värde. Totalt ackumulerade reavinster på värdepapper uppgår till 45,5 mkr. Kommunen har under året realiserat 9,9 mnkr. Kommunen gör ett avsteg från utfärdad rekommendation, man har valt att inte bokföra realisationsvinster från pensionsmedelsförvaltningen över resultatet utan dessa redovisas som en avsättning. Medlen ska möta kommande pensionsutbetalningar för pensionsrätter intjänade före 1998. Räntekostnaderna på kommunens lån har uppgått till plus 0,1 mnkr. Sammantaget uppgår finansnettot till plus 3,8 mnkr vilket är 0,7 mnkr högre än föregående år men 3,8 mnkr bättre än budget för 2018.

Intäktssandel (%)	2016	2017	2018
Skatteintäkter	56,7 %	57,6 %	58,7 %
Verksamhetens intäkter	26,3 %	24,5 %	22,1 %
Kommunalekonomisk utjämning	16,1 %	17,1 %	17,7 %
Övriga intäkter (finansiella intäkter)	0,9 %	0,8 %	1,5 %

Tabellen beskriver hur de olika intäkternas andel förändras över tid. Skatteintäkternas andel och den kommunalekonomiska utjämnings andel har ökat något jämfört 2017 som andel av totala intäkter i kommunen. Beroendet av dessa statsbidrag har ökat, sett utifrån ett flerårsperspektiv är verksamheterna idag beroende av dessa statsbidrag. Skulle staten lyfta bort medel skulle verksamheten påverkas i stor omfattning. Frågan är hur stor andel av den sammanlagda finansieringen som kommunen har rådighet över långsiktigt och vilket ansvar staten kommer ta i proportion till denna andel i tider när de ekonomiska utmaningarna blir allt större. De senaste tre åren har skatteintäkterna legat under 60 procent och kommunalekonomisk utjämning runt 17 procent. I ovan tabell framgår tydligt den effekten av statens bidrag till kommunerna.

Nettokostnadsutveckling, andel	2016	2017	2018
Nettokostnad/skatt och utjämning	94,5 %	99,2 %	97,2 %
Pensionerna/skatt och utjämning	5,3 %	6,2 %	5,6 %
Avskrivningarna/skatt och utjämning	5,7 %	5,6 %	5,7 %
Nettokostnad/skatt och utjämning, snitt i riket	96,6 %	96,6 %	98,8 %

Tabellen visar kommunens nettokostnader i förhållande till skatteintäkterna och den kommunalekonomiska utjämnings andel. Totalt använde kommunen 97,2 procent av skatteintäkterna och den kommunalekonomiska utjämnings andel till verksamheterna för 2018. I riket ligger nettokostnaden i förhållande till skatt och utjämning preliminärt (SCB) på 98,8 procent för 2018, vilket kan jämföras med 97,2 procent för Vaggeryds kommun år 2018.

Pensionerna är en kostnad som på sikt beräknas öka av på grund av ett antal skäl, dels som följd av att pensioner som är intjänade före 1998 inte är bokförda som kostnader vid intjänandet utan blir en kostnad vid utbetalningstillfället och dels beroende på att fler medarbetare når över den gräns som ger rätt till en förmånsbestämd ålderspension och slutligen beroende på att den avgiftsbestämda delen om 4,5 % på lönesumman årligen ökar med de årliga lönerrevisionerna. Kostnaderna kan också öka om den s.k. ripsrörelsen sjunker eller om åldersantagandet höjs i pensionskuldsberäkningen. År 2016 låg pensionskostnadernas andel av skatter och utjämning strax över 5 procent. Under 2017 ökade andelen till 6,2 procent för att 2018 minska till 5,6 %. Pensionskostnaderna har minskat från 46,9 mnkr år 2017 till 44,0 mnkr år 2018.

Avskrivningarna ianspråktar ungefär 5,7 procent av skatt och utjämning. I takt med att de höga planerade investeringsplanerna startas upp, genomförs och avslutas (aktiveras som tillgångar i balansräkningen) kommer avskrivningskostnader att öka och ta i anspråk en större andel av skatt och utjämningen.

Årets resultat, mnkr och andel i %	2017	2018	Förändring 2017-2018
Årets resultat	8,9 mnkr	25,6 mnkr	16,7 mnkr
Årets resultat/skatt och utjämning	1,2 %	3,2 %	2,0 %
Årets resultat/skatt och utjämning, snitt i riket	4,3 %	2,5 %	-1,8 %

Resultatet 2018 uppgick till plus 25,6 mnkr. Verksamheterna genererade ett överskott om 2,3 mnkr. Balanskravsresultatet uppgår till 19,8 där netto från fastighetsaffärer bidragit till resultatet med 5,8 mnkr. Rikets resultat har försämrats med 1,8 %.

Investeringsvolym	2016	2017	2018
Investeringsvolym, netto (mnkr)	59,3	115,7	227,1
Investeringsvolym/skatt och utjämning %	10,0 %	12,0 %	28,8 %
Investeringsvolym/skatt och utjämning %, snitt i riket	12,0 %	15,0 %	Delår 2019
Avskrivningar/nettoinvesteringar	68,4 %	36,1 %	19,8 %

Vaggeryds kommuns totala nettoinvesteringsvolym uppgår 2018 till 227,1 mnkr. I kommande investeringsplaner är nivåerna fortsatt höga. Kommunens investeringsnivå är några procentenheter lägre än rikets snitt både under 2016 och 2017.

Avskrivningarnas andel i förhållande till nettoinvesteringarna förändras i allt väsentligt med nivån på den årliga nettoinvesterings volymen under perioden 2016-2018. Under året har vi finansierat 19,8 % med kassaflöde från avskrivningarna.

Sammantaget uppgår den långfristiga upplåningen till 195 mnkr för kommunen vid bokslutet 2018, vilket är 100 mnkr högre än föregående år. Skuldsättningsgraden ökade under perioden och uppgår till 67,7 procent 2018. Krediterna har rörliga räntesatser i den kommunala verksamheten.

Kommunens investeringsplaner de kommande åren innebär att kommunen investerar mer än avskrivningsnivån, vilket kommer öka kommunens åtaganden för fastigheter och anläggningar om inte resultatnivån genererar ett tillräckligt bidrag till självfinansieringen. Detta i sin tur kommer innebära att avskrivnings- och räntekostnader successivt kommer påverka finansnettot negativt samt ta i anspråk ett större utrymme i den totala driftsbudgeten.

Finansiering av investeringar	2017	2018	Förändring
Internt tillförda medel (mnkr)	59,1	70,9	+ 11,8
varav årets resultat	8,9	25,6	+16,7
varav avskrivningar	41,8	44,9	+3,1
varav avsättningar och övriga poster i kassaflödesanalys	8,4	0,4	-8,0
Årets nettoinvesteringar (mnkr)	115,7	227,1	+111,4
Självfinansieringsgrad, %	80,6 %	68,2 %	-12,4 %

Kommunen använde under 2017 extern nyupplåning om 45 mnkr för att täcka likviditetsbehovet. Under 2018 har ytterligare 100 mnkr lånats upp av Kommuninvest. Den långfristiga upplåningen för kommunen uppgick till 195 mnkr vid 2018 års bokslut, vilket således är en ökning med 100 mnkr jämfört 2017. Kommunen kan finansiera investeringar inklusive exploateringsverksamhet med egna medel motsvarande ungefär 70,5 mnkr för 2018. Utgifterna uppgick till 227,1 mnkr under perioden, vilket innebär att den genomsnittliga självfinansieringsgraden av investeringar för kommunen uppgått till 68,2 procent för perioden.

Kapacitet

Det andra perspektivet kallas kapacitet och avser att ge en bild av kommunens finansiella styrka. Med finansiell styrka avses hur känslig kommunen är för förändringar, till exempel av en lågkonjunktur.

Soliditet	2016	2017	2018
Soliditet	59,4 %	56,3 %	49,1 %
Snitt i Riket	46,0 %	45,3 %	44,0 %
Soliditet inklusive hela pensionsskulden	35,6 %	35,1 %	32,3 %

Soliditeten är ett mått på den finansiella styrkan på lång sikt och visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. I bokslutet för 2018 uppgår soliditeten till 49,1 % procent vilket är en stor minskning jämfört med 2017. Kommunens ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 är att betrakta som en skuld, som ska betalas till anställda som pensionsutbetalningar. Om dessa vägs in i balansräkningens skuldsida uppgår soliditeten till 32,3 procent. Jämfört med genomsnittet i riket är kommunens soliditet något högre.

Skulder och avsättningar, mnkr	2016	2017	2018
Kortfristiga skulder	264,1	269,3	325,2
Långfristiga skulder	58,6	105,1	211,2
Avsättningar	71,1	80,9	98,2
Summa skulder och avsättningar	393,8	455,3	634,6
Skuldsättningsgrad	40,6 %	43,7 %	50,9 %

Sammantaget uppgår den långfristiga skulden till 211,2 mnkr för kommunen vid bokslutet 2018, vilket är en ökning med 106,1 mnkr jämfört med 2017. Långa lån utgör 195 mnkr, anslutningsavgifter 13,9 mnkr samt periodiserad handpenning Stigamo 2,3 mnkr.

Skuldsättningsgraden ökade under perioden och uppgår till 50,9 procent 2018. Skulderna är i svenska kronor, ingen valutarisk föreligger därmed. Krediterna består i sin helhet till rörliga räntesatser.

Skattesats	Vaggeryds kommun	Jönköpings län	Riket
Kommunens skattesats	21,49	21,68	20,74
Regionens skattesats	11,26	11,26	11,39
Total skattesats	32,75	32,94	32,13

En viktig del av bedömningen av en kommuns finansiella ställning är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En låg kommunalskatt ger till exempel ett större utrymme till en intäktsökning genom att höja kommunalskatt och tvärtom. Den totala skattesatsen i Vaggeryds kommun uppgick år 2018 till 21,49 procent och tillsammans med regionens skattesats om 11,26 procent blir skatten totalt 32,75 procent. En höjning av skattesatsen för kommunen skedde 2018 med 30 öre. Kommunens skattesats höjdes inför 2012 med 50 öre. Nettoeffekten blev emellertid endast 17 öre efter kommunen skatteväxlade med landstinget för kollektivtrafik med minus 33 öre. År 2013 gjordes skatteväxling om plus 34 öre för övertagande av hemsjukvård från landstinget och 2014 omvänt till landstinget för färdtjänst med minus 15 öre. Dagens skattesats är 32,75 vilket är lägre än genomsnittet i Jönköpings län men högre än rikets genomsnitt.

Historik

- Skatten höjs 2018 med 30 öre för att stärka ekonomin.
- Skatteväxling 2014 med -15 öre för landstingets övertagande av färdtjänsten
- Skatteväxling 2013 med + 34 öre från landstinget för övertagande till kommunen av hemsjukvård. Kommunen har under år 2012 höjt sin utdebitering med 50 öre. Nettoeffekten var endast + 17 öre efter

- Skatteväxling med landstinget för kollektivtrafiken med – 33 öre. Kommunen har under år 2005 höjt sin utdebitering med 50 öre Landstinget höjde under år 2004 sin utdebitering med en krona.
- Skatteväxling skedde 1999 med landstinget avseende övertagande av vissa gymnasieprogram med 19 öre.
- Skatteväxling har skett 1996 mellan kommunen och landstinget med 1:64 kr.
- Orsaken är övertagande av huvudmannaskap för omsorger och särskola samt psykiatrireformen.
- Skatteväxling skedde även enligt Ädelreformen 1992, då den kommunala utdebiteringen höjdes med två kronor.

Skattekraft, procent av rikets	2016	2017	2018
Vaggeryds skattekraft	92,5 %	91,9 %	91,8 %

Vaggeryd kommuns skattekraft, det vill säga genomsnittsinkomsten i Vaggeryd jämfört med genomsnittsinkomsten i riket, uppgick 2018 till 91,8 procent. Nivån har varit samma under de senaste två åren. Måttet är en indikator som visar på regionens ekonomiska utveckling. Måttet indikerar att Vaggeryds kommun de senaste två åren följer den genomsnittliga utvecklingen i riket.

Risk

Finansiella risker kan beskrivas genom en känslighetsanalys. En sådan analys visar konsekvensen av olika händelse inverkan på kommunens ekonomi. Kommunen tecknar i vissa fall borgen för lån till de kommunägda bolagen, men även för andra externa verksamheter. Som framgår nedan är kommunens samlade borgensåtagande för lån per 2018-12-31 exklusive det solidariska borgensåtagande som medlem i Kommuninvest 561 mnkr. Om någon part som kommunen gått i borgen för skulle hamna i obestånd skulle kommunens åtagande kunna falla ut i kostnader för skattekollektivet.

Tecknade borgensåtaganden uppgick till 399,8 mnkr (329,8) varav 328 mnkr (322) avser Vaggeryds Skillingaryds Bostads AB och 50,0 mnkr (50,0) avser Vaggeryds Energi AB. Därutöver har åtaganden ingåtts dels för Östra Fiberföreningen 6 mnkr (tak 10 mnkr) och dels för Kommunalförbundet Samverkan – Återvinning – Miljö med 15,8 mnkr. Vaggeryds kommuns andel av Kommuninvest totala förpliktelser är 561 mnkr, vilket är en ökning med 198 mnkr.

Borgensåtagande	2016	2017	2018
Borgensåtagande, exklusive Kommuninvest, mnkr	316,6	329,8	399,8
Borgensåtagande per invånare, kr	23 204	23 829	28 627
Genomsnittligt borgensåtagande riket	24 244	24 483	Delår 2019

Pensionsåtagande

Den avgiftsbaserade delen av avtalspensionen disponeras från och med år 1998 av den anställda för eget val av förvaltare. Kvarstående avsättning 47 mnkr avser i huvudsak pensioner enligt PA-KL och kompletterande ålderspension. Intjänad pensionsrätt till och med år 1997 redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse med 209,5 mnkr. Långsiktigt innebär dessa pensionsåtaganden en likvidmässig belastning och kan dessutom ses som en generationsfråga. Genom att betala ut hela den individuella delen av pensionsåtagandet samt trygga en del av ansvarsförbindelsen genom långsiktig kapitalförvaltning, reduceras till en del de kostnader för pensionsåtaganden som skjuts på framtidens skattebetalare. Pensionsmedelsförvaltningen styrs av riktlinjer antagna i kommunfullmäktige. Dessa riktlinjer har uppdaterats 2019-01-28. Nedan följer en samlad redovisning av kommunens pensionsmedelsförvaltning.

Medel för framtida pensioner	2016	2017	2018
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser from 1998-01-01	35,5	41,3	45,5
Avsättning, pensionsförpliktelser (exkl) löneskatt till och med 1997-12-31	32,2	35,6	38,2
Ansvarsförbindelse inkl. löneskatt till och med 1997-12-31	232,0	220,3	209,4
Summa totala förpliktelser	299,7	297,2	293,1
Finansiella placeringar, bokfört värde (Garanterat belopp)	137,5	141,0	151,1
Summa totala förpliktelser minus finansiella placeringar (bokfört värde)	162,2	156,2	142,0
Marknadsvärde minus bokfört värde	8,0	10,6	1,0
Realiserat resultat och avkastning året, mnkr	1,5	3,4	9,9
Realiserat resultat och avkastning året, %	1,1	2,4	6,6
Återlån i verksamheten	162,2	156,2	142,0

Realiserad avkastning från kapitalförvaltningen 2018 har bokförts som avsättning av pensionsmedel med 9,9 mnkr. Detta är ett avsteg från utfärdad redovisnings rekommendation men kommunen anser avvikelserna ligga i linje med god redovisningssed, då den intjänade pensionskulden före 1998 i framtiden kommer belasta kommunens redovisning trots att den enligt gällande redovisningspraxis inte får bokföras som skuld.

Känslighetsanalys	2016	2017	2018
Löneförändring med 1 procent	5,2	5,4	5,9
Bruttokostnadsförändring med 1 procent	9,3	9,9	10,1
Generell avgiftsförändring med 1 procent	1,0	1,3	1,1
Försörjningsstödsförändring med 10 procent	1,0	0,7	0,6
Kommunalekonomisk utjämning 1 procent	1,6	1,7	1,8
Förändrad utdebitering med 1 kr	27,3	28,5	30,0
10 heltidstjänster (genomsnittslön)	4,6	4,7	4,8
Förändring av finansiella placeringar med 10 % (mnkr)	14,5	15,3	15,1

Känslighetsanalysen ger en bild över hur olika faktorer påverkar kommunens ekonomi.

Koncernperspektiv

Konsolideringsenheten Vaggeryds kommun omfattar tre bolag under år 2018.

Vaggeryds kommun, ägare

- Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB 100 %
- Vaggeryds Energi AB 100 %
- Samverkan Återvinning Miljö 15,7 %

Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB bildades 1996.

VSBo har 1038 egna uthyrningslägenheter samt ett mindre antal lokaler. Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB betalade 2018, 1,3 mkr till ägaren Vaggeryds kommun som ersättning för tecknade borgensavtal. Ersättningen grundar sig på 0,5 % på kommunens borgensåtagande.

Vaggeryds Energi AB bildades 1 januari, 1995 genom sammanslagning av Vaggeryds Värmeverk AB och elhandelsorganisationen inom Vaggeryds Elverk i enlighet med förslag om ny ellagstiftning. Bolaget har tre verksamhetsgrenar:

- Elhandel
- Fjärrvärme
- Optofiber

Vaggeryds Energi AB redovisar ett resultat på 8,6 mkr före bokslutsdispositioner och 0,6 mkr redovisat resultat efter disposition.

Samverkan Återvinning Miljö, (SÅM) är ett kommunalförbund med första verksamhetsår 2018.

Uppdraget är att bära det kommunala ansvaret för hushållsavfall samt att bidra till en långsiktigt hållbar utveckling genom minskat avfall och ökad återvinning. SÅM är en samverkan mellan kommunerna Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo. Ägarandelen grundar sig på befolkningssiffran för ingående kommuner 2016-12-31. Vaggeryds kommuns andel är 15,7 % och denna del konsolideras i den sammanställda redovisningen.

Sammanställd redovisning

Resultatet av koncernredovisningen visar ett ekonomiskt överskott med 39,4 miljoner kronor.

Det är bolagen Vaggeryds Energi och Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB samt 15,7 % av SÅM som konsoliderats. Bolagen visar överskott före och efter bokslutsdispositioner.

Såm som är ett kommunalförbund har inga bokslutsdispositioner. Se tabell nedan:

Årets resultat för konsolideringsenheten (Koncernen)

Sammanställd redovisning	2018	2017	2016
Vaggeryds kommun	+25,6	+8,9	+41,3
Vaggeryd- Skillingaryds Bostads AB	+5,9	+5,6	+4,1
Vaggeryds Energi AB	+0,6	+1,7	+1,7
Samverkan Återvinning Miljö	+0,1	-0,6	Ej startat

Redovisade resultat för bolagen utgörs av resultat efter bokslutsdispositioner och skatt. Vaggeryds Näringslivsråd har av storleksskäl inte konsoliderats. Koncernresultatet överstiger adderade resultat för bolagen främst genom att 78 % av bokslutsdispositionerna i koncernbokslutet tillförs resultatet. De 78 procenten grundar sig på att bolagsskatten år 2018 uppgick till 22 %. Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö startade september 2017.

7. Personalredovisning

Personalredovisningen sammanställs årligen av personalenheten. Avsikten med personalredovisningen är att ge en aktuell bild och en samlad beskrivning över ett antal personalstrategiska områden. Personalredovisningen ska vara en av flera informationskällor som syftar till att ge kunskap och förutsättningar för fortsatt arbete med trygg personalförsörjning och stärka Vaggeryds kommuns ställning som en attraktiv arbetsgivare.

Statistiken som presenteras i denna personalredovisning är hämtad från Visma Personec Utdata och Visma Recruit. All statistik, om inget annat anges gäller månadsavlönad personal anställda enligt Allmänna bestämmelser (AB). Statistiken som redovisas i personalredovisningen avser förhållandena som gällde vid mättilfälle den 31 december 2018, om inget annat anges.

I personalredovisningen skiljer vi på anställd och anställningar. Med anställd avses personer. En och samma person kan ha två anställningar i kommunen. Antalet anställningar är därför högre än antalet anställda.

2016 sammanfördes de två förvaltningarna Vård och omsorg och Individ och familjeomsorg till en förvaltning, Socialförvaltningen. Från 2017 redovisas enbart Socialförvaltningen.

Förkortningar

- BUN- Barn- och utbildningsförvaltningen
- SOC- Socialförvaltningen
- KoF- Kultur- och fritidsförvaltningen
- KLK- Kommunledningskontoret
- TEK- Teknisk förvaltning
- MoB- Miljö- och byggförvaltningen

Definitioner

Visstid

Tillfälligt anställd personal. Exempelvis vikariat: personer som ersätter ordinarie personal, eller projektanställning, allmänvistid; personer som anställs tillfälligt vid t ex arbetstoppar.

Mertid

Den arbetstid som en deltidsanställd arbetar utöver sin ordinarie arbetstid upp till heltids mått..

Övertid

Den arbetstid som en heltidsarbetande medarbetare arbetar utöver den ordinarie arbetstiden.

Sjukfrånvaro

I personalredovisningen anges korttidssjukfrånvaro och långtidssjukfrånvaro. Långtidssjukfrånvaro räknas den frånvaro som överstiger 60 dagar.

Frisknärvaro

Frisknärvaro anger hur många som har 0 upp till max 5 sjukfrånvarodagar

Personalsammanställning

Under tabellerna 2,1–2,7 finner du information om antal anställda per förvaltning fördelat på kön, heltid- och deltidstjänster, åldersfördelning och pensionsavgångar.

2.1 Tillsvidareanställda per förvaltning

	Kvinnor	Män	2018	2017	2016	2015
BUN	410	80	490	474	450	443
SOC	349	34	383	400	331	328
KoF	17	10	27	29	29	30
KLK	43	25	68	64	59	54
TEK	5	25	30	28	28	26
MoB	8	3	11	11	10	11
Totalt	832	177	1 009	1 006	907	892

Antalet tillsvidare anställda den 31 december 2018 har en marginell ökning med totalt 3 personer från 31 december 2017. Verksamheterna har varit stabila under året utan några större förändringar som påverkat antalet tillsvidareanställda.

2.2 Visstidsanställda per förvaltning

	Kvinnor	Män	2018	2017	2016
BUN	115	25	140	154	140
SOC	42	3	45	45	53
KoF	4	3	7	5	5
KLK	6	3	9	12	9
TEK	0	0	0	3	2
MoB	0	0	0	2	1
Totalt	167	34	201	221	210

Socialförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen är kommunens stora förvaltningar och har behov av visstidsanställd personal. I antalet visstidsanställda ingår personal med tillsvidareanställning som tidsbegränsat har förändrad sysselsättningsgrad.

Under 2018 är förändringarna marginell. En förklaring till antalet visstider inom BUN är svårigheterna att rekrytera legitimerade lärare och förskollärare. Tjänsterna tillsätts därför under visstid med obehöriga lärare.

2.3 Sysselsättning

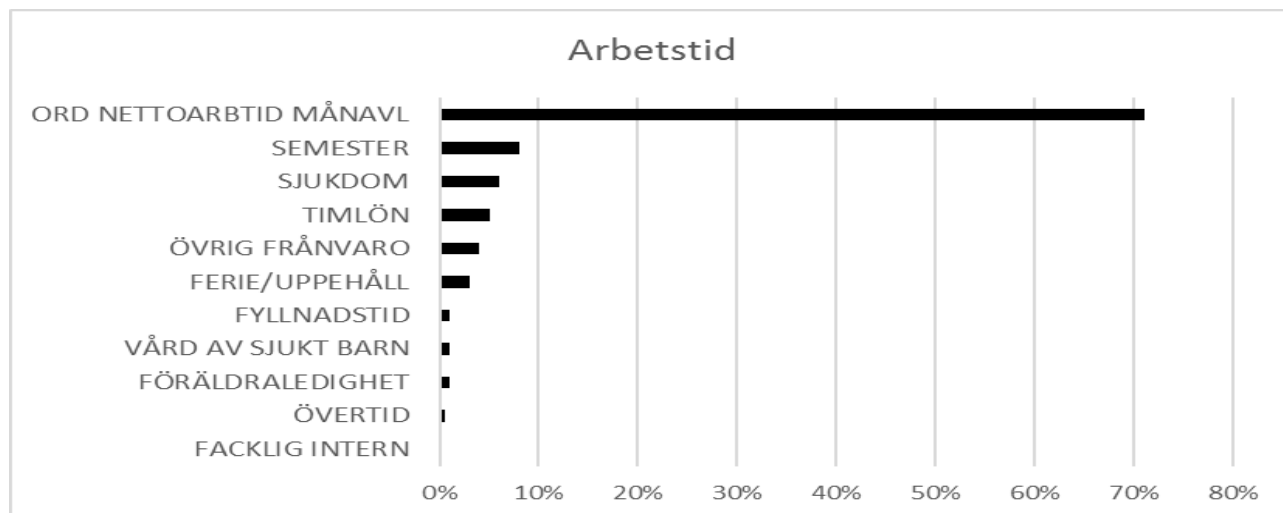
Tabellen avser tillsvidareanställda, kvinnor och män som har tjänster på heltid och deltid. Med deltid menas de anställda som har tjänstgöringsgrad under 100 %.

Anställda tillsvidare	Kvinnor		Män		Totalt	
	2017	2018	2017	2018		
Heltid	58 %	57 %	18 %	16 %	73 %	
75-99 %	18 %	20 %	1 %	1 %	21 %	
< 74 %	4 %	6 %	0 %	0,4 %	7 %	
Anställda visstid	Kvinnor		Män		Totalt	
	2017	2018	2017	2018		
	Heltid	44 %	49 %	22 %	14 %	62 %
	75-99 %	21 %	22 %	3 %	3 %	25 %
< 74 %	8 %	9 %	2 %	3 %	13 %	

Av Vaggeryds kommuns tillsvidareanställda medarbetare arbetar totalt 73 % heltid och 23 % deltid. För visstidsanställda är det en lägre procentandel som är heltidsanställda. Heltidsprojektet ”Hela vägen till heltid” arbetar arbetsgivaren och arbetstagarparterna för att antalet heltidsanställda ska kunna öka under 2018-2021.

2.4 Arbetstid

Total arbetad tid och frånvaro i Vaggeryds kommun 2018

Kommunens tillgängliga arbetstid kan delas upp i nettoarbetstid och frånvaro vilket kan ses i diagrammet ovan.

Mertid och övertid

Utöver ordinarie arbetstid kan vid behov arbetsgivaren beordra övertid. Övertiden får maximalt uppgå till 200 timmar på ett år per medarbetare utifrån arbetstidslagen. Vid deltidarbete räknas övertid först som mertid upp till ordinarie arbetstidsmått därefter som övertid. Övertid och mertid motsvarar ca 1,5 % av den arbetade tiden.

Nedan visas de yrkesgrupper som har ett högre uttag mertid och enkel/kvalificerad övertid

	2018	2017	2016
Förskollärare	2668	1551	2546
Undersköterskor	5649	6037	3833
Behandlingsassistenter	68	219	1025
Sjuksköterskor	92	694	566

Uttaget av mertid/övertid har under 2018 ökat för förskollärare men minskat för övriga grupper. Den största minskningen finns i gruppen behandlingsassistenter utifrån att verksamheten med HVB-hem inte längre finns kvar. Även för gruppen sjuksköterskor har det minskat. Här beror det till stor del på en ny semesterplanering som infördes under 2018.

2.5 Åldersfördelning

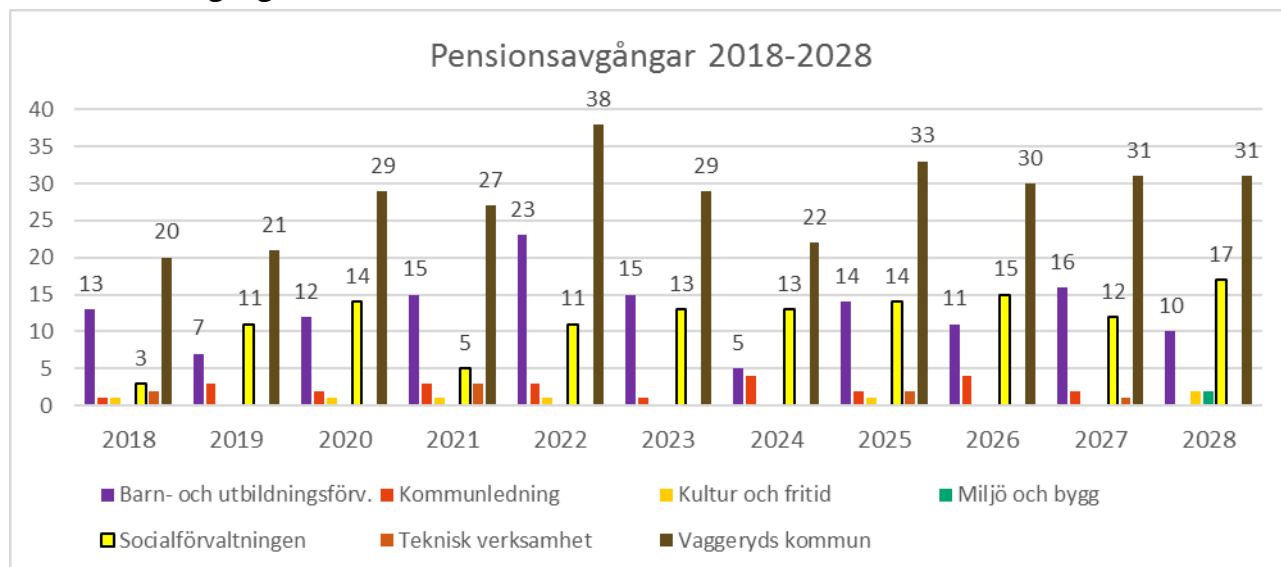
	20-29	30-39	40-49	50-59	60-
Tillsvidare	97	226	266	255	162
Visstid	65	62	69	36	24

Tabellen visar åldersfördelningen av kommunens medarbetare utifrån anställningstyp. Gruppen medarbetare inom som överstiger 60 år är högre än gruppen 20-29 år. För att säkra kommande personalbehov och kompetensöverföring är det viktigt att Vaggeryds kommun arbetar aktivt för att yngre generationer ges möjlighet till heltidsanställning.

Medelålder

Medelåldern för Vaggeryds kommun den 31 december 2018 är 45 år.

2.6 Pensionsavgångar

Under tidsperioden 2018-2028 förväntas totalt 344 medarbetare gå i pension, om de väljer att gå det året de blir 65 år. Det ger ett snitt på 34 personer per år. I jämförelse med andra kommuner i Sverige är beräknade antalet pensionsavgångar per år för Vaggeryds kommun förhållandevis liten. Trots det är det viktigt för kommunen att rekrytera de vakanser som uppstår i god tid och ge möjlighet för en god kompetensöverföring.

2.7 Personalomsättning

Personalomsättningen i kommunen har ökat under de senaste åren genom att rörligheten på den kommunala arbetsmarknaden ökat inom vissa yrkesgrupper såsom lärare, socialsekreterare, sjuksköterskor. (*Kolada*)

	2014	2015	2016	2017	2018
Avgångna tillsvidareanställda månadsavlönade under året, kommun, andel %	8	10	15	12	Ej klar
Nya tillsvidareanställda månadsavlönade under året, kommun, andel %	10	11	16	16	Ej klar

Arbetsmiljö och hälsofrämjande åtgärder

För att behålla och rekrytera personal ska Vaggeryds kommun upplevas som en attraktiv arbetsgivare. Som arbetsgivare är det därför viktigt att bedriva en hållbar och hälsofrämjande personalpolitik där det råder balans mellan verksamhetens behov, resurser och de krav och som ställs på medarbetaren.

Arbetsgivaren har det yttersta ansvaret för arbetsmiljön och arbetar systematiskt med arbetsmiljöfrågor. Arbetsgivaren anordnar årligen arbetsmiljöutbildning för nya chefer och skyddsombud.

4.5 Arbetsgivarvarumärket

Under året har kommunen deltagit ett flertal externa aktiviteter såsom Jobbmässan, Socionomdagar, besök på högskolor med mera för att marknadsföra kommunen som arbetsgivare.

Under året har även andra media, Facebook, LinkedIn använts i rekryteringsarbetet med framgång. I dessa digitala media har även bilder och filmer kunnat användas för att presentera vår verksamhet.

4.6 Medarbetarenkät 2018

Vartannat år genomförs en stor medarbetarenkät och under hösten 2018 genomfördes en mindre enkät om hållbart medarbetarskap (HME).

Resultatet övergripande visar på en positivtrend och att vi mycket goda resultat 2018. Vaggeryds kommun som arbetsgivare visar en positiv trend under tiden mätningarna pågått.

HME - Hållbart medarbetarengagemang

Hållbart medarbetarengagemang består av nio frågor som är framtagna av SKL som finns med i vår enkät. Resultatet levereras till Kolada där det finns möjlighet till jämförelse med andra kommuner.

Motivation

- 1a. Mitt arbete känns meningsfullt
- 1b. Jag lär nytt och utvecklas i mitt arbete
- 1c. Jag ser fram emot att gå till arbetet

Ledarskap

- 2a. Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser
- 2b. Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare
- 2c. Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete

Styrning

- 3a. Jag är insatt i min arbetsplats mål
- 3b. Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt
- 3c. Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete

Resultat 2013-2018 i jämförelse med alla kommuner i Sverige. Vaggeryds kommun sticker ut positivt i kommunsverige, framförallt inom ledarskap och medarbetarskap.

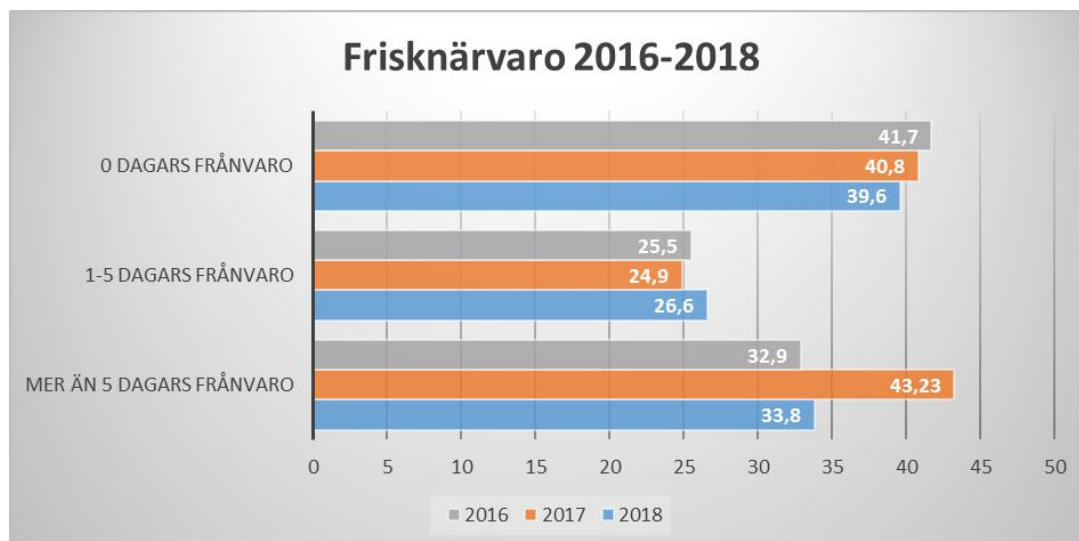
			2013	2015	2017	2018
Medarbetarengagemang (HME) Ledarskapsindex	Vaggeryd	Kvinnor	76	77	82	
		Män	78	82	81	
		Totalt	76	78	81	81
	Alla kommuner, ovägt medel	Totalt	76	77	78	78
Medarbetarengagemang (HME) Motivationsindex	Vaggeryd	Kvinnor	80	81	84	
		Män	81	83	81	
		Totalt	80	81	83	83
	Alla kommuner, ovägt medel	Totalt	79	80	80	80
Medarbetarengagemang (HME) Styrningsindex	Vaggeryd	Kvinnor	79	78	79	
		Män	76	75	74	
		Totalt	79	78	79	81
	Alla kommuner, ovägt medel	Totalt	78	79	79	79
Medarbetarengagemang (HME) Totalindex	Vaggeryd	Kvinnor	78	79	82	
		Män	78	80	79	
		Totalt	78	79	81	81
	Alla kommuner, ovägt medel	Totalt	78	79	79	79

4.6 Friskvårdsaktiviteter

Genom olika friskvårdsinsatser vill Vaggeryds kommun stimulera och motivera personalen att ta ett eget ansvar för sin hälsa. Den 7 februari bjöds medarbetare på föreläsning av Christina Stielli som med skratt och allvar pratade kring temat arbetsglädje på jobbet. Friskvårdstävlingarna 2018 har varit inriktning på arbetsglädje och har genomförts som arbetsglädjebingo där uppgifterna varit att göra saker tillsammans med sina arbetskamrater, t ex alla i gruppen ska ge varandra komplimanger, baka och bjuda på fika, måla en tavla tillsammans. Priser har delat ut till de grupper som fyllt bingobrickan

Subventionerad friskvård om 1000 kr betalas ut en gång per år till anställda. Ansökan ska vara inlämnad till Personalenheten innan den 31 oktober och utbetalningen sker med novemberlönen. 2018 beviljades 275 medarbetare subventionerad friskvård och totalt utbetalades 218 790kr.

4.7 Frisknärvaron

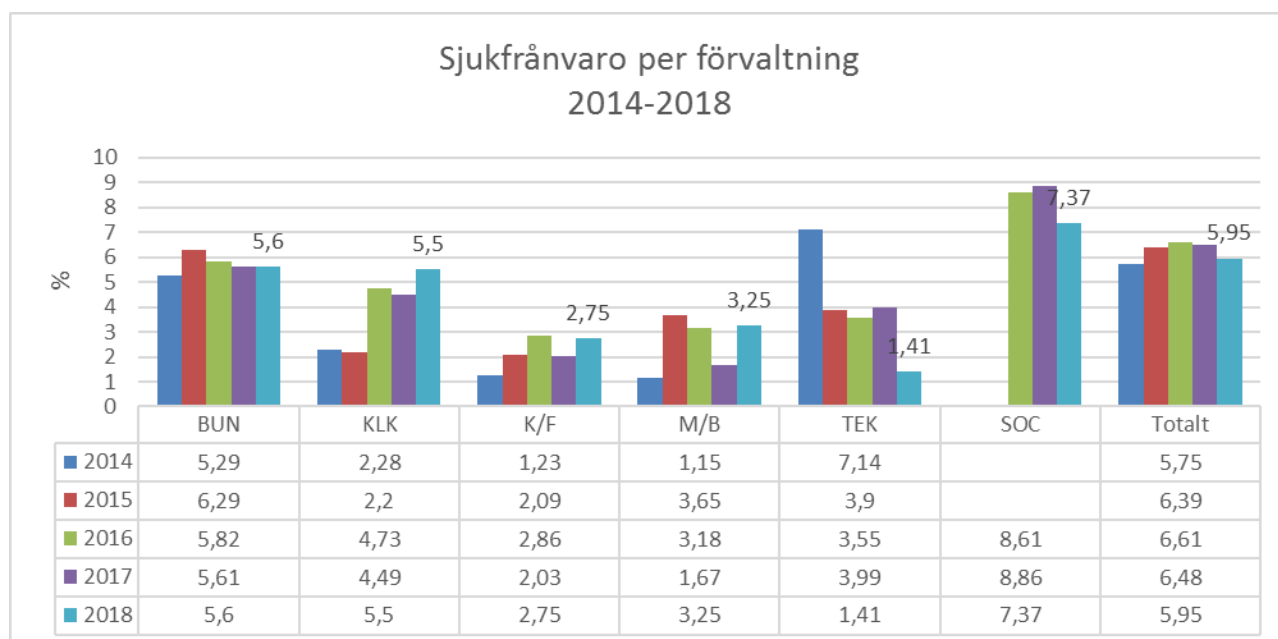

Frisknärvaron beräknas på de medarbetare som har 0 till max 5 sjukfrånvarodagar per kalenderår. Tabellen visar förvaltningarnas frisknärvaro i procent.

Sjukfrånvaro

5.1 Sjukfrånvaro per förvaltning

Sjukfrånvaro anges i procent i förhållande till tillgänglig arbetstid. Tabellen nedan visar sjukfrånvaro per förvaltning under perioden 2014-2018. Vaggeryds kommun har i förhållande till övriga kommuner i länet en låg sjukfrånvaro 2018, framför allt den långa frånvaron över 60 dagar. Sjukfrånvaron sedan 2017 visar en minskning jämfört med samma period föregående år om 0,55 %.

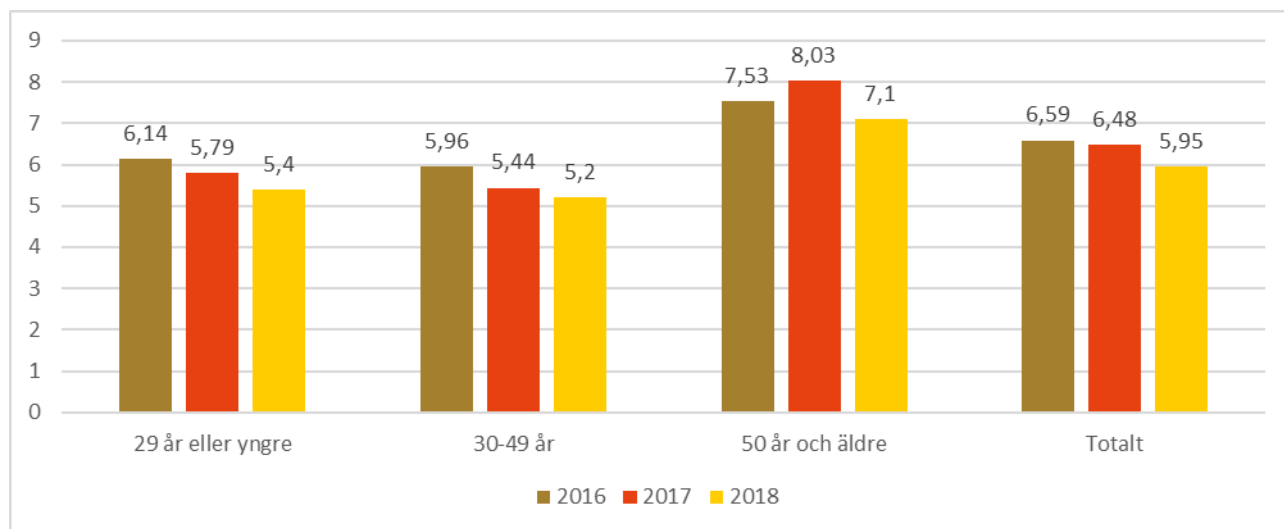

Vid analys av sjukfrånvaron kan vi se att den korta frånvaron upp till 60 dagar ökar medan den långa frånvaron över 60 dagar minskat. När sjukskrivningsorsaker analyseras ser vi att den tidigare ökningen inom de psykiatriska sjukdomstillstånden ligger kvar. Sjukfrånvaron skiljer mellan yrkesgrupper och arbetsplatser. Det är de stora yrkesgrupper, förskollärare, undersköterskor har hög sjukfrånvaro i kommunen. Analyser och rehabilitering genomförs i verksamheterna.

Vaggeryds kommun deltar i ett EU-finansierat projekt för ”En hälsosam arbetsplats och ett hälsosamt arbetsliv” tillsammans med ytterligare sju kommuner och Regionen. Aktiviteter i projektet syftar till att främja och förebygga psykisk ohälsa. Utbildningar och aktiviteter inom projektet fortsätter under 2019.

5.2 Sjukfrånvaro per åldersintervall

Tabellen visar förhållandet för sjukfrånvaro per åldersintervall 2016-2018.

5.3 Sjukfrånvaro, över 60 dagar

Med långtidssjukfrånvaro menas en sammanlagd sjukfrånvaroperiod som överstiger 60 dagar. I Vaggeryds kommun har långtidssjukfrånvaron minskat och ligger lägst i länet.

	2018	2017	2016 %	2015 %	2014 %	2013 %
BUN	22,07	22,35	23,68	36,55	42,56	27,08
SOC	21,16	40,99				
KoF	0	25,74	39,69	8,23	0	0,28
KLK	30,88	16,81	45,4	12,43	21,14	10,34
TEK	9,75	54,68	21,31	7,68	76,59	0
MoB	5,63	0	62,05	19,08	0	18,6
Totalt	21,77	31,59	28,86	33,02	38,19	23,97

Tabellen visar kvinnor och mäns totala sjukfrånvaro och sjukfrånvaro över 60 dagar

5.4 Sjukfrånvaro per kön

	Tillgänglig ordinarie arbetstid	Sjuk antal timmar	Sjukfrånvaro i procent 2018	Över 60 dagar %
Kvinnor	1 787 279	112 520	6,3	20,51
Män	420 622	18 903	4,49	29,25
Totalt	2 207 901	131 424	5,95	21,77

8. Miljöredovisning

Miljöfrågorna är en del av alla nämnders och kommunala bolags ordinarie arbete och inget som kan ligga vid sidan av. Målet är att miljö blir en naturlig del i alla verksamheter till nytta både för det interna miljöarbetet och den strategiska samhällsutvecklingen. Planering- och redovisningscykeln (budgetarbetet) är ett av verktygen för att gå från ord till handling.

Under 2018 reviderades miljöprogrammet och kommunfullmäktige beslutade om de nya målen 2018-04-23. Åtgärderna i det reviderade miljöprogrammet beslutades av respektive nämnd och styrelse under hösten 2019. Eftersom vi under 2018 har arbetat både enligt det tidigare miljöprogrammet och enligt det reviderade miljöprogrammet kommer en åtgärdsuppföljning ske för båda programmen.

Hänt under 2018

Under 2018 har genomförandet av det tidigare miljöprogrammet fortsatt och kommunfullmäktige beslutade om ett reviderat miljöprogram. Ett urval av det som hänt är:

1. Under året har en kartläggning gjorts av alla förvaltningars arbete med att byta ut till fossilfria fordon och hur vår fordonshantering ser ut i dagsläget. Vi har under 2018 ökat våra fossilfria fordon till 10 % och andelen miljöbilar är 27 %.
2. Arbetet med en kommunövergripande grönstrukturplan i kommunen har pågått där fokus har varit på grön infrastruktur samt ekosystemtjänster.
3. Projektet Hela RESAN som samordnas av Energikontoret Norra Småland har startats upp med bland annat ett regionalt elcykelbibliotek där fler av våra verksamheter har lånat elcyklar. Genom projektet har vi även installerat närmare 50 fordonsstatistiksystem i våra tjänstebilar som ska kompletteras med elektroniska körjournaler.
4. Vaggeryds kommun har tillsammans med 7 andra kommuner i länet samt länsstyrelsen tagit fram en digital grundläggande miljöutbildning som riktar sig till alla anställda i kommunen. Vaggeryds kommun har även valt att ge allmänheten möjlighet att utföra utbildningen som nås via vaggeryd.se.
5. Vaggeryds kommun har tagit beslut om att delta i projektet FASTR som syftar till att stötta en snabbare omställning till fossilfria transporter i Jönköpings län med fokus på både stad och land.
6. Under 2018 har Vaggeryds energi satt upp 12 laddplatser för elfordon för våra egna tjänstefordon, därutöver har vi 4 publika laddplatser i Skillingaryd och Vaggeryd som driftas av Vaggeryds energi. Vi har beviljats bidrag från Klimatklivet till att installera ytterligare 28 laddplatser under 2019.
7. Miljöhörnorna har under året har 5 teman; Solceller och solenergi, Earth hour, Natur i Vaggeryds kommun, Ekosystemtjänster och Hållbar konsumtion och återbruk. Temat om solceller uppmärksammades både i Jönköpings-Posten och radio P4. Vid temat om ekosystemtjänster lånades en utställning från Höga kustens naturum med stora tovade djur och informationsskyltar om pollinering. I samband med detta hölls även en fullsatt föreläsning om Människan relation till naturen av Martin Emtenas.
8. Under 2018 påbörjades arbetet med att inventera alla våra kemikalier och upprätta kemikalieförteckningar samt att upphandla ett digitalt kemikaliehanteringssystem. Systemet kommer att underlätta för oss i vårt kommande arbete att fasa ut farliga kemikalier i alla våra verksamheter.
9. Det interna priset för Bra miljöinsats delades ut till Hemtjänsten som har gjort en stor upphandling av elbilar till sina verksamheter och är en föregångare i vårt mål om att byta ut till fossilfria fordon. Det externa miljöpriset delades ut till Häradsköps gård för sitt arbete med ekologiska livsmedel och att synliggöra närproducerade råvaror i sin gårdsbutik.

Åtgärdsuppföljning för det tidigare miljöprogrammet (2014-2017)

I kommunens tidigare miljöprogram (2014-2017) fanns 105 åtgärder som är indelade i olika målområden baserat på Sveriges nationella miljömål. Kommunen har även valt att lägga till ytterligare två målområden, verksamhetsutveckling samt kommunikation och beteendeförändring. Varje åtgärds genomförandegrad bedöms med måtten *Genomförd* (G), *Mer än till hälften genomförd* (H), *Påbörjad* (P) eller *Ej påbörjad* (E). Det tidigare miljöprogrammet gällde för perioden 2014-2017 men arbetet med åtgärderna fortsatte under första delåret av 2018 tills det reviderade miljöprogrammet beslutades.

Genomförandegraden har ökat under 2018 och det är glädjande. Andelen genomförda åtgärder i det tidigare miljöprogrammet uppgick 2018 till 61 % och 31 % av åtgärderna är bedömda som påbörjade eller till hälften genomförda. Endast 8 % är ännu inte påbörjade.

För löpande arbete är det många gånger svårt att bedöma genomförandegraden. Bedömningen baseras då på hur länge arbetet varit igång och hur pass förankrat och naturligt arbetet är i verksamheten.

Status (antal)	2015	2016	2017	2018
Genomförda	31	38	53	64
Mer än till hälften genomförda	20	19	18	12
Påbörjade	43	40	26	21
Ej påbörjade	11	8	8	8

Tabell 1: Åtgärderna i det tidigare miljöprogrammets genomförandegrad (antal).

Status (%)	2015	2016	2017	2018
Genomförda	31	36	50	61
Mer än till hälften genomförda	19	18	17	11
Påbörjade	41	38	25	20
Ej påbörjade	10	8	8	8

Tabell 2: Åtgärderna i det tidigare miljöprogrammets genomförandegrad (%).

Åtgärdsuppföljning för tillägg till miljöprogrammet (Länsstyrelsens åtgärdsprogram)

Länsstyrelsen tar fram regionala åtgärdsprogram med åtgärder som kommunerna själva kan välja om de vill åta sig att genomföra eller inte. Många av åtgärderna i miljöprogrammet kommer från de regionala åtgärdsprogrammen. I december 2016 gjordes ett tillägg till miljöprogrammet där 27 stycken åtgärder från 3 olika åtgärdsprogram lades till de redan 105 befintliga åtgärderna i miljöprogrammet. Nedan redovisas genomförandegraden för åtgärderna i tillägget till miljöprogrammet. Inför det reviderade miljöprogrammet valde nämnderna att 10 åtgärder följer med in i det reviderade miljöprogrammet. Övriga åtgärder var antingen genomförda eller bedömdes inte längre möjliga att genomföra alternativt möjligt att lägga tid och resurser på.

Status (antal)	2017	2018
Genomförda	6	8
Mer än till hälften genomförda	2	2
Påbörjade	12	9
Ej påbörjade	7	8

Tabell 3: Åtgärderna i tillägg till miljöprogrammets genomförandegrad (antal).

Åtgärdsuppföljning av det reviderade miljöprogrammet (2018-2021)

I april 2018 beslutade kommunfullmäktige om ett reviderat miljöprogram med nya mål. Under hösten 2018 beslutade alla nämnder och styrelser över 80 åtgärder kopplade till målen. I det reviderade miljöprogrammet finns ett nytt kapitel ”Grön handlingsplan” som berör bl a grön infrastruktur, ekosystemtjänster och friluftslivet, frågor som tidigare inte funnits med i miljöprogrammet.

Status (antal)	2018
Genomförda	20
Påbörjade	44
Ej påbörjade	16

Tabell 4: Åtgärderna i det reviderade miljöprogrammets genomförandegrad (antal).

Status (%)	2018
Genomförda	25
Påbörjade	55
Ej påbörjade	20

Tabell 5: Åtgärderna i det reviderade miljöprogrammets genomförandegrad (procent).

Det fortsatta miljöarbetet

I och med det reviderade miljöprogrammet har vi åtagit oss nya mål och utmaningar. Ett stort fokus kommer att ligga på att minska vår förbrukning av fossila energikällor till både fordon och uppvärmning av byggnader. Satsningar på elbilar och förhoppningsvis även biogasfordon samt utökad installation av solceller är viktiga delar i detta arbete.

Vidare behöver vi fokusera på de gröna frågorna som vi tidigare inte arbetat så aktivt med. Det reviderade miljöprogrammet har ett helt nytt kapitel, "Grön handlingsplan" där gröna frågor lyfts. Miljöarbetet behöver vidare förankras i alla våra verksamheter och vi ska satsa på informations- och kommunikationsinsatser till allmänheten med fokus på målgruppen barn och unga.

9. Finansiella räkenskaper

Resultaträkning

Mkr	Not	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Verksamhetens intäkter	1	227,7	245,7	357,9	353,8
Verksamhetens kostnader	2	- 949,7	- 948,9	-1035,4	- 1 013,5
Avskrivningar	3	- 44,9	- 41,8	-64,3	- 59,9
Verksamhetens nettokostnader		- 767,0	-745,0	-741,8	- 719,6
Skatteintäkter	4	606,5	578,6	606,5	578,6
Generella statsbidrag och utjämning	5	182,3	172,2	182,3	172,2
Skatteintäkter och utjämning		788,8	750,8	788,8	750,8
Finansiella intäkter	6	15,2	7,8	14,9	5,9
Finansiella kostnader	7	- 11,4	- 4,7	-18,4	- 10,8
Resultat före skatter o finansiella poster		25,6	8,9	43,4	26,3
Skatt		--	--	-4,0	- 3,8
ÅRETS RESULTAT		25,6	8,9	39,4	22,5

Balansräkning

Mkr	Not	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
TILLGÅNGAR					
Immateriella tillgångar		1,0	0,0	1,0	0,0
Fastigheter och anläggningar	8	708,2	554,3	1139,7	904,9
Maskiner och inventarier	9	45,4	38,4	178,5	159,4
Aktier och andelar	11	30,7	30,8	11,5	11,6
Långfristiga fordringar	12	17,3	18,2	17,3	18,2
Summa anläggningstillgångar		802,6	641,7	1348,0	1 094,1
Exploateringsverksamhet	10	213,5	179,0	213,5	179,0
Förråd	14	1,8	1,8	4,5	4,8
Kortfristiga placeringar	13	151,1	141,0	151,1	141,0
Kortfristiga fordringar	15	76,5	77,2	111,6	88,3
Likvida medel	16	0,8	0,8	11,3	0,9
Summa omsättningstillgångar		443,7	399,8	492,0	414,0
SUMMA TILLGÅNGAR		1 246,4	1 041,5	1 840,0	1 508,1
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Årets resultat	17	25,6	8,9	39,4	22,5
Övrigt eget kapital		586,2	577,3	669,7	647,2
		611,8	586,2	709,1	669,7
AVSÄTTNINGAR	18,19	98,2	80,9	103,6	86,2
SKULDER					
Långfristiga skulder	20	211,2	105,1	594,9	411,1
Kortfristiga skulder	21	325,2	269,3	432,4	341,1
Summa skulder		536,4	374,4	1027,3	752,2
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		1 246,4	1 041,5	1 840,0	1 508,1
Ansvarsförbindelser	22				
Pensionsförpliktelser inkl. löneskatt tom		209,5	220,3	209,5	220,3
Solidarisk borgen via Kommuninvest		560,9	363,0	560,9	363,0
Borgensförbindelser övriga		399,8	329,8	0,0	0,0

Finansieringsanalys kommun

Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Årets resultat	25,6	8,9	39,4	22,5
Avskrivningar	44,9	41,8	64,3	59,9
Övriga likviditetspåverkande poster	0,4	4,7	2,1	-24,8
lanspråktaga avsättningar	-1,3	-1,1	-1,4	-1,1
Förändring kortfristiga fordringar	0,7	10,5	-33,3	18,3
Förändring kortfristiga skulder (- check)	34,2	26,5	74,4	30,2
Kassaflöde från löpande verksamhet	104,5	91,3	145,5	105,0
Exploateringsverksamhet	-34,5	-33,7	-34,5	-33,1
Investering materiell anläggningstillgång	-199,6	-84,1	-310,2	-105,9
Investering finansiell anläggningstillgång	-1,0	0,0	-1,0	0,0
Erhållna investeringsbidrag	8,0	2,1	8,0	2,1
Kassaflöde investeringsverksamheten	-192,6	-82,0	-303,2	-103,8
Förändring checkräkning	21,7	-21,3	17,9	-25,5
Förändring av långfristiga skulder	100,0	44,4	183,8	56,5
Förändring av långfristiga fordringar	0,9	1,2	0,9	1,2
Kassaflöde finansieringsverksamhet	122,6	24,3	202,6	32,2
ÅRETS KASSAFLÖDE	0,0	0,1	10,4	0,3
Likvida medel vid årets början	0,8	0,7	0,9	0,7
Likvida medel vid årets slut	0,8	0,8	11,3	0,9

Finansieringsanalys för Vaggeryds kommun

- Investeringsredovisningen omfattar 227,1 mnkr netto inklusive exploateringsverksamheten som klassificeras som en omsättningstillgång i balansräkningen eftersom syftet är att sälja dessa tillgångar.
- Investeringarna har finansierats till 104,5 mnkr från den löpande verksamheten och med 122,6 mnkr genom ökad belåning.
- Exploateringsverksamhetens ökning med 34,5 mnkr skall långsiktigt finansieras genom framtida försäljningsinkomster

Notförklaringar

Not 1 Verksamhetens intäkter, Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Försäljningsmedel	2,9	2,4	3,0	2,5
Taxor och avgifter	96,5	100,3	173,4	140,1
Hysesintäkter och arrenden	17,7	17,1	87,5	85,3
Bidrag	94,8	114,9	94,8	114,9
Övriga intäkter	15,8	11,0	0,0	11,0
Summa	227,7	245,7	358,7	353,8

Not 2 Verksamhetens kostnader, Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Anläggningar och material	27,2	27,7	27,2	27,7
Bidrag och transfereringar	23,4	27,3	23,4	27,3
Köp av verksamhet	104,9	108,3	110,2	108,3
Kostnader anställd personal o förtroendevald	598,4	590,9	633,7	622,9
Lokalhyror och fastighetservice	42,3	35,4	84,0	63,8
Material, livsmedel och energi	61,6	66,9	63,0	70,4
Tjänster, data, tele mm	91,9	92,4	94,4	93,1
SUMMA	949,7	948,9	1035,9	1 013,5

Not 3 Avskrivningar	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Maskiner och Inventarier	6,5	4,8	11,3	9,9
Fastigheter och anläggningar	38,4	37,0	53,0	50,0
SUMMA	44,9	41,8	64,3	59,9

Not 4 Skatteintäkter, Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Kommunalskatt	609,3	580,7	609,3	580,7
Slutavräkning föregående år	-2,0	0,7	-2,0	0,7
Preliminär avräkning innevarande år	-0,8	-2,8	-0,8	-2,8
SUMMA	606,5	578,6	606,5	578,6

Not 5 Generella statsbidrag o utjämning, Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Inkomstutjämningsbidrag, införandebidrag	138,9	132,6	138,9	132,6
Kostnadsutjämningsavgift/Generellt bidrag	1,57	2,4	-0,7	2,4
Utjämningsbidrag LSS	-2,1	2,7	-2,1	2,7
Reglerings- och införandebidrag	2,2	-0,1	2,2	-0,1
Fastighetsavgift	29,7	26,5	29,7	26,5
Välfärdsmiljarderna utanför regleringsposten.	12,1	8,1	12,1	8,1
SUMMA	182,4	172,2	180,1	172,2

Not 6 Finansiella intäkter, Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Intäkter pensionsmedel samt övriga ränteintäkter	11,8	4,7	11,8	4,7
Ersättning för kommunens borgensåtagande	1,6	1,6	0,0	0,0
Utdelning aktier o andelar	0,0	0,4	0,0	0,0
Övrigt	1,8	1,1	0,1	1,2
SUMMA	15,2	7,8	11,9	5,9

Not 7 Finansiella kostnader, Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Räntor på lån	0,1	0,4	7,1	8,1
Eliminering ränteintäkter och vinst Fin. Placering.	11,0	4,2	11,0	4,2
Övrigt	0,3	0,1	0,3	-1,5
SUMMA	11,4	4,7	18,4	10,8

Not 8 Fastigheter o anläggningar, Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Markreserv	19,7	17,4	19,7	17,4
Verksamhetsfastigheter anskaffningsvärden	1 056,5	936,2	1 056,5	936,2
Verksamhetsfastigheter ack avskrivningar	-582,4	-553,7	-582,4	-553,7
Vatten och avloppsverk anskaffningsvärden	211,6	156,9	211,6	156,9
Vatten och avloppsverk ack avskrivningar	-84,1	-80,7	-84,1	-80,7
Elverk anläggningar netto	92,1	83,9	92,1	83,9
Förvaltningsfastigheter VSBo uthyrning	0,0	0,0	407,1	327,3
Energibolagsfastigheter	0,0	0,0	23,0	23,3
SÅM	0,0	0,0	1,3	0,0
Övrigt (obs immateriella tillgångar ingår ej i not)	-5,2	-5,7	-5,2	-5,7
SUMMA	708,2	554,3	1 139,6	904,9

Not 9 Maskiner, inventarier, fordon Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Anskaffningsvärden maskiner, inventarier	87,3	74,2	375,4	339,4
Ackumulerad avskrivning maskiner inventarier	-41,9	-35,9	-196,8	-180,1
Elverkets maskiner o inventarier netto	0,0	0,1	0,0	0,1
SUMMA	45,4	38,4	178,6	159,4

Not 10 Exploateringsfastigheter, Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Stigamo	109,3	72,4	109,3	72,4
Båramo, Skillingaryd	45,6	44,8	45,6	30,6
Övrigt	58,6	61,8	58,6	75,9
SUMMA	213,5	179,0	213,5	179,0

Not 11 Aktier och andelar, Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Vaggeryds Energi	14,4	14,4	0,0	0,0
Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB	5,0	5,0	0,2	0,2
Kommuninvest andelar	11,3	11,3	11,3	11,3
Övrigt	0,0	0,1	0,0	0,1
SUMMA	30,7	30,8	11,5	11,6

Not12 Långfristiga fordringar, Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Fiberföreningar öst o väst	2,1	2,2	2,1	2,2
Folkparkens bostadsrättsförening	13,7	14,3	13,7	14,3
Övriga fordringar	1,5	1,7	1,5	1,7
SUMMA	17,3	18,2	17,3	18,2

Not 13 Värdepapper, Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Pensionsplaceringar	151,1	141,0	151,1	141,0
SUMMA	151,1	141,0	151,1	141,0

Not 14 Förråd	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Elverkets förråd	1,0	1,1	1,0	1,1
Tekniska förvaltningens förråd	0,7	0,7	0,7	0,7
Presentförråd	0,1	0,0	0,1	0,0
Vaggeryds Energi	0,0	0,0	2,5	2,8
VSBo	0,0	0,0	0,2	0,2
SUMMA	1,8	1,8	4,5	4,8

Not 15 Kortfristiga fordringar, Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Fastighetsavgift	20,6	16,7	20,6	16,7
Kundfordringar	19,2	27,8	35,4	33,1
Interimsfordringar	17,5	22,5	26,7	24,8
Fordran mervärdesskatt	15,2	8,1	15,2	9,3
Övriga fordringar	4,0	2,1	0,0	4,4
SUMMA	76,5	77,2	97,9	88,3

Not 16 Kassa och bank, Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Skattekonto	0,4	0,4	0,4	0,4
Bankmedel kommun	0,4	0,4	0,4	0,4
Bankmedel SÅM (15,7 %)	0,0	0,0	10,5	0,1
SUMMA	0,8	0,8	11,3	0,9

Not 17 Eget kapital	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Årets resultat Kommun	25,6	8,9	0,0	0,0
Övrigt eget kapital Kommun	586,2	577,3	0,0	0,0
Årets resultat koncern	0,0	0,0	39,4	22,5
Övrigt Justerat eget kapital Koncernföretag	0,0	0,0	669,7	647,2
SUMMA	611,8	586,2	709,1	669,7

Not 18 Avsättning till pensioner, Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Ingående avsättning inklusive löneskatt	41,3	35,6	41,3	35,6
Pensionsutbetalningar	-1,3	-1,1	-1,4	-1,1
Ny intjänad pension	5,1	5,1	5,4	5,1
Ränte- och basbeloppsuppräknings	0,8	0,5	0,8	0,5
Förändring av löneskatt	1,2	1,1	1,2	1,1
Avkastning pensionsplaceringar kommun	45,5	35,6	45,5	35,6
Övrigt	0,3	0,1	0,3	0,1
Pensionsavsättning VSBo	0,0	0,0	5,4	5,3
SUMMA	92,9	76,9	98,5	82,2

Därav: Förmånsbestämd ÅP, KAP-KL 31,7 / Kompletterande ÅP, PFA 0,6/Ålderspension PA-KL,PBF 0,9 /
Ålderspension enl. överenskommelse 4,3/Efterlevandepension 0,6

Not 19 Övriga avsättningar, Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Återställning Deponi	5,0	5,0	5,0	5,0
Vatten- och avlopp	0,3	-1,0	0,3	-1,0
SUMMA	5,3	4,0	5,3	4,0

Not 20 Långfristiga skulder	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Långfristiga lån	195,0	95,0	578,7	401,0
Aktiverade anslutningsavgifter	13,9	10,1	13,9	10,1
Periodisering handpenning försäljn. Stigamo	2,3	0,0	2,3	0,0
SUMMA	211,2	105,1	594,9	411,1

Not 21 Kortfristiga skulder	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Leverantörsskulder	118,8	89,1	144,6	86,6
Elverkets skulder	1,9	1,7	1,9	1,7
Koncernkonto, utnyttjad checkkredit	103,0	81,2	131,5	111,2
Kortfristiga lån	0,0	0,0	10,0	10,0
Arbetsgivaravgifter	10,5	10,5	11,5	11,5
Personalens källskatt	8,9	8,9	9,5	9,5
Pensionskostnad o löneskatt	22,4	24,3	24,3	24,3
Semesterlöneskuld – ej kompenserad tid	36,3	36,1	38,4	37,6
Avräkning kommunalskatt	5,6	4,8	5,6	4,8
Övriga interimsskulder	17,6	12,7	41,1	32,2
Uppskjuten skatteskuld	0,0	0,0	14,0	11,7
SUMMA	325,0	269,3	432,4	341,1

Not 22 Ansvarsförbindelser	Kommun 2018	Kommun 2017	Koncern 2018	Koncern 2017
Pensionsförpliktelser intjänad före 1998	255,0	255,9	255,0	255,9
Avgår reavinst värdepapper pension	-45,6	-35,6	-45,6	-35,6
Borgensförbindelse VSBo	328,0	266,0	0,0	0,0
Borgensförbindelse Vaggeryds Energi	50,0	50,0	0,0	0,0
Borgensförbindelse SÅM	15,8	7,8	0,0	0,0
Borgensförbindelse Östra fiberföreningen	6,0	6,0	0,0	0,0
Kommuninvest, solidarisk förbindelse	560,9	363,0	560,9	363,0
Övriga borgensförbindelser	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA	1170,1	913,1	770,3	583,3

Not 22 Observandum

Vaggeryds kommun har i januari 2008 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 286 kommuner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest Sverige AB dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Vaggeryds kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2018-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 561 mkr och totala tillgångar till 561 mkr.

Driftsredovisning

	Kostnad	Intäkt	Nettokostnad	Budget	Netto
DRIFTSREDOVISNING	2018	2018	2018	Avvikelse	2017
Kommunstyrelse	141 241	78 115	63 127	1 083	62 057
Politisk verksamhet	9 053	1 665	7 388	-349	8 211
Försörjningsstöd	7 700	1 282	6 418	1 782	7 865
Integration	7 462	7 633	-171	179	264
Projekt och samverkan	2 324	127	2 197	-20	3 708
Kommunledningskontor	39 063	3 232	35 831	-1 079	33 128
Arbetsmarknadsåtgärder	17 860	10 427	7 434	75	6 996
Samhällsutveckling	2 058	289	1 769	444	1 569
Fastighetsförvaltning	53 301	53 452	-151	151	-2 052
Ks Övrigt	2 420	8	2 412	-100	0
Räddningstjänst	13 379	1 939	11 536	96	10 880
Överförmyndarverksamhet	2 053	513	1 543	-640	676
Valnämnd	470	279	-192	183	15
Revisionsnämnd	735	0	735	15	669
Teknisk verksamhet	59 654	31 809	27 844	1 119	27 472
Skattefinansierad	37 394	8 181	29 213	-250	27 997
Vatten och avlopp	22 260	23 629	-1 369	1 369	-90
Renhållning	0	0	0	0	-435
Miljö- och byggnämnd	11 852	7 647	4 206	1 701	5 696
Miljöverksamhet	4 151	1 665	2 486	450	2 413
Byggverksamhet	4 097	3 369	728	1 271	2 355
Kalkning	3 030	2 613	417	23	379
Övrigt	575	0	575	-43	550
Kultur- och fritidsnämnd	38 876	8 460	30 416	459	30 340
Sim- och sporthallar	11 937	5 845	6 092	75	5 970
Bibliotek	7 147	1 368	5 779	-91	6 047
Kulturskola	4 179	567	3 612	-111	3 582
Övrig verksamhet	15 613	680	14 933	586	14 742
Elverksstyrelse	42 828	46 496	-3 668	2 168	-4 465
Barn- och utbildningsnämnd	461 611	81 888	379 723	-3 758	359 178
Grundskola, förskoleklass, skolskjutsar	182 607	13 645	168 962	-8 540	152 546
Särskola	9 741	15	9 276	721	8 804
Kosthåll	26 201	25 337	864	210	1 276
Gymnasieskola	62 413	10 805	51 608	-578	48 874
Vuxenutbildning	14 314	5 562	8 752	3 003	12 486
Förskola	107 262	13 546	93 716	410	91 339
Fritidshem	27 237	5 775	21 462	283	18 787
Övrig verksamhet	31 836	7 203	25 083	733	25 067
Socialnämnd	304 129	58 564	245 565	89	241 179
Socialnämnd	1 034	0	1 034	66	1 140
Administration	36 841	10 333	26 508	5 378	21 560
Bostadsanpassningsbidrag	1 542	0	1 542	-442	1 623
Individ- och familjeomsorg inklusive EKB	58 274	18 085	40 189	1 498	39 577
Äldreomsorg	148 006	21 474	126 533	1 104	128 176
Funktionshinderomsorg	58 433	8 673	49 760	-2 138	49 103
Summa nämnder och styrelser					
Exklusive affärsdrivande verksamhet	1 011 874	245 586	766 288	-1 155	738 688
Inklusive affärsdrivande verksamhet	1 076 962	315 711	761 252	2 382	733 698

Investeringsredovisning

I investeringsredovisningen beskrivs hur investeringarna fördelas per nämnd samt fördelningen på skattefinansierad verksamhet, affärsdrivande verksamhet och exploateringsverksamhet. Som framgår i nedanstående tabell har kommunstyrelsen merparten av ansvaret för investeringarna, men objekten har i de flesta fall inriktning mot skola, vård och omsorg på olika sätt. Inför ny mandatperiod 2019 – 2022 har tekniska utskottet under KS blivit en egen teknisk nämnd. Detta medför att ansvaret för investeringsverksamheten i större utsträckning hamnar på den nya nämnden.

INVESTERING PER NÄMND, mnkr	Nettoutgift 201801-201812	Mandatperiod 201501-201812	Mandatperiod Budget 2015-2018
Kommunstyrelsen (fastighetsenheten)	88,6	163,4	214,2
KS-Teknisk verksamhet	115,7	196,6	245,6
Kultur och fritidsnämnd	3,1	8,3	12,9
Elverksstyrelsen	12,7	43,8	37,9
Barn och utbildningsnämnd	5,3	16,8	16,5
Socialnämnd	1,1	4,0	12,3
Miljö och byggnämnd	0,7	0,7	1,0
Summa	227,2	433,6	540,4

I tabellen nedan redovisas hur nedlagda utgifter fördelar sig på programområden såsom förskola, grundskola, gator och vägar, anläggningar för utomhusidrott osv. Den fokuserar mer på ändamålet än den ansvarsmässiga delen inom ramen för investeringsverksamheten.

Utgifterna 2018 i den skattefinansierade investeringsverksamheten uppgår till 103,3 mnkr. Tabellen åskådliggör också att en stor del av insatserna hittills finns inom förskolan 42,6 mnkr och Grundskolan 17,2 mnkr. Den affärsdrivande verksamheten har sitt största projekt i det nya vattenverket i Vaggeryd som under 2018 haft nedlagda utgifter om 35,8 mnkr och totala utgifter för projektet har uppgått till 64,0 mnkr. Inom exploateringsverksamheten utgör det enskilt största projektet Stigamo (Logpoint). Totalt för exploatering uppgår totala utgifter till 115,1 mnkr under mandatperioden varav Stigamo uppgår till 96,8 mnkr. Under 2018 har 74,0 mnkr upparbetats varav Stigamo utgör 64,4 mnkr. Tabell på kommande sida redovisar större projekt i kommunen.

INVESTERING PER PROGRAM, mnkr	Nettoutgift 201812	Mandatperiod 2015 - 2018	Mandatperiod Budget 2015-2018
Kommunledning	3,3	3,7	8,8
Exploatering	74,0	115,1	113,4
Gator och vägar	8,8	18,7	32,3
Idrottsplatser	1,2	4,4	6,1
Sim och sporthallar	0,8	3,4	5,3
Elverk	12,7	43,8	37,9
Vattenverk	35,8	64,0	76,8
Avloppsrening	1,3	2,4	3,2
Kosthåll	3,7	8,1	12,0
Grundskola	17,2	58,3	108,0
Förskola	42,6	45,8	67,2
Lokaler IFO Barn och unga/Familjecentralen	1,8	20,3	15,9
Daglig verksamhet Soc	2,9	2,9	1,8
Särskilt boende	16,8	17,5	18,0
Övrigt	4,2	25,3	33,8
Summa	227,1	433,7	540,5

Redovisning av olika typer av investeringar

Investeringarna i nedanstående tabeller delas upp i olika verksamheter beroende på finansieringsform. De affärsdrivande verksamheterna betalas av taxekollektivet via avgifter och taxor långsiktigt, medan exploateringsverksamheten ska gå ihop genom försäljning av de bearbetade områdena. Därför är det endast de skattefinansierade investeringarna som belastar kommunens ekonomi på sikt. Självfinansieringsgraden av investeringar beräknat som överskott plus avskrivningar delat med investeringsutgifterna skall helst uppgå till 100 %. För år 2018 är värdet 68 %.

Affärsdrivande verksamhet, mnkr	Nettoutgift 201812	Mandatperiod 2015 - 201812	Mandatperiod Budget 2015-2018
Vattenverk	35,8	64,0	76,8
Elverket	12,7	43,8	37,9
Rening av avloppsvatten	1,3	2,4	3,2
Summa	49,8	110,2	117,9

Exploateringsverksamhet, mnkr	Nettoutgift 201812	Mandatperiod 2015 - 201812	Mandatperiod Budget 2015-2018
Summa	74,0	115,1	113,4

Skattefinansierad verksamhet, mnkr	Nettoutgift 201812	Mandatperiod 2015 - 201812	Mandatperiod Budget 2015-2018
Summa	103,3	208,4	309,2

Större investeringsprojekt

I nedanstående tabell listas de större projekten. Det enskilt största projektet inom den skattefinansierade verksamheten är Mejeriet, en byggnad i centrala Skillingaryd med såväl kontor som biståndsbedömda äldreboenden och lägenheter samt restaurang. Projektet är budgeterat till 166 mnkr totalt över hela projektiden. Byggnationen satte fart under hösten 2018 och 29,0 mnkr investerades fram till årsskiftet. Nybyggnation av Bullerbyns förskola startade i slutet av 2017 och blev klart under 2018. Investeringsprojektet slutredovisas under 2019, sluträkning återstår. Ytterligare en förskola har börjat byggas under 2018, Åvikens förskola i orten Vaggeryd som 2018 upparbetat 11,3 mnkr. Förskolan kommer färdigställas under 2019 och är budgeterad till 25 mnkr.

ENSKILDA STÖRRE INVESTERINGSOBJEKT Mnkr	Inkomster 201812	Utgifter 201812	Nettoutgift 201812	Mandatperiod 2015-2018
Exploateringsområde Stigamo	5,1	69,6	64,4	96,8
Mejeriet projektering	0,0	3,3	3,3	3,9
Mejeriet trygghetsboende	0,0	12,2	12,2	12,2
Mejeriet vårdboende	0,0	10,0	10,0	10,0
Mejeriet restaurang, konferens mm	0,0	3,5	3,5	3,5
Bullerbyns förskola 6 avdelningar	0,0	20,3	20,3	20,5
Bullerbyns förskola tillagningskök	0,0	10,8	10,8	10,8
Vattenverk Vaggeryd	0,0	32,4	32,4	44,1
Elverket	0,0	12,7	12,7	43,8
Markinköp	0,0	5,3	5,3	24,3
Försäljning Småhustomter	12,3	0,0	12,3	33,4
Åvikens förskola	0,0	11,3	11,3	11,3
Maskinutrustning och inventarier skolkök	0,0	3,7	3,7	8,1
Hjortsjöskolan o Fågelforsskolan arbetsmiljö	5,6	16,1	10,5	10,5

* Exploateringsprojekt Stigamo (Logpoint) startade tidigare än ovan redovisade mandatperiod.

Avstämning investeringar under mandatperioden.

I början på mandatperioden 2015 fanns en planerad investeringsram för skattefinansierade utgifter på högst 125 mnkr. När summering sker vid slutet på mandatperioden 2018, har tilläggsbeslut fattats med ytterligare 184 mnkr. Därmed uppgår beslutad investeringsram för mandatperioden 2015-2018 till 309 mkr för den skattefinansierade delen. Verkligen investerad volym för skattefinansierad verksamhet blev 208 mnkr för mandatperioden.

Resultat och balansräkning, affärsdrivande verksamhet

Resultaträkning vatten och avlopp

	VA 2018	VA 2017
Verksamhetens intäkter	23,6	22,0
Verksamhetens kostnader	-17,3	-17,6
Avskrivningar	-3,6	-3,2
Verksamhetens nettokostnader	-2,7	1,2
Finansiella intäkter	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-1,4	-1,1
Resultat	1,3	0,1

Balansräkning vatten och avlopp

Mkr	2018	2017
TILLGÅNGAR		
Vatten och avloppsrening anskaffningsvärde	211,6	156,9
Vatten och avloppsrening ack avskrivning	-84,1	-80,7
Maskiner, fordon och inventarier anskaffning	1,8	1,3
Maskiner, fordon och inventarier avskrivning	-1,2	-0,9
Långfristiga fordringar	0,0	0,0
Summa anläggningstillgångar	128,1	76,6
Förråd	0,3	0,3
Kortfristiga fordringar	3,4	5,2
Likvida medel	0,0	0,0
Summa omsättningstillgångar	3,7	5,5
SUMMA TILLGÅNGAR	131,8	82,1
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Årets resultat	1,4	0,1
Övrigt eget kapital	-1,1	-1,1
Summa eget kapital	0,3	-1,0
SKULDER		
Långfristiga skulder	128,1	74,7
Kortfristiga skulder inkl leverantörsskuld	3,4	8,4
Summa skulder	131,5	83,1
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	131,8	82,1

Resultaträkning, Elverk

Mkr	Kommun 2018	Kommun 2017
Verksamhetens intäkter		
Nätavgifter	45,0	43,6
Övriga intäkter	0,3	0,2
Summa intäkter	45,3	43,8
Verksamhetens kostnader		
Transiteringskostnader	22,2	20,9
Material och tjänster	14,7	13,7
Avskrivningar	4,7	5,0
Summa verksamhetens kostnader	41,6	39,6
Finansiella intäkter	0,1	0,2
Finansiella kostnader	-0,1	0,0
Årets resultat	3,7	4,4

Balansräkning, Elverk

Mkr	2018	2017
TILLGÅNGAR		
Elverk anläggningstillgångar anskaffningsvärde	215,9	203,1
Elverk anläggningstillgångar ack avskrivning	-123,8	-119,2
Maskiner, fordon och inventarier anskaffning	10,7	10,6
Maskiner, fordon	-10,7	-10,5
Långfristiga fordringar	0,0	0,0
Summa anläggningstillgångar	92,1	84,0
Förråd	1,0	1,1
Kortfristiga fordringar	9,8	10,7
	0,0	
Likvida medel	0,0	0,0
Summa omsättningstillgångar	10,8	11,8
SUMMA TILLGÅNGAR	102,9	95,8
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Årets resultat	3,7	4,4
Övrigt eget kapital	52,0	49,2
Summa eget kapital	55,7	53,6
SKULDER		
Överavskrivning Hultaströmsnätet	0,7	0,8
Långfristiga skulder	10,6	10,6
Kortfristiga skulder inkl. leverantörsskuld	35,9	30,8
Summa skulder	47,2	42,2
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	102,9	95,8

Redovisningsprinciper

Kommentarer till rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning

2.2 Särskild avtalspension och visstidspension.

Rekommendationen efterlevs och de olika slagen av pensionsförmåner finns specificerade i not till balansräkningen.

3.1 Redovisning av extraordinära poster och upplysningar för jämförelseändamål.

Inga extraordinära poster ingår i redovisningen för 2018.

4.2 Redovisning av skatteintäkter.

Periodisering av skatteintäkter sker enligt gällande rekommendation. Detta innebär att kommunen i årsbokslutet för 2018 har bokfört periodiserade skatteintäkter enligt SKL:s prognos i cirkulär 18:64

6.2 Redovisning av bidrag till infrastrukturella investeringar.

Det finns inga utbetalda bidrag under år 2018

7.1 Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser.

Rekommendationen efterlevs helt och upplysningarna finns redovisade i förvaltningsberättelsen under rubriken pensionsåtagande.

8.2 Sammanställd redovisning.

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt RKR:s rekommendation genom förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Koncernens redovisning ställs och jämförs jämte kommunens, vilket är enligt rekommendation

10.2 Avsättningar och ansvarsförbindelser

Avkastning från kapitalförvaltning avseende pensionsmedel har redovisats som avsättning med 45,5 mkr. Detta är ett avsteg från utfärdad rekommendation men enligt kommunens bedömning i linje med god ekonomisk hushållning och föreslagen ny redovisningslag för kommuner
Förutbetalda intäkter avseende återställande av deponi finns redovisade som avsättning.
From år 2007 redovisas VA-kollektivets upparbetade resultat som avsättning, i enlighet med ny VA-lag som gäller from år 2008. Angående avsättning för pensionsmedel se rekommendation 17.

11.4 Materiella anläggningstillgångar

Linjär metod tillämpas för avskrivningar. Kommunens bedömning avseende ekonomisk livslängd ligger i linje med av SKL:s tidigare utfärdade rekommendationer, men arbete pågår att för varje investeringsprojekt använda nyttjandeperiod som bedömningsgrund. Redovisning av ackumulerade avskrivningar i not till balansräkningen sker separat enligt bruttometod. Vaggeryds kommun har bestämt att tillämpa komponentavskrivning från och med årsredovisning 2014. Investeringar i fastigheter uppdelas från och med 2014 i stomme, fönster, tak mm i olika avskrivningstider. Olika byggnader är också redovisade i olika komponenter. Gator och vägar delas upp i slitlager där avskrivning sker och i förstärkningslager.

12.1 Redovisning av immateriella tillgångar

Under 2018 har kommunen för första gången aktiverat, datasystem som immateriella tillgångar. Maximal avskrivningstid blir 5 år för denna typ av tillgångar.

13.2 Redovisning av hyres/leasingavtal.

Kommunen har endast ett fåtal leasingavtal av mindre omfattning. Avtal avseende kommunens fordon klassas som operationell leasing

15.1 Redovisning av lånekostnader.

Rekommendationen efterföljs. Lånekostnader belastar resultatet för 2018. Använd checkräkningskredit redovisas som kortfristig skuld, i övrigt redovisas lånen som långfristig skuld.

16.2 Redovisning av kassaflöden.

Kommunen följer i årsbokslutet rekommendationen att redovisa en kassaflödesanalys som utmynnar i en förändring av likvida medel och uppdelad i olika sektorer.

17.2 Värdering och upplysning av pensionsförpliktelser.

Upplysningar enligt rekommendationen lämnas i not till balansräkningen både vad gäller pensionsavsättning och för pensionsförpliktelser som redovisas under ansvarsförbindelsen. Värdering har gjorts med tillämpning av

RIPS 17. Redovisad ansvarsförbindelse inom linjen är reducerad med ackumulerade vinster på finansiella placeringar.

18.1 RKR Intäkter från avgifter, bidrag och försäljning.

En inkomst redovisas till det belopp som kommunen fått eller kommer att få. En inkomst redovisas normalt som intäkt först när samtliga av följande villkor är uppfyllda: Inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förenliga med transaktionen kommer att tillfalla kommunen samt de eventuella utgifter som uppkommit eller som förväntas uppkomma till följd av transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

19 RKR Nedskrivningar.

Utrangering av Gästgivaren 9 har skett under året då del av tomten är såld och byggnaden är riven.

20 RKR Klassificering av finansiella tillgångar och finansiella skulder

Aktier och andelar i koncernföretag är klassificerade som anläggningstillgångar.

Finansiella stadigvarande tillgångar avsedda att täcka framtida pensionsbetalningar klassificeras som finansiell omsättningstillgång. Realiserad avkastning redovisas inte över resultaträkning utan elimineras som finansiell kostnad. Från och med 2019 kommer marknadsvärdering ske varje månad av totala kapitalbeloppet.

Informationer från Rådet för kommunal redovisning

Ankomstregistrering av fakturor.

Samtliga leverantörsfakturor mottas centralt av ekonomienheten och ankomstregistrering sker direkt.

Redovisning av kommunala anslutningsavgifter.

Intäkter avseende anslutningsavgifter för redovisningsåret 2018 är bokförda i investeringsredovisningen och periodiserade till driftsredovisningen och redovisas som skuld.

Nyttjanderätter på exploatering

Intäkter för nyttjanderätt/handpenning för Stigamo-området har periodiserats som skuld tills slutlig försäljning sker.

Korttidsinventarier och inventarier av mindre värde.

Enligt kommunfullmäktiges beslut finansieras mindre inventarieinköp och persondatorer genom direktavskrivning i driftbudgeten.

Egna upplysningar

- Intjänad pensionsrätt till och med år 1997 redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse. From intjänandeåret 1998 är pensionsåtagandet redovisat dels som avsättning vad gäller PA-KL och KAP-KL pensioner och kompletterande ålderspension, dels som kortfristig skuld avseende individuella delar enligt KAP-KL.
- Ansvarsförbindelsens belopp är reducerat med värdet av ackumulerade vinster på pensionsplaceringar
- Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner har redovisats enligt kontantmetoden.
- Semesterlöneskuld avseende månadsavlönade periodiseras löpande månadsvis och har skuldbokförts.
- Personalomkostnadspålägg har interndeiterats förvaltningarna med 38,63 %.

10. Nämndernas verksamhetsberättelser

Valnämnd

Ordförande:	Mats Jonsson (m)
Verkställande tjänsteman:	Torbjörn Åkerblad
Nettokostnad totalt:	192 tkr
Kostnad per invånare	14 kr

1. Resultatredovisning

RESULTATRÄKNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
Verksamhetens intäkter	278	278	0	0	278
Verksamhetens kostnader	-470	-653	183	-15	-455
Verksamhetens nettokostnader	-192	-375	183	-15	-177
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Avskrivningar	0	0	0	0	0
Resultat efter avskrivningar	-192	-375	183	-15	-177
Kommunbidrag	375	375	0	25	350
ÅRETS RESULTAT	183	0	183	10	173

Valnämnden aktiverades 2018 i syfte att genomföra val till riksdag, kommun och region. Kommunen får delvis statsbidrag för att genomföra valet. Skillnaderna mot 2017 beror på att ingens större verksamhet genomfördes 2017

2. Driftsredovisning

	DRIFTREDOVISNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
191	Valnämnd	192	375	183	15	-177
	TOTALT	192	375	183	10	173

4. Väsentliga händelser

Under 2018 hölls val till riksdag, kommun och landsting. Valet genomfördes utan avvikelser och involverade drygt 100 personer som hade uppdrag som röstmottagare. Valdeltagande var 85,04%, en liten förbättring jämfört med valet 2014 då valdeltagandet var 84,73%.

6. Uppföljning av intern kontroll

-

7. Sammanfattning mål-medel-kvalitet

Val till riksdag, kommun och landsting 2018 genomfördes utan avvikelser.

Revisionsnämnd

Ordförande:	Bo Holst (S)
Nettokostnad totalt:	735 tkr
Kostnad per invånare	52 kr

1. Resultatredovisning

RESULTATRÄKNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	-735	-750	15	-669	-66
Verksamhetens nettokostnader	-735	-750	15	-669	-66
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Avskrivningar	0	0	0	0	0
Resultat efter avskrivningar	735	-750	15	-669	-66
Kommunbidrag	750	750	0	750	0
ÅRETS RESULTAT	15	0	15	81	-66

Kort analys av större avvikelser mot budget ur ett kostnads- och – intäktsanalys samt större avvikelser av utfall mot föregående år

2. Driftsredovisning

	DRIFTREDOVISNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
102	Revision	735	750	15	669	-66

Revisorerna har förbrukat sina medel i linje med budget.

4. Väsentliga händelser

Revisorerna har genomfört sin verksamhet i enlighet med revisionsplanen som beslutades i början av året. Revisionsplanen tog sin utgångspunkt i en omfattande riskanalys.

7. Sammanfattning mål-medel-kvalitet

Revisorerna har genomfört fyra fördjupade granskningar under året:

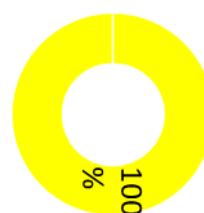
- Lokalförsörjningen
- Kvalitén inom grundskolan
- Kommunstyrelsens styrning av Näringslivsrådet
- Missbrukarvården.

Granskningarna har sammanfattats i skriftliga rapporter och har kommunicerats med berörda nämnder.

Överförmyndarnämnd

Ordförande:	Kenth Williamsson (S)
Nettokostnad totalt:	1 540 tkr
Kostnad per invånare	110 kr

Måluppfyllelse verksamhet

Uppfyllt

■ >50% uppfyllt

Resultatredovisning

RESULTATRÄKNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
Verksamhetens intäkter	513	820	-307	3 160	-2 647
Verksamhetens kostnader	-2 053	-1 720	-333	-3 836	1 783
Verksamhetens nettokostnader	-1 540	1539	-640	3 993	-864
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Avskrivningar	0	0	0	0	0
Resultat efter avskrivningar	-1 540	-900	-640	-676	-864
Kommunbidrag	900	900		900	
ÅRETS RESULTAT	-640	0	-640	224	-864

Budgeten för överförmyndarverksamheten visar ett underskott på -640 tkr. Intäkterna har minskat med -2 647 tkr jämfört med föregående år. Kostnaderna har också minskat, dock bara med 1 783 tkr.

Driftsredovisning

	DRIFTREDOVISNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
100	Politisk verksamhet (Överförmyndare)	1 540	900	-640	676	-864
	TOTALT	1 540	900	-640	676	-864

Kostnadsökningen som hela tiden sker för löner och ersättningar samt allmänna kostnadsökningar har inte kompenseras på många år vilket gör att budgeten blivit underfinansierad. Detta gör att kostnaderna överstiger intäkterna. Eftersom kansliets kostnader inte går att påverka och inte heller vilka som har rätt till en god man eller förvaltare så är det svårt att påverka dessa kostnader.

Måluppfyllelse verksamhet

KF mål	Nämndens mål	Per 31/12
KF 1	1. Skapa goda förutsättningar för gode män och förvaltare	> 50 %

Väsentliga händelser

Volymen på EKB-verksamheten har minskat väsentligt under året. Den kraftiga intäktsminskningen beror på att de riktade statsbidragen för EKB-verksamheten har upphört och ersatts med ett ersättningssystem där medel kommer in centralt och fördelas mellan olika verksamheter. Verksamheten har också minskat rejält och omfattar numer bara ett litet antal barn. Intäkterna för stödet är också mindre än kostnaderna då man får en engångssumma som inte täcker de totala kostnaderna.

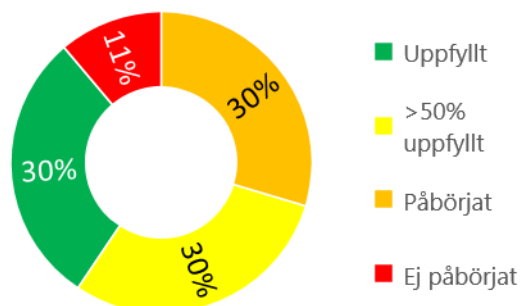
Uppföljning av intern kontroll

Internt ser vi över samtliga förvaltaruppdrag varje år och under året har vi gått igenom ytterligare ett antal akter och granskat dessa. Dessutom granskas verksamheten av Länsstyrelsen i Östergötland varje år. De väljer ut ett antal akter som de går igenom noggrant därefter beslutar de om eventuella åtgärder.

Kommunstyrelse

Ordförande:	Gert Jonsson (m)
Förvaltningschef:	Annika Hedvall
Nettokostnad totalt:	63 126 tkr
Antal årsarbetare:	75,0 årsarbetare
Kostnad per invånare	4 520 kr

Måluppfyllelse verksamhet

1. Resultatredovisning

RESULTATRÄKNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
Verksamhetens intäkter	78 115	81 196	-3 081	70 148	7 967
Verksamhetens kostnader	-137 319	-144 586	7 267	-128 911	-8 408
Verksamhetens nettokostnader	-59 204	2737	4 186	-58 763	-441
Finansiella kostnader	-950	-46	-904	-879	-71
Avskrivningar	-2 972	-773	-2 199	-2 415	557
Resultat efter avskrivningar	-63 126	-64 209	1 083	-62 057	-1 069
Kommunbidrag	64 209	64 209	0	63 538	671
ÅRETS RESULTAT	1 083	0	1 083	1 481	-398

Budget för kommunstyrelsens verksamheter har ett överskott på 1,1 mnkr för 2018. Nettokostnaderna har ökat med 1,1 mnkr jämfört med föregående år. Både verksamhetens intäkter och kostnader har ökat under 2018, intäkterna med 7,9 mnkr och kostnaderna med 8,4.

Intäktsökningen finns framför allt inom arbetsmarknadsenheten. Totalt har bidragen ökat med 7,2 mnkr jämfört med 2017. Detta är dock 6,5 mnkr mindre än vad som budgeterats för 2018.

Kostnaderna har ökat med 4,7 mnkr avseende personalkostnader och 5,3 mnkr avseende övriga verksamhetskostnader. En stor del av ökningen i övriga kostnader kan hänföras till fastighetsenhetens verksamhetsområde, där kostnaderna kan variera något mellan år.

	DRIFTREDOVISNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
100	Politisk verksamhet	7 387	7 039	-348	8 211	-824
104	Utvecklingsprojekt	2 197	2 177	-20	3 708	-1 511
120	Fastighetsverksamhet	-151	0	151	-2 052	1 979
131	Kommunledning	35 831	34 752	-1 079	33 128	2 703
136	Arbetsmarknadsåtgärder	7 434	7 509	75	6 996	438
161	Personalvård och personalutbildning	0	0	0	31	-31
162	Näringslivsfrämjande åtgärder	1 732	1 626	-106	1 754	-22
170	Samhällsutveckling	1 769	2 213	444	1 569	200
215	Saneringsfastigheter	0	0	0	195	-195
272	Skillingehus		0	0	-246	246
430	Turistbefrämjande åtgärder	680	686	6	635	45
752	Försörjningsstöd	6 418	8 200	1 782	7 865	-1 447
758	Integration	-171	8	179	264	-435
	TOTALT	63 126	809	1 083	62 057	1 146

Sammanfattning:

Verksamheterna inom kommunstyrelsens ansvarsområde visar sammantaget ett positivt resultat med 1 mnkr jämfört med budget. Nettokostnaderna har ökat jämfört med föregående år med 1,1 mnkr.

Den politiska verksamheten har minskat sina kostnader jämfört med 2017 men har underskott på 348 tkr jämfört med budget. Kommunledningen har ett underskott jämfört med budget på 1 mnkr, det är främst personalkostnader som är i obalans mot budget.

Arbetsmarknadsenhetens budget är i balans. Programområdet integration redovisar något lägre intäkter från Migrationsverket på grund av ett lägre mottagande än förväntat.

Programområdet försörjningsstöd består dels av de så kallade välfärdstjänsterna och dels av ekonomiskt bistånd. Det ekonomiska biståndet har minskat med 0,5 mnkr jämfört med föregående år. Välfärdstjänsterna har lämnat ett överskott mot budget på 1,7 mnkr där obudgeterade intäkter från AMS utgör cirka 1 mnkr.

100 Politisk Verksamhet

Kommunfullmäktiges sammanträden har digitaliserats med live webbsändningar och verksamhetens budget förstärktes 2018 med 100 tkr. Därutöver med ytterligare 100 tkr för att täcka förtroendevaldas arvoden. Kommunstyrelsens politiska verksamhet har de senaste åren redovisat underskott. Budgetmedel om 500 tkr förstärkte verksamheten 2018 resterande 500 tkr kvarstår som ett effektiviseringskrav för den politiska verksamheten. Den politiska verksamheten har underskott jämfört med budget på 348 tkr för helåret 2018.

104 Utvecklingsprojekt

Programområdet förstärktes med 500 tkr i budget 2018 i syfte att nå bättre budgetföljsamhet inom området som finansierar bl.a. Leader, GGVV-projekt, Södra vätterbygden, Toftagaskolan, laddningsstationer, EU-strateg, Möbelklustret, E-utvecklingsråd, Science Park, Kreativ Arena. Verksamhetens bokslut visar ett underskott på 20 tkr.

131 Kommunledning

Kommunledningskontoret som till största delen består av stödfunktionerna ekonomi, personal, kansli och kommundirektörens verksamhet uppvisar ett positivt resultat om 1 mnkr. Kostnader för personal har överskridit budget med 950 tkr.

Under 2017 bokfördes alla utvecklingsinsatser kopplat till införandet av SÅM på ekonomienheten. Kostnaderna för införandet fördelades sedan mellan GGVV-kommunerna och fakturerades således löpande under 2017. Dessa intäkter är jämförelsestörande poster och uppgick till cirka 1,1 mnkr. För 2018 har stödfunktionerna tecknat avtal på 1 år i taget med det nybildade Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) med säte i Skillingaryd.

136 Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsmarknadsenheten (AME) har klarat sin budget och nettokostnaderna har ökat med 0,4 mnkr jämför t med 2017. Intäkterna har ökat med 7,2 mkr jämfört med 2017 varav 2,9 mnkr kommer från Migrationsverket 3,7 från arbetsförmedlingen (AF) samt 0,6 mnkr avser övriga statliga bidrag. De ökade bidragen från arbetsförmedlingen är kopplade till "Extra tjänster". Bidrag från migrationsverket kopplat till mottagningen av nyanlända har varit klart lägre än förväntat. Främst är det intäkterna kopplat till individantal i mottagningen. De förväntade/budgeterade intäkter har beräknats utifrån historiken de senaste 3 åren och då de som kommunen har som kommunavtal men även de som är eget bosatta och vad de har genererat per individ i schablonbidrag. De senaste fyra åren så har det varit så att de antal kommunen har haft på avtal har kommit och därutöver så har det varit nästan exakt lika många egenbosatta. För 2018 har det varit annorlunda. De egenbosatta är markant färre i antal än tidigare år men det är också så att inte heller kommunantalet har nåtts på grund av att migrationsverket inte har haft individer att matcha mot kommunen.

3. Måluppfyllelse verksamhet

KFmål*	Kommunstyrelsens mål 2018	Per 31/12
KF 1	1. Minst 50 bostäder med varierad upplåtelseform produceras	Uppfyllt
	2. Genom en aktiv arbetsmarknadspolitik skapa arbete och social välfärd för alla	Uppfyllt
	3. Stödja och främja nya och befintliga sociala företag	Uppfyllt
	4. Alla i Vaggeryds kommun skall ha tillgång till fiber	Påbörjat
	5. En revidering av utvalda delar i ÖP skall genomföras 2018	Påbörjat
	6. En plan för framtagande av ny ÖP skall föreslås kommunfullmäktige under 2018 för eventuellt genomförande i nästa mandatperiod	>50 %
	7. Ökat antal antagna detaljplaner som säkerställer offentlig service, bostäder och etableringar	Uppfyllt
	8. Uppnå minskade restriktioner utanför skjutfältet	Ej påbörjat
KF 2a	27. Nyanlända är en resurs och en del i att utveckla Vaggeryds kommun	>50 %
	9. Skapa en gemensam och tydlig bild av hur vi bör svara och bemöta frågor från våra invånare och efterfråga en positiv utveckling i hur detta upplevs.	>50 %
	10. Utreda vad ett servicelöfte skulle innebära till våra invånare och efterfråga en positiv utveckling i hur detta upplevs.	Ej påbörjat
	11. Säkerställa att Vaggeryds kommun har rätt digitalt stöd för framtidens invånare	Påbörjat
	12. Kvalitetssäkra ärendeprocessen och tillgången till handlingar med rätt digitala verktyg	>50 %
KF 2b	13. Efterfråga jämställdhets, jämlikhets och barnperspektiv i våra beslut kring fysisk planering för att bidra till att detta utvecklas positivt.	Påbörjat
	14. Efterfråga jämställdhets, jämlikhets och barnperspektiv i personalpolitiska beslut för att bidra till att detta utvecklas positivt.	Påbörjat
	15. Under 2018 utbilda kommunstyrelsen/ kommunledningen i Agenda2030 inför målarbete 2019	Påbörjat
KF 4	16. Genom ett fördjupat beslutsunderlag kring möjlig utveckling av fossilbränslefria fordon i den kommunala organisationen och i kommunen i stort, bidra till verkställighet i miljöprogrammet.	Påbörjat
	17. Omvärldsbevaka och samordna kring klimatfrågor för att möjliggöra verkställighet i miljöprogrammet.	Uppfyllt
KF 5	18. Genom att förtydliga förväntan från politiken kring vilken typ av ledarskap som krävs för att Vaggeryds kommun skall vara en framtida attraktiv arbetsplats, skapa förutsättningar för en bra chefsrekrytering och en hållbar ledarskapsutveckling.	Uppfyllt
	19. Mer kontinuerlig efterfråga bilden av hur personalen trivs och upplever arbetsklimatet, och bidra till att detta utvecklas positivt.	>50 %
	20. Genom att efterfråga och uppmärksamma resultatet av personalens förbättringsarbete, skapa ett tydligare underifrånperspektiv.	>50 %
	21. Utökad dialog med samverkansparter såsom fackförbund kring hur en framtida attraktiv arbetsplats bör se ut	>50 %
KF 6	22. Säkerställa att en utredning kring heltid, deltid hittar förutsättningar för en jämställd arbetsplats	Uppfyllt
	23. Kvalitetssäkra processen för uppföljning av budget med kommunens mål, medel och kvalitet, för att tidigt kunna se och hantera avvikelser.	>50%
	24. Utvärdera och följa upp antal genomförda möten i Kommunstyrelsens och Kommunstyrelsens arbetsutskott jämfört med planerat antal.	>50%
KF 8	25. Öka effekten av regional samverkan genom att medvetandegöra mål och nyttor för de vi finns till för.	Uppfyllt
KF 10	26. Uppdatera/ta fram/ riktlinjer för intraprenad.	Ej påbörjat

Indikatorer kopplade till måluppfyllelse 2018

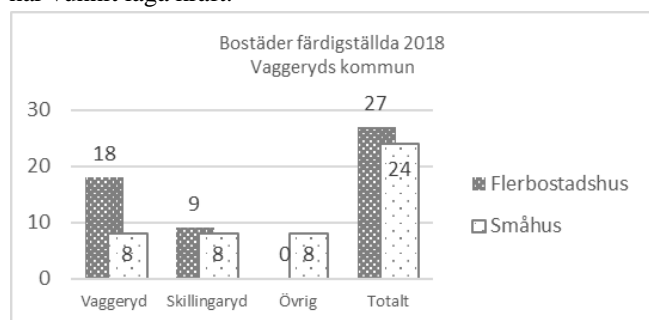
Nämnd Mål nr	Mått för nämndens bedömning av måluppfyllelse	Föregående år (2017)	Målvärde (budget 2018)	Utfall 2018/ Utveckling
Tillväxt, hållbarhet och fysisk planering:				
KS 1	Antal bostäder klara	49	50	51 Uppfylls
KS 7	Antal detaljplaner laga kraft/ varav för bostäder	4/3	6/1	6/1 Uppfylls
KS 7	Antal beslut kring uppstart/ ändring detaljplaner		5	5 Uppfylls
KS 7	1/ 3 fler detaljplaner uppstartas jämfört m behov (Off. service, bostäder och etableringar)			Uppfylls delvis
KS 16	Miljöklassade bilar	38 %	45 %	39 % Uppfylls delvis
KS 16	Fossilbränslefria fordon	19 %	30 %	12,5 % Uppfylls ej
	Poäng Aktuell Hållbarhet		18 av 35	19 av 35 Uppfylls
Arbete och fritid				
KS 2	Resultat arb. marknads åtgärder övergång till arbete exkl. arbetsmarknadspolitiska anställningar	38 %	Positiv utv.	53,7 % (59 % både arbete och studier) Uppfylls
KS 2	Minskad långtidsarbetslöshet genom redan beslutade arbetsmarknadspolitiska anställningar	43 % (132 p av 304)	Positiv utv.	34 % (86 p av 254 p) Uppfylls
Demokrati, delaktighet/ tillgänglighet och service:				
KS 9	Servicemätning bemötande	98 %	99 % (2019)	100 % (varav 68 % mkt gott) Uppfylls
KS 9	Servicemätning tillgänglighet telefon 60 sek	63 %	90 % (2019)	56 % Uppfylls ej.
KS 9	Servicemätning tillgänglighet mail 2 dgr	87 %	90 % (2019)	93 % (varav 90 % inom 1 dag) Uppfylls
KS 12	Ärendeprocessen kvalitet egen bedömning		5 av 10 p	Positiv utveckling
Intern resursanvändning och styrning				
KS 19	Sjukfrånvaro KLK	4,24 %	3,5 %	5,5 % Uppfylls ej
KS 23	Budgetföljsamhet	2,6 %	> 0 %	1,7 % = uppfyllt
KS 23	Prognossäkerhet	-2,1%	+/- 1 %	0,4 % = Uppfyllt
KS 24	Genomförda resp planerade KSAU/KS möten			2 extra

Not: * = år 2017, ** = år 2016, ***=2015

Sammanfattande kommentar till måluppfyllelse

Tillväxt, hållbarhet och fysisk planering

51 bostäder med slutbesked till största delen i Vaggeryd. 5 detaljplaner för bostäder och 1 för 40 ha etableringsområde har vunnit laga kraft.

Fiberutbyggnaden utvecklas positivt och befintlig översiktsplan (ÖP) är aktualitetsförklarad där plan för ny ÖP är påbörjad (plan beslutas 2019).

Dialog har pågått under året med Fortifikations-verket men har ännu inte lett till effekt i form av minskade restriktioner. Utredningsarbete för fordonshantering samt säkerställande av laddinfrastruktur är gjord men har ännu inte lett till full effekt av andel miljöklassade fordon.

Implementering av Agenda2030 har startats upp genom uppstartstworkshop, inkluderande i målarbete och bidragsansökningar av medel för arbetet.

Inom ramen för flyktigmottagningen så har beräknat antal för kommunen blivit mindre än förväntat. Nyanlända har kunnat erbjudas fullgoda boendelösningar och detta gäller även målgruppen ensamkommande i asyl (över 18 år) som under året växlat över till att få tillfälliga uppehållstillstånd.

Konsekvenserna av den höga tillväxttakten är bl.a. begränsade möjligheter att upprätthålla underhåll av lokaler och fastigheter samt att utveckling inom digitalisering fått stå tillbaka för säkerställande av IT-drift.

Arbete och fritid:

Kommunen har en god arbetsmarknad och de åtgärder som görs för utsatta arbetslösa grupper har en hög måluppfyllelse. Enbart 86 var långtidsarbetslösa vid årsskiftet (mer än 12 månader), varav 59 var utrikesfödda. Av de 86 var 9 ungdomar, 36 hade enbart förgymnasial utbildning. AME (Arbetsmarknadsenheten) har haft 174 aktivt inskrivna deltagare i verksamheten. Av de som avslutats under året har 53,7 % gått vidare till arbete (reguljär arbetsmarknad). 59 % har gått vidare till antingen arbete eller studier. Ingen har gått vidare till försörjningsstöd.

I genomsnitt under året var det 20 procent som har försörjningsstöd vid inskrivning på Arbetsmarknadsenheten. Arbetet med ungdomar som står långt ifrån arbetsmarknaden och som är i behov av samordnat stöd har bedrivits inom ramen för Trappsteget. Av de ungdomar som avslutas i Trappsteget så gick 65 procent vidare till studier eller arbete efter avslutad insats.

Arbetsmarknadsanställningarna har ökat utifrån Extra tjänsternas införande. Generellt leder den typen av anställningar i hög grad till fortsatt arbete på den reguljära arbetsmarknaden. Ytterligare ett socialt företag är registrerat i kommunen och de har ett fortsatt stöd av verksamheten.

Demokrati, delaktighet/ tillgänglighet och service

Den politiska ambitionsnivån kring service och bemötande samt kring att tillhandahålla rätt digitala lösningar för framtidens invånare ger resultat trots hög tillväxttakt. Alla nya fastigheter och byggnationer ger en ökad belastning på olika funktioner internt vilket inte är konsekvensbedömt i förhand och påverkar utvecklingstakten.

Bemötandet via telefon är till 100 % gott vid extern mätning, snabbhet i svar via telefon har sjunkit något vilket analysen visar är en tillfällig nedåtgång kopplat till vakanser, och e-post visar att 93 % besvaras inom 2 dygn varav 90 % inom ett dygn vilket är det nya nationella jämförelsetalet.

Implementeringen av en ny applikation för politiker att kunna se politiska handlingar på ett säkert och användarvänligt sätt har startats under 2018 med målet att vara fullt ut implementerat 1 maj 2019 även för invånare att kunna ta del av politiska handlingar.

Intern resursanvändning och styrning

Arbetsgivarperspektivet i sin helhet, kommunfullmäktiges mål 5, måluppfyllelse för kommunledningskontoret innebär: Sjukfrånvaro var 4,24 % år 2017 och målet är 3,5 % för hela 2018. Resultat 5,5 %.

Förvaltningens sjukfrånvaro ökade under 2018 och har en högre andel långtidssjukfrånvaro (30,9%) än kommunen som helhet (21,8%).

Mellanårsmätning av HME visar att det inte förändrat sig vad gäller ledarskap (90 % år 2015, 2017, 2018), inte heller för styrningsindex (82 % år 2015, 2017, 2018), men däremot har det rört sig något nedåt vad gäller motivation för förvaltningen, dock fortfarande med högt resultat (86 % år 2018, 92 % år 2017, 88 % år 2015)

Samlad måluppfyllelse mål 27 Nyanlända är en resurs och en del i att utveckla Vaggeryds kommun.

Delmål 1. Samlad uppföljning: De senaste åren har karakteriserats av stora svängningar i antalet asylsökande och kommunplacerade till kommunen. Detta har inneburit att kommunens verksamheter har fått växla upp hastigt i utförandedelar och därefter fått anpassa sig till en snabb nervväxling. Detta har varit en rejäl utmaning för alla inblandade. Bland annat har det lett till en osäkerhet gällande ekonomin. Samtliga inblandade verksamheter vittnar om svårigheten att planera för långsiktighet när statsbidragen är svåra att förutse. För de nyanlända som finns kvar i kommunen kvarstår det verkliga integrationsarbetet för att uppnå det övergripande målet 'nyanlända är en resurs och en del i att utveckla Vaggeryds kommun'. Kommunen behöver här växla om till ett än mer långsiktigt förhållningssätt till integrationen. Kommunens samlade integrationsmål blir en viktig vägledning i detta.

Delmål 2: Integrerade bostadsmiljöer: Det har visats att de lägenheter som erbjuds nyanlända finns i specifika kluster i samhället. Från att tidigare blivit anvisade stora familjer är nuläget idag att majoriteten av de anvisade lever i ensamhushåll eller hushåll med två personer. Det skapar ett ökat tryck på mindre lägenheter. Målsättningen att nyanlända i större utsträckning skulle kunna bosätta sig på landsbygden och i småorter har försvårats av den bristfälliga kommunikationen inom kommunen. Generellt har dock kommunen kunnat erbjuda nyanlända i kommunmottaget bra bostäder och huvuddelen av bostadsförsörjningen står VSBO för. Även för de kvarvarande ensamkommande ungdomarna som är i asylprocessen och som ingår i den nya gymnasielagen har bra bostäder kunnat erbjudas.

På strategisk nivå så sker löpnade samverkan med VSBO och målsättningen framåt är att uppdatera och fastställa styrdokument och rutiner för bostadsförsörjning för utsatta grupper.

Delmål 3: En del av samhället: Social sammanhållning uppnås genom människors lika möjligheter att delta och bidra i samhället. Att öka människors delaktighet är viktigt, inte bara ut demokratisk synvinkel utan också ur ett folkhälsoperspektiv. Här har kommunen jobbat i projekten Hela vägen till språket, IT-guider, Demokrati för alla, Hälsoskolan och tillsammans med Internationella vänner och Hälsokommunikatörerna för att påverka i en positiv riktning.

Delmål 4. Utbildning och kompetens: Antalet som gått SFI under 2017 var 144 varav 68 % tillhörde flyktinggruppen. I den gruppen saknar ca 50 % gymnasialutbildning. Utifrån nationella siffror kan man konstatera att den samlade utbildningsbakgrunden är något lägre i Vaggeryd än i övriga landet men det skiljer inte avsevärt. Utifrån den senaste statistiken från december 2018 så saknar 58 % i gruppen för etableringen i Vaggeryd gymnasieutbildning. Genom att tillskapa tre olika jobbspår (Lokalvård, Industri och "Gunnarspåret") inom DUA med bra resultat har det individuella perspektivet stärks. I spår ett har 3 av 4 deltagarna gått vidare till arbete. Andra spåret har genomförts i två olika omgångar under 2018, varav en är slutförd. Totalt har 20 personer deltagit, 12 utav dem i första omgången som är avslutad. Sex av dessa gick vidare till arbete, en har fortsatt studera.

Delmål 5: Arbete, praktik och försörjning: Utöver utbildningsinsatserna är Extra tjänster och Etableringslinjen delar av de aktiva åtgärder som specifikt har riktats för att främja nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Under 2018 var totalt 31 personer från etableringen inskrivna i Etableringslinjen. Av de från den gruppen som avslutades under perioden, avslutades 9 till anställning inom det privata näringslivet samt 1 till ytterligare studier med CSN. Under samma period har totalt 24 personer, varav 22 med utländsk bakgrund varit anställda med Extratjänst. Av dessa avslutades under 2018 2 personer i den här gruppen varav den ena gick till arbete och den andre till studier med CSN. Enligt Arbetsförmedlingens statistik är arbetslösheten för utrikesfödda 12 % i Vaggeryds kommun; vilket är lägst i länet. Högsta siffran i länet ligger på 33,9% och alla höglandskommuner ligger på över 23 %.

Vi kan konstatera att även i statistik för ekonomiskt bistånd sticker Vaggeryd ut på ett positivt sätt. Andelen vuxna biståndsmottagare i befolkningen är totalt 3,2 % i Vaggeryd jämfört med 4,4% i länet och 4,2 i riket. Siffran för utrikesfödda kvinnor är 7,9 % jämfört med 12,4 % i länet och 10,4 i riket och för utrikesfödda män ligger motsvarande siffror på 10,7 %, 13,5 % och 11 %. När det gäller långvarigt ekonomiskt bistånd ligger Vaggeryd betydligt lägre i bägge grupperna än både länet och riket.

4. Väsentliga händelser

- Samlokaliseringen mellan Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsenheten
- Omorganisering av ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsenheten.
- Det nya projektet Hela Vägen till Språket har startat upp tillsammans med Familjecentralen med målet att stärka kvinnors integration.
- Byggnation av ny förskola Bullerbyn med tillhörande tillagningskök och utökning med ny avdelning.
- Det första spadtaget på mejeritomten i Skillingaryd, det så kallade "Mejeriet" togs. Fastigheten som byggs ska inrymma ett särskilt boende, gemensamhetslokaler med restaurang samt lägenheter för trygghetsboende.
- Fiberutbyggnad fortsätter Vaggeryds Energi AB har fortsatt utbyggnaden av fibernät i Vaggeryd och Skillingaryds tätorter och avtal har tecknats med VSBO om fiberanslutningar i det äldre fastighetsbeståndet.
- Medborgardialog. Det togs ett politiskt beslut att genomföra medborgarcafé på alla orter under 2018-2019, det första genomfördes i Hok i maj.
- Heltidsprojektet "Vägen mot Heltid" En styrgrupp och arbetsgrupp har utsetts och en kommunövergripande planering för Vägen mot heltid har påbörjats. Målen med Vägen mot heltid är att fler ska öka sin tjänstgöringsgrad, att alla som vill ha en heltidstjänst ska erbjudas det och att alla nyanställningar är på heltid.
- Första tomten till försäljning på industriområdet Stigamo.
- Kommunkompassen, SKLs utvärdering för hur kommuner styrs och leds, genomfördes under våren.
- Informationssäkerhet, GDPR Dataskyddsförordningen (GDPR, The General Data Protection Regulation) trädde i kraft i maj 2018. Lagen gäller i hela EU och har till syfte att skapa en enhetlig och likvärdig nivå för skyddet av personuppgifter.
- Val 2018 Söndagen den 9 september 2018 var det val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige för de kommande fyra åren. Av 10503 röstberättigade till val till kommunfullmäktige i Vaggeryds kommun röstade 8932 st (2018: 85,04%, 2014: 84,73%)
- En digital medborgardialog genomfördes kring en ny grönstrukturplan för att ta reda på vad som är viktigt för kommuninvånarna när det gäller tätorternas parker och grönområden i syfte att planera bl.a. sociala och hälsofrämjande grönytor, klimatanpassning och jordbruksmarkens framtid
- ESF-projekt HAHA Vaggeryds kommun bedriver tillsammans med sex andra kommuner i länet och Regionen ett treårigt EU-finansierat samverkansprojekt för att förebygga psykisk ohälsa, en hälsosam arbetsplats för ett hälsosamt arbetsliv.
- Medarbetarenkät Vaggeryds kommun fick höga betyg från medarbetarna i den nationella undersökningen Hållbart medarbetarengagemang, HME.

5. Verksamhetens nyckeltal

NYCKELTAL **	Bokslut 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015	Bokslut 2014
Antalsuppgifter:					
Manuella leverantörsfakturer	2 369	2 172	2 592	2 523	2 654
Scannade leverantörsfakturer	10 845	11 511	11 075	11 099	12 367
Elektroniska fakturer	26 280	27 394	22 500	21 095	18 206
Elektroniska beställningar	3 300	3 250	3 321	3 300	3 270
Bokföringsorder	1 163	1 141	1 042	950	1 089
Elektroniska Bokföringsorder	1 856	2 705	2 488	2 263	2 334
Dagrapportsposter	4 306	4 203	3 224	3 200	2 441
Allmän fakturering antal	44 000	43 469	42 640	44 295	40 817
Ramavtal samt övriga avtal	689	644*	468	362	358
Upphandlingar	112	89	79	56	64
Diarieförda ärenden	517	596	534	597	594
Beräknade löner	20 771	20 206	20 530	20 215	19 074

6. Uppföljning av intern kontroll

Anmälningar till arbetsmiljöverket, säkerställa strukturerat arbetssätt och rutiner

- Antal anmälningar, KLK - Antal åtgärder till följd av anmälan, samt antal uppföljningar av åtgärd
- Resultat: Antal skador, 189. Där av, antal anmälningar till AV, 7. Antal tillbud, 186.

Arkivering av handlingar – att arkiveringsplan och gallringsplan följs (Kanslienheten)

- Mottagande av handlingar till centrala arkivet. Genomgång av rutiner samt stickprov
- Resultat: Handlingar till centrala arkivet har tagits emot enligt plan utan avvikelser"

Posthantering och hantering av REK-brev (Serviceenheten)

- Antal anmälningar per förvaltning
- Kontroll i kunskapen av rutinerna. Stämna av skickade Rek.brev mot debiterade Rek-brev.

Faktura - hantering/kontering (Fastighetsenheten)

- Antal åtgärder till följd av anmälningar
- Kommunanställda beställer jobb utan att ange ID. Detta måste upphöra. Informations till Alla entreprenörer.

Skapande av rutin kring intern och extern fakturering. Arbetsledare daterar, numrerar, och ID-sätter fakturaunderlaget. (AME)

- Antal uppföljningar av anmälan samt åtgärd
- Arbetsledare kan följa fakturan på InfoKey, och kontrollera att den blir förd på rätt ID aktivitet.

Säkerställa hantering/betalning av "tomma" lägenheter samt el innan anvisad flyktning kommer till kommunen.

- Excelark upprättat som visar vilka lägenheter som står till förfogande för kommande flyktningar.
- Fakturer via Agresso, granskare/ beslutsattestant kollar excelark och ser då om fakturan skall betalas. Fakturorna betalas och markeras i Excel. Då lgh blir uhyrd återsöks kostnaderna på Migrationsverket. Excelarket ligger även till grund för återsökning av garantier från Boverket.

Elektronisk Handel, från beställning till faktura Ansvar: Ekonomienheten

- Kontroller: Ledtid fakturaflöde till attest, avtalstrohet inkl. inköpsanalysverktyg, kontroll av varugrupper.
- Årlig uppföljning och kontroll av processen från upphandling till betalning av leverantörsfaktura.

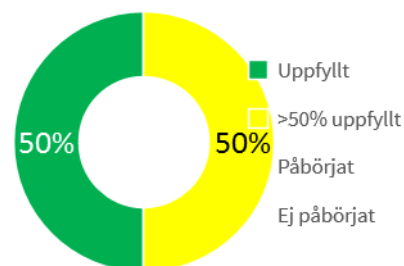
Skapande av användarkonton och rättigheter i kommunens datasystem (IT-enheten)

- Mottagandet av information om att konto ska skapas tills det är registrerat i våra system
- Genomgång av rutiner samt kontinuerlig mätning
- Resultat:
  - Blev en helt annan ordning och reda samt att denna tjänst jobbar 24/7-365
  - Sparar ca 5 timmar i veckan för IT-enheten
  - Sparar tid även hos chef och administratör, ingen separat beställning

Kommunstyrelse - Räddningstjänst

Ordförande:	Gert Jonsson (m)
Förvaltningschef:	Fredrik Björnberg
Nettokostnad totalt:	11 440 tkr
Antal anställda, räddningstjänst	4 årsarbetare 35 deltidsanställda
Kostnad per invånare	819 kr

Måluppfyllelse verksamhet

1. Resultatredovisning

RESULTATRÄKNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
Verksamhetens intäkter	1 939	1 417	522	2 079	-140
Verksamhetens kostnader	-12 490	-12 003	-487	-12 417	-73
Verksamhetens nettokostnader	-10 551	-10 586	35	-10 338	-213
Finansiella kostnader	-97	-49	-48	-35	-62
Avskrivningar	-792	-901	109	-507	-285
Resultat efter avskrivningar	-11 440	-11 536	96	-10 880	-560
Kommunbidrag	11 536	11 536	0	10 984	552
ÅRETS RESULTAT	96	0	96	104	-8

Verksamhetens intäkter är högre än budgeterat framförallt beroende på ett större antal räddningsinsatser i andra kommuner samt ett ökat statligt bidrag för utvecklingen av civilt försvar. Intäkterna är dock i nivå med föregående år. Kostnadsökningen både jämfört med budget och föregående år kan hänföras till de ökade personalkostnaderna i samband med räddningsinsatser, både för egen personal samt personal från annan kommun. Avskrivningskostnaderna har ökat jämfört med 2017 då den nya släckbilen i Vaggeryd har börjat skrivas av.

2. Driftsredovisning

	DRIFTREDOVISNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
880	Räddningstjänst	11 481	11 524	43	10 869	-612
893	Befolkningsskydd och krisberedskap	-41	12	53	11	52
	TOTALT	11 440	11 536	96	10 880	-560

880 Räddningstjänst

Räddningstjänstområdet visar ett litet positivt resultat för 2018. Sommarens större insatser balanseras i viss mån av något lägre antal insatser under resten av året. Ekonomiska avvikelser från budget vi kan se är att kostnaderna för egen samt inköpt personal vid räddningsinsatser är högre än budgeterat, intäkterna från räddningsinsatser i andra kommuner är högre än budgeterat samt att försäkringskostnaderna för räddningstjänstens fordon har fördubblats efter ny försäkringsupphandling. Även utbildningsinsatser för nyanställda brandmän har kostat mer än budgeterat. Genom återhållsamhet i underhåll och utbyte av materiel så är ändå bokslutet positivt.

893 Befolkningsskydd och krisberedskap

Vi ser inga avgörande ekonomiska avvikelser. De statliga bidragen har höjts då förväntningarna på kommunen är högre på grund av det återupptagna arbetet med planering av civilt försvar. Under hösten har verksamheten bedrivits på en basal nivå då tidigare beredskapssamordnare slutade i samband med semestrarna och ny beredskapssamordnare inte började förrän under december.

3. Måluppfyllelse verksamhet

KF mål	Nämndens mål	Per 31/12
KF 1	1. Den enskildes egen förmåga att hantera kriser, olyckor och brott ska stärkas.	Uppfyllt
	2. Kommunen ska ha en god förmåga att hantera frekvent förekommande kriser, olyckor och brott såväl före som under och efter en inträffad händelse.	>50%
	3. Kommunen ska ha en väl genomtänkt krishanteringsorganisation som klarar av att anpassa sig till allt från vardagliga händelser till de som succesivt utvecklas till en stor påfrestning men även en hastigt uppkommen kris.	>50%
	4. Räddningstjänsten ska genom intern samordning skapa en effektiv helhetshantering och genom extern samverkan skapa uthållig livskraft och slagstyrka.	Uppfyllt

Indikatorer kopplade till måluppfyllelse 2018

Nämnd Mål nr		Föregående år (2017)	Målvärde (budget 2018)	Utfall 2018 / Utveckling
1	Antal utbildade inom externutbildningsverksamheten (antal)	1 308	1 100	1 178/ Uppfylls
2	Tillsyn enligt Lagen om (antal)	2	20	3 / Uppfylls ej
2	Genomsnittlig övningstid per brandman (timmar)	76	66	65/Uppfylls

Avseende nämndmål 2 uppfylls inte detta till fullo då målen avseende tillsynsverksamheten inte uppnåddes. Räddningstjänsten har ett uppdrag att ta fram ett åtgärdsprogram för att målen kring tillsynsverksamheten samt förebyggande verksamhet ska kunna nås både på kort och lång sikt.

Avseende nämndmål 3 uppfylls inte detta till fullo då utbildning och övning på beslutade planer inte har hunnit genomföras. Skälet till detta är att kommunens tidigare beredskapssamordnare ej har arbetat full tid under året första halva samt efter sommaren valt att gå vidare till annan arbetsgivare.

4. Väsentliga händelser

Sommaren 2018 har för Räddningstjänstens del präglats av den mycket torra och varma väderleken. Risken för skogsbränder har varit historiskt hög. Ett antal beredskapshöjande åtgärder vidtogs för att hantera händelser inom RaddSam F samt för de omfattande räddningsinsatserna vid skogsbränderna i mellansverige. Räddningstjänsten i Vaggeryds kommun har bidragit i detta arbete både med personella resurser till regionalt stabsarbete samt till räddningsinsatser både inom länet och på andra platser i landet.

Inom länet (F-Samverkan) samt Vaggeryds kommun har också inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) för konsekvenserna av de låga vattennivåerna aktiverats. Detta arbete fortgick under hösten/vintern.

Kommunens tidigare beredskapssamordnare rekryterades av länsstyrelsen och denna tjänst var vakant under hösten. Rekrytering av ny beredskapssamordnare har skett och han började på Vaggeryds kommun strax innan årsskiftet.

5. Verksamhetens nyckeltal

Nyckeltal SKL Öppna Jämförelser ”TRYGGHET OCH SÄKERHET”

	Bokslut 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015	Bokslut 2014
Rankning av Sveriges 290 kommuner som utgör sammanvägning av 4 indikatorer: Personskador, Utvecklade bränder i byggnad, Anmälda våldsbrott, Anmälda stöld- och tillgreppsbrott					
Kommunens placering (lägt=bättre)	22	33	36	43	59
Responstid för räddningstjänst (tid från 112-samtal till första resurs på plats, mediantid i minuter)					
Vaggeryd	9,8	11,4	11,4	10,0	12,1
Riket (median)	11,8	12,3	12,1	12,1	i.u.
IVPA-insatser (I väntan på ambulans) per 1000 invånare					
Vaggeryd	1,3	1,6	1,0	1,1	1,4
Riket (median)	1,4	i.u.	1,8	1,3	1,1
Andel (%) kvinnor som arbetar som brandpersonal i utryckningstjänst					
Vaggeryd	5,0	5,6	5,9	3,1	5,9
Riket (median)	5,3	4,6	4,1	4,2	4,1

Nyckeltal inom Räddningstjänstens verksamhet	Bokslut 2018	Budget 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015	Bokslut 2014
1:a timmar utryckning	1 534	1 100	1 521	1 616	1 330	1 035
Följande timmar utryckning	1 466	1 500	1 052	1 842	803	693
Antal utbildade/informerade	1 178	1 115	1 308	1 134	1 207	1 286
Nettokostnad per invånare	819 kr	826 kr	788 kr	797 kr	736 kr	741 kr

Räddningstjänstens insatser Antal händelser per olyckstyp	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Brand i byggnad	28	28	32	24	17	18
Brand ej i byggnad	44	30	32	17	10	32
Automatlarm ej brand	61	85	77	69	64	62
I väntan på ambulans/hjärtstopp	16	18	22	13	12	18
Trafikolycka	55	74	54	67	45	51
Utsläpp av farligt ämne	8	12	7	9	10	7
Stormskada	1	0	2	7	1	0
Vattenskada	3	3	1	6	7	2
Drunkning/ -tillbud	0	0	0	1	1	1
Annat uppdrag	47	46	44	46	29	29
Händelser utan risk för skada	26	27	21	11	18	26
Totalt antal insatser	289	323	292	268	214	246

Antal händelser per område	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Stationsområde Vaggeryd	139	166	150	138	106	136
Stationsområde Skillingaryd	111	129	120	106	99	97
Till annan kommun	39	28	22	24	9	13
Totalt antal insatser	289	323	292	268	214	246

Antal utryckningar per styrka	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Räddningsstyrka Vaggeryd	186	208	192	175	124	160
Räddningsstyrka Skillingaryd	166	180	155	131	123	131

Glädjande nog så fortsätter trenden med en förbättrad ranking i Sveriges kommuner och landstings (SKL) öppna jämförelser med avseende på trygghet och säkerhet. Även responstiden för räddningstjänsten har förbättrats jämfört med tidigare år.

Vid flera jämförelser med andra kommuner kan konstateras att kostnad per invånare för Räddningstjänsten (819 kr) tillhör de lägsta.

Med avseende på räddningsinsatser konstateras ett ökat antal händelser där Vaggeryds kommun hjälper andra kommuner, på motsvarande sätt som Vaggeryds kommun har fått hjälp vid större insatser. Antalet händelser har minskat något, de större förändringarna är minskat antal automatlarm ej brand samt trafikolyckor och ett ökat antal brand ej i byggnad (skogsbränder).

6. Uppföljning av intern kontroll

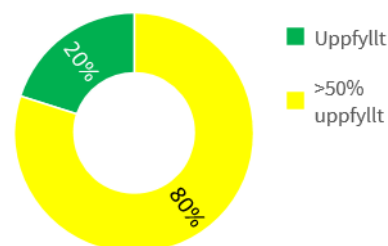
Arbetet med ett nytt system för hantering av fordons/materiels status, underhåll, kontrollintervall pågår. Kontrollsystem för automatlarmnycklar kommer att förbättras i och med införande av digitalt materialhanteringssystem, kontroller sker i nuläget manuellt.

Avseende personalens status enligt AFS 2005:6 (Medicinska kontroller i arbetslivet) sker kontinuerlig uppföljning av detta internt samt i samverkan med kommunens företagshälsovård.

Kommunstyrelse - Tekniskt utskott

Ordförande:	Per-Olof Toftgård (C)
Förvaltningschef:	Magnus Ljunggren
Nettokostnad totalt:	27 844 tkr
Antal årsarbetare:	29 årsarbetare
Kostnad per invånare	1 994 kr

Måluppfyllelse verksamhet

1. Resultatredovisning

RESULTATRÄKNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
Verksamhetens intäkter	31 809	30 719	1 090	45 755	-13 946
Verksamhetens kostnader	-43 897	-45 032	-1 135	-59 435	15 538
Verksamhetens nettokostnader	-12 088	-14 313	2 225	-13 680	1 592
Finansiella kostnader	-6 135	-5 891	-244	-5 226	-909
Avskrivningar	-9 621	-8 759	-862	-8 566	-1055
Resultat efter avskrivningar	-27 844	-28 963	1 119	-27 472	-372
Kommunbidrag	28 963	28 963	0	28 742	221
ÅRETS RESULTAT	1 119	0	1 119	1 270	-151

Finansiering, TKR	Avvikelse budget 2018
Skattefinansierat	-250
Taxefinansierat, vatten och avlopp	1 369
ÅRETS RESULTAT	1 119

Verksamheternas intäkter är högre än budgeterat, 1 090 tkr. Verksamheternas kostnader är lägre än budgeterat, - 1 135 tkr. Detta ger ett positivt nettoutfall tillsammans på 1 119 tkr i förhållande till budgeterade medel. De finansiella kostnaderna inklusive avskrivningar har varit underbudgeterade. Förhållandet mellan bokslut 2018 och bokslut 2017 blir missvisande i sin storhet inom kostnader och intäkter. Detta beror på att verksamheten renhållning (hushållens avfall) lämnade tekniska utskottets ansvarsområde vid årsskiftet 2017/2018.

Årets positiva resultat för vatten och avlopp, 1 369 tkr, beror på att den taxefinansierade verksamheten har tagit höjd för ökade kapitalkostnader ett år för tidigt. Detta beror på att den beräknade färdigställandetiden för investeringsprojekten har fått tidsförskjutningar.

Inom den skattefinansierade verksamheten uppstod ett negativt resultat, - 250 tkr. Årets största enskilda överskridande har gjorts inom vinterväghållning med drygt 1 000 tkr. Under året prognostiserades ett högre minusresultat inom de skattefinansierade verksamheterna men andra verksamhetsgrenar har levererat ett överskott och mildrar det negativa utfallet under året.

Årets avskrivningar motsvarar 8,4 % av tekniska utskottets nettoinvesteringar under 2018.

2. Driftsredovisning

	DRIFTREDOVISNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
110	Kommunal information	1	0	-1	0	1
153	Gemensam teknisk administration	579	646	66	187	392
164	Torgplatser	16	0	-16	-16	32
170	Bygg och plan	10	0	-10	-5	15
188	Kommunförråd	14	113	99	52	-38
211	Allmän markreserv - skogar	3 479	3 423	-56	2 926	553
215	Saneringsfastigheter	195	400	205	155	40
216	Kolonilotter	0	2	2	0	0
310	Kommunala gator och vägar	17 996	16 259	-1 737	16 641	1 355
330	Gård- och vägbelysning	1 315	1 502	187	2 216	-901
331	Stöd till enskild väghållning utan statsbidrag	169	250	81	178	-9
332	Stöd till enskild väghållning med statsbidrag	1 928	2 400	472	2 559	-631
341	GS-personal	-496	-33	463	-896	400
342	Maskiner	-20	-200	-180	182	-202
343	Transportmedel, bilar mm	-634	-100	534	-520	-114
361	Hållplatser tågtrafik	18	30	12	42	-24
362	Hållplatser busstrafik	0	30	30	39	-39
391	Juleklarerung	94	120	26	187	-93
393	Bidrag till samhällsföreningar, julgranar	29	30	1	27	2
411	Parker och lekplatser	4 725	4 052	673	4 021	704
415	Sidoordnad verksamhet, externa projekt	-224	0	224	-3	-221
540	Gemensam adm. Vattenverk	1 291	2 500	1 209	1 778	-487
541	Vattenverk	-9 075	-9 000	75	-6 668	-2 407
551	Rening av avloppsvatten	5 302	5 500	198	4 104	1 198
556	Besiktning och mätning hos abonnenter	1 113	1 000	-113	716	397
580	Kraftanläggningar	18	40	22	25	-7
	TOTALT	27 844	28 963	1 119	27 472	-84

Tekniska utskottets avvikelse mot budget ger ett överskott på, +1 119 tkr i totalt utfall. Inom respektive finansieringsområde är resultaten olika. Skattefinansierat – 250 tkr och taxefinansierat + 1 369. Årets största enskilda överskridande har gjorts inom vinterväghållning med drygt 1 000 tkr inom program 310. Den taxefinansierade verksamheten, program 540-556, har tagit höjd för ökade kapitalkostnader ett år för tidigt. Detta beror på att den beräknade färdigställandetiden för investeringsprojekten har fått tidsförskjutningar.

3. Måluppfyllelse verksamhet

KF mål	Nämndens mål	Per 31/12
KF 1	1.1. Erbjudna kommuninvånare, besökare och näringslivet en kommunal teknisk service som ger hög kundnöjdhet. Utveckla kommunens offentliga miljöer, grönområden och infrastruktur med långsiktig hållbarhet och för ökad attraktivitet. Prioritera gång- och cykelvägar, trafiksäkerhetsarbete samt nya exploateringsområden.	>50%
KF 2	2.2 Utveckla den tekniska verksamheten med målet att öka servicegraden och kundnöjdheten med ett öppet och bra bemötande. Beakta jämställdhetsfrågor samt ha ett barn- och ungdomsperspektiv i verksamhetsplaneringen.	>50%
KF 5	3.5 Ha ett öppet och serviceinriktat bemötande mellan personal, arbetsledning och politik där vi respekterar varandras roller.	>50%
KF 6	4.6 Bidra till måluppfyllelsen genom en effektiv ledning/styrning, planering, samt service och kommunikation av hög kvalitet.	>50%
KF 8	5.8 Aktivt delta i de regionala samverkansgrupper och nätverk som berör den tekniska verksamheten.	Uppfyllt

Indikatorer kopplade till måluppfyllelse 2018

Nämnd Mål nr		Föregående år	Utfall 2018/utveckling
TU 1.1	SCB:s NMI för tekniska utskottets verksamheter.	2016: VA 87, GC 57, Gata 60	VA 84, GC 57, Gata 56
	SCB:s NRI om infrastruktur	2016: 65	66
	Svensk näringslivs ranking infrastruktur.	2017: 3,58 (Sverige 3,16, Jkpg län 3,29)	3,74 (Sverige 3,16, Jkpg län 3,23)
	SCB:s total NRI attraktion	2016: 62	65
	Trafiksäkerhet, sjukhusrapporterade olyckor, antal/100 000 invånare (Kolada).	2015: 232 2016: 125 2017: 152	
	lordningställa exploateringsområden som genererar säljbar mark. (2018 Lyckorna 1,5 ha, Stigamo etapp 1, 25 ha, del av Norr om travbanan 2,0 ha)	< 1 ha	28,5 ha
TU 2.2	KKIK:s Servicemätning kring servicegrad och bemötande.		
	Inom en minut	83 %	58 %
	Gott bemötande eller bättre	91 %	100 %
	E-post svar inom 2 dygn	83 %	100 %
	Kolada Informationsindex webb – gator, vägar och miljö	2015: 84 2016: 77 2017: 93	82
Egen bedömning (till exempel hur ofta pratar vi med ungdomsrådet eller andra remissinstanser med barn- och ungdomsperspektiv.)		Styrelsen för Ungdomsrådet är för närvarande vilande.	
TU 3.5	Medarbetarenkät HME total:		
	Motivation	4,2	4,4
	Ledarskap	4,2	4,2
	Styrning	3,7	3,9
	Personalomsättning tillsvidare exkl. pensionsavgång	0	4
	Sjukfrånvaro	4,51 % (VK 6,48)	1,41 % (VK 5,96)
TU 4.6	Politikernärvaro	42/50 – 84 %	39/45 – 87 %
	Regelbunden avstämning av budget i drift och investeringar.	2017-04-30, 2017-08-31 och 2017-12-31	2018-04-30, 2018-08-31 o 2018-12-31
	Egen bedömning (av till exempel beslutsunderlag och annan intern kommunikation. Egen bedömning kring samordning med andra parter.)		
TU 5.8	Egen bedömning (kring hur delaktiga vi är i vilka nätverk och i vilka frågor. Egen bedömning hur detta har lett till ökad levererad kvalitet för medborgarna.)		

Delar av det tekniska utskottets mål har en generellt hög ambitionsnivå och är delvis att betrakta som långsiktiga mål. I många sammanhang har i tekniska utskottet inte hela rådigheten över resultatet för målet eftersom många delar är beroende av andra aktörer t.ex. samverkan med externa och myndighetsbeslut. Målen kopplade till service och attraktivitet är komplext utifrån den ekonomiska förutsättningen med effektiviseringskrav och verksamhetens volymökning inom investeringsprojekten. Under året har tekniska utskottet hanterat en investeringsnivå på en exceptionell stor volym utifrån historiska volymer. Volymökningen har medfört hårdare prioritering i det dagliga arbetet. Denna prioritering har påverkat vissa resultatet i måluppfyllelsen negativt. Samtidigt är mål 1.1 beroende av att investeringar genomförs. Tekniska utskottet är ändå positivt till sin måluppfyllelse utifrån dess förutsättningar men utgår från att ständiga förbättringar vill lite mer.

4. Väsentliga händelser

Vaggeryds kommuns expansion, attraktion och underhåll (reinvesteringar) har inneburit en ökad investeringsvolym för tekniska utskottet. Den totala investeringsvolymen för året är på en exceptionell nivå utifrån historiska nivåer. Nettoinvesteringen uppgår till ca 116 mkr. Normala historiska nivå har legat på ca 25 mkr/år. Volymökningen har medfört hårdare prioritering i det dagliga arbetet. Att eftersträva hög effektivitet har varit en ledstjärna, men det krävs balans till styrning, kontroll, arbetsmiljö och kvalitet för att uppnå långsiktigt bra resultat.

Vaggeryds kommuns första verksamhetsområde i den nordligaste delen av kommunen inom LogPoint South Sweden, i samarbete med Jönköpings kommun, har iordningställts. Den södra etappen är påbörjad och förväntas vara färdigställd för möjlig byggnation på tomterna till 2019 års utgång.

Vinterväghållning var mycket krävande i början av året då en större mängd klagomål och önskemål belastade tekniska utskottet. Det finns en ambition att uppnå en balans mellan efterfrågan och medel över tid.

Överföring av renhållningsverksamheten till kommunförbundet SÅM (Samverkan Återvinning Miljö) har fungerat planenligt utifrån överlämnandet. Viss samverkan mellan organisationerna har behövts under året för att uppnå funktion.

Nybyggnation av vattenverk för järn- och manganavskiljning har slutförts i Vaggeryd. Intrimning av reningsverket har gjorts för driftsättning ut på vattenledningsnätet efter årsskiftet.

Under perioden 20/7-14/8 var det bevattningsförbud med kommunalt vatten. Syftet i första hand var att uppmärksamma rådande låga nivåer för grund- och ytvatten inom kommunen. I praktiken var det inga problem med de kommunala råvattentäkternas vattentillgång under 2018. Det förutsätter dock att nederbördsmängder fyller på grundvattenmagasinet för att trygga vattentillgången till kommande år.

Genom centrumutvecklingsprojektet har en yta under tak med sittplatser och nya lekredskap/utsmyckningar iordningsställas på torget i Vaggeryd. Målet är att skapa en attraktiv mötesplats.

Trafiksäkerhetsprogram har tagits fram och lämnats ut på remiss.

En ovanligt stor mängd medborgarförslag och motioner har behandlats genom yttrande av utskottet.

5. Verksamhetens nyckeltal

	Bokslut 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015	Bokslut 2014
Antal torgplatser	5	5	5	5	5
Nettointäkt per torgplats, kr	0	3 400	2 800	-200	-10 000
Antal kommunala ljuspunkter	5 457	4 890	4 870	4 860	4 860
Nettokostnad per ljuspunkt, kr exkl. kapitalkostnad	638	618	589	548	675
Nettokostnad gator och vägar, tkr	17 996	16 641	18 207	17 262	16 262
Nettokostnad per invånare, kr	1 289	1 204	1 346	1 286	1 232
Antal gårds- och vägbelysningar	1 214	1 300	1 300	1 150	1 150
Nettokostnad per belysning, kr	1 083	1 705	1 416	1 330	1 398
Enskilda vägar utan statsbidrag	98	97	118	118	118
Nettokostnad per väg, kr	1 724	1 835	2 068	1 881	1 695
Bidragsberättigad väglängd, km	56	55	62	62	62
Nettokostnad per km, kr	3 017	3 236	3 935	3 581	3 226
Enskilda vägar med statsbidrag	89	88	92	92	92
Nettokostnad per väg, kr	21 663	29 080	20 815	19 141	18 935
Bidragsberättigad väglängd, km	270	270	270	270	270
Nettokostnad per km, kr	7 141	9 478	7 093	6 522	6 452
Parkmark och grönområden, yta m2	734 982	500 000	500 000	500 000	500 000
Nettokostnad per m2, kr inkl. kapital och lekplats	6,43	8,01	8,24	7,69	8,78
Nettokostnad per invånare	338	290	305	287	333
Dricksvattenledningar (huvud), km	163	162	161	161	158
Försålt vatten till abonnent. Med mätare, m3	706 154	671 870	647 821	635 510	636 297
Dagvattenledningar (huvud), km	84	83	82	81	81
Spillvattenledningar (huvud), längd, km	147	148	147	146	143
Behandlat avloppsvatten. m3	964 080	1 007 988	911 672	1 016 851	1 099 702
Kostnadstäckningsgrad VA	100 %	100 %	97,8 %	99,9 %	100 %

Digitaliseringen genom GIS (geografiskt informationssystem) har medfört att volymerna för olika nyckeltal blir mer exakta när attribut upprättats i kommunens kartsystem.

6. Uppföljning av intern kontroll

Tekniska utskottet beslutade 2015 att ha två kontrollområden för internkontroll under 2018. Kontrollerna ska enligt kommunens internkontrollreglemente göras utifrån ekonomi, prestation, kvalitet och miljö. Syftet med internkontrollen ska vara att: trygga kommunens tillgångar och förhindra förluster, säkerställa att lagar, bestämmelser och avtal efterlevs, riskminimering, säkra system och rutiner, styrning så att resurserna används i enlighet med tagna beslut, säkra en rättvisande redovisning, samt skydda politiker och personal från oberättigade misstankar. Under 2018 har två kontrollmoment utförts: dels rutiner för att hantera vattenläckor och dels rutiner för arbete med fjärrvärmeledningar. Internkontrollen har godkänts av tekniska nämnden som också gav tekniska förvaltningen i uppdrag att genomföra föreslagna åtgärder.

7. Sammanfattning mål-medel-kvalitet

Tekniska utskottet och tekniska kontoret har haft en hög måluppfyllelse i förhållande till ambitionsnivån i målen. Produktionsnivån bedöms som hög i förhållande till resurserna. En historiskt stor volym av genomförande har gjorts inom investeringsprojekten. Investeringsvolymen har medfört hårdare prioritering i det dagliga arbetet. Denna prioritering har påverkat vissa resultatet i måluppfyllelsen negativt, samtidigt är några målområden beroende av att investeringar genomförs för att uppnå god måluppfyllelse. Kvaliteten har utvecklats till det bättre, främst inom service, bemötande och planering, under året har nya planer och program framarbetats.

Vaggeryds Elverk

Ordförande:	Tomas Mörhed (C)
Förvaltningschef:	Rikard Larsson
Nettokostnad totalt:	-1 500 tkr
Antal årsarbetare:	0 årsarbetare
Kostnad per invånare	--- kr

Måluppfyllelse verksamhet

1. Resultatredovisning

RESULTATRÄKNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
Verksamhetens intäkter	45 264	43 617	1 647	43 843	1 421
Verksamhetens kostnader	-36 835	-34 521	-2 314	-34 604	-2 231
Verksamhetens rörelseresultat	8 429	9 096	-667	9 239	-810
Finansiella kostnader	-48	-285	237	224	-272
Avskrivningar	-4 713	-5 257	544	-4 979	266
Resultat efter avskrivningar	3 668	3 554	114	4 484	-816
Kommunbidrag	-1 500	-1 500	0	-1 500	0
ÅRETS RESULTAT	2 168	2 054	114	2 984	-816

Vaggeryds Elverk visar ett resultat i linje med budget för helåret 2018. Tidigare prognos om +0,5 mnkr fick nedjusteras då kostnader för extra eleffekt från överliggande nät på 0,3 mnkr samt kostnader för bolagiserings utredning tillkommit under sista kvartalet 2018.

2. Måluppfyllelse verksamhet

KFmål*	Styrelsens mål 2018	Per 31/12
KF 1a	1. Tillgodose att elnätanslutningar för uttag och inmatning av elenergi finns att tillgå på konkurrenskraftiga villkor och till god kvalitet	Uppfyllt
	2. Erbjuder samverkan med fiberföreningar genom samförläggning av kanalisering vid kabelförläggning	Uppfyllt
	3. Vaggeryds Elverk fortsätter sitt arbete att öka leveranssäkerheten i elnätet Ambitionen är att ha en förnyelsetakt som innebär att risken för väderrelaterade störningar i det närmaste är eliminerade till mandatperiodens slut 2020	Uppfyllt
KF 2	4. Svaret för en god och allsidig service för kunderna	Uppfyllt
KF 3	5. Tillgodose att elnätanslutningar för uttag och inmatning av elenergi finns att tillgå på konkurrenskraftiga villkor och till god kvalitet	Uppfyllt
	6. Erbjuder samverkan med fiberföreningar genom samförläggning av kanalisering vid kabelförläggning	Uppfyllt
	7. Vaggeryds Elverk fortsätter sitt arbete att öka leveranssäkerheten i elnätet Ambitionen är att ha en förnyelsetakt som innebär att risken för väderrelaterade störningar i det närmaste är eliminerade till mandatperiodens slut 2020	Uppfyllt
KF 6	8. Elverkets soliditet bör överstiga 50 %	Uppfyllt
	9. Elverkets mål för kapitalavkastning bör på justerat eget kapital uppgå till 4,0 procentenheter över tioårig statsobligationsränta	Uppfyllt

Indikatorer kopplade till måluppfyllelse 2018

Styrelse Mål nr	Mått för styrelsens bedömning av måluppfyllelse	Föregående år (2017)	Målvärde (budget 2018)	Utfall 2018 / Utveckling
Elverk 1	Prisjämförelse med Vattenfall och e-on öre/kWh för typkund.	Lägst kostnad	Lägst kostnad	Uppfylls
Elverk 2	Avbrottsstatistik minuter per år	87,9	81,0	Uppfylls
Elverk 3	km samförlagt under året	14,5	15,0	Uppfylls

Not: * = år 2017, ** = år 2016, ***=2015

3. Väsentliga händelser

Det pågår en diskussion med den största kunden Waggeryd Cell kring hantering av framtida kraftmatning. Större investeringar kommer behöva genomföras för att modernisera elnätets inmatning från överliggande regionnät.

Under året har även en utredning om bolagisering inletts tillsammans med extern konsult. Extern konsult har även anlåtats för att utreda möjliga kabeldragningar för en framtida ombyggd kraftmatning.

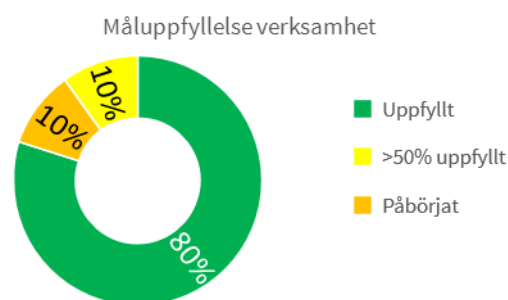
Stormsäkringen av elnätet har fortsatt enligt plan och ett flertal linjer med obelagd ledning har kablfierats. Under stormen Alfrida som inträffade under nyårshelgen 2018/2019 blev endast ett mindre antal abonnenter utan el några timmar på natten mot nyårsdagen. I övrigt hade samtliga övriga kunder elkraft hela tiden vilket påvisar effekterna av det nedgrävda elnätet.

4. Sammanfattning mål-medel-kvalitet

Vaggeryds Elverk har haft en hög ambitionsnivå i verksamheten och har därför en god måluppfyllelse som ligger på 100 % uppfyllnadsgrad.

Miljö och byggnämnd

Ordförande:	Johnny Wackt (KD)
Förvaltningschef:	Anna Jönsson
Nettokostnad	4 205
Antal årsarbetare:	11 årsarbetare
Kostnad per invånare	301

1. Resultatredovisning

RESULTATRÄKNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
Verksamhetens intäkter	7 647	6 391	1 256	6 129	1 518
Verksamhetens kostnader	-11 852	-12 297	445	-11 825	-27
Verksamhetens nettokostnader	-4 205	-5 906	1 701	-5 696	1 491
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Avskrivningar	0	0	0	0	0
Resultat efter avskrivningar	-4 205	-5 906	1 701	-5 696	1 491
Kommunbidrag	5 906	5 906	0	6 677	-771
ÅRETS RESULTAT	1 701	0	1 701	981	1 491

Intäkterna har ökat mot budget, främst med granskningsavgifter bygglov och byggnämnan samt tillsynsintäkter från livsmedels- och hälsoskyddstillsyn. Eftersom intäkterna ökade och kostnaderna minskade mot budget gav det en nettokostnad på 1 701 kkr. Jämför man mot föregående års bokslut, har intäkterna ökat med 1 518 tkr.

2. Driftsredovisning

	DRIFTREDOVISNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
100	Politisk verksamhet	575	532	-43	556	-19
170	Samhällsbyggnad	728	1 998	1 271	2 355	1 627
285	Bostadsanpassningsbidrag	0	0	0	-6	6
811	Miljö- och hälsoskydd	2 486	2 936	450	2 413	-73
822	Naturvård	417	440	23	379	-38
	TOTALT	4 206	5 906	1 701	5 696	1 491

Den största budgetavvikelsen ligger under Samhällsbyggnad och beror till största del av ökade intäkter. Likaså avvikelse mot föregående år beror på tidigare nämnda intäkter.

100 Politisk verksamhet

Den negativa avvikelsen på – 43 tkr beror främst på ökade personalkostnader.

170 Bygg och plan

En positiv avvikelse 1 271 tkr, beror på fler byggrelaterad ärenden än beräknat. Prognosens omvärldsanalys visade på en framtida avmattning av byggnationer, men den ligger troligtvis längre fram i tiden.

811 Miljö- och hälsoskydd

En positiv avvikelse på 450 tkr, beror på ökade intäkter på tillsynsavgifter och minskade kostnader, främst på lönekostnader.

822 Naturvård

Den lilla avvikelsen på 23 tkr regleras mot kalkningsfond. Låga vattenflöden resulterade i utebliven provtagning av vattendrag.

3. Måluppfyllelse verksamhet

KF mål	Nämndens mål	Per 31/12
KF 1	1. Att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl.	Påbörjat
	2. Att i enlighet med miljöbalken förebygga och undanröja olägenheter för människors hälsa och miljön.	Uppfyllt
	3. Att livsmedel som släpps ut på marknaden är säkra, det vill säga att ingen konsument ska bli sjuk, lurad eller vilseledd.	Uppfyllt
KF 2a	4. Alla ärenden ska handläggas skyndsamt med ett positivt bemötande	Uppfyllt
	5. Öka användningen av "Mitt bygge" för skapa en effektivare handlägningsprocess och ökakundnöjdheten	Uppfyllt
	6. Arbeta för att miljöavdelningens arbetssätt digitaliseras för att skapa en effektivare handlägningsprocess och öka kundnöjdheten	Uppfyllt
KF 4	7. Miljö- och byggnadsnämnden ska minska sina egna utsläpp av växthusgaser	Uppfyllt
	8. Att informera mera.	Uppfyllt
KF 5	9. Att alla arbetar för ett gott förhållningssätt.	>50%
KF 8	10. Medverka i regional samverkan inom nämndensmyndighetsområden	Uppfyllt

Indikatorer kopplade till måluppfyllelse 2018

Nämnd Mål nr	Mått för nämndens bedömning av måluppfyllelse	Föregående år (2017)	Målvärde (budget 2018)	Utfall 2018 / Utveckling
MBN 1	Antal inspektioner och tillsyn miljö	91	175	62/ Uppfylls ej
MBN 2	Antal inspektioner och tillsyn hälsoskydd	15	38	37/ Uppfylls
MBN 3	Antal inspektioner och tillsyn, livsmedel	95	137	162 / Uppfylls
MBN 4	Handläggningstid av komplett ärende;			
	- avlopp	-	< 6veckor	< 4 v. uppfylls
	- bygglovsärenden	-	< 10 veckor	< 5 v./ uppfylls
	- värmepumpar	-	< 6 veckor	< 2 v./ uppfylls
MBN 5	Antal bygglov som söktes via "Mitt bygge"	44	Positiv utv.	56/ Uppfylls
MBN 8	Antal inspektioner energitillsyn	-	13	10 Uppfylls (av annan part)

Sammanfattning:

Måluppfyllelsen är mycket god. Förvaltningen klarar lagkraven på handläggningstider med god marginal, vilket är mycket positivt och bidrar till att kommunen är lättillgänglig och har ett problemlösande förhållningssätt. Nämndens första mål uppfylldes inte, det beror på oförutsedda anledningar som krävde omprioritering. Förvaltningen lyckades minska sina utsläpp av växthusgaser genom att cykla, åka mer kollektivt och använda sig av resfria möten. Livsmedelsinspektörerna ökade tillsynen med 18% jämfört med vad som var planerat.

MBN mål 1. Att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl. – Antal inspektioner och tillsynsbesök har som målvärde 175, 2018, det kommer ej att uppnås på grund av förändrade arbetsuppgifter och sjukfrånvaro. Påbörjat.

MBN mål 2. Att i enlighet med miljöbalken förebygga och undanröja olägenheter för människors hälsa och miljön. – Målet på antal inspektioner och tillsyn inom hälsoskydd uppfylldes.

MBN mål 3. Att livsmedel som släpps ut på marknaden är säkra, det vill säga att ingen konsument ska bli sjuk, lurad eller vilseledd. – Målet på antal inspektioner och tillsyn inom livsmedel klarades och vi fick ett resultat på +18%. Uppfyllt.

MBN mål 4. Alla ärenden ska handläggas skyndsamt med ett positivt bemötande – Handläggningstid av komplett ärende: Avlopp och värmepumpar; målvärde <6veckor och bygglov målvärde; <10 veckor. Handläggningstiderna klarades med god marginal. Uppfyllt.

MBN mål 5. Öka användningen av ”Mitt bygge” för skapa en effektivare handläggningsprocess och öka kundnöjdheten – 2017 var antalet bygglov som söktes via ”Mitt bygge” 44, under 2018 ökade ansökningarna men 23%. Förvaltningen har bland annat informerat om programmet och lyft fram det på hemsidan. Uppfyllt.

MBN 6. Arbeta för att miljöavdelningens arbetssätt digitaliseras för att skapa en effektivare handläggningsprocess och öka kundnöjdheten – Nytt ärendehanteringssystem inom miljö- och livsmedelsområdet togs i drift under året. En av fördelarna är att information och beslut kan mailas direkt i programmet, vilket resulterar i kortare handläggningstider. Uppfyllt.

MBN mål 7. Miljö- och byggnadsnämnden ska minska sina egna utsläpp av växthusgaser – Kostnader för drivmedel har minskat med ca 40% och biljettkostnaderna har ökat med ca 40%. Uppfyllt.

MBN mål 8. Att informera mera. – Antal unika visningar på webben inom miljö och bygg frågor har ökat med ca 8 700 under året, det betyder en ökning på 50%. Energittillsynen på företag genomfördes till största del av Länsstyrelsen, pga resursbrist, men informationen lämnades till våra företag. Uppfyllt

MBN mål 9. Att alla arbetar för ett gott förhållningssätt. – Enligt medarbetarenkäten ligger vi kvar på 4,1 samma resultat som 2017. >50%.

MBN mål 10. Medverka i regional samverkan inom nämndens myndighetsområden – Vi har deltagit i länsträffar för livsmedel, Miljösamverkan Jönköpings län, handläggartäffar bygg, GGVV-samverkan, handläggartäff miljö-hälsoskydd. Uppfyllt.

4. Väsentliga händelser

Förvaltningen har tack vare långsiktigt arbete inom livsmedelstillsynen och ny rekryteringar, nu kunna frigöra tid för hälsoskyddstillsyn som tidigare varit nedprioriterat. Detta har gett ökade intäkter och en förhoppning om att det främjat barns hälsa. Förvaltningen anställde en bygglovsinspektör 2017. Tanken var att vi skulle klara av fler uppdrag inom lagstiftningens område än vi gjort tidigare, men antalet byggrelaterade ärenden ökade mer än prognostiserat, vilket är positivt för kommunen, men gjort att vi ännu inte klarat av fler uppdrag. Vi har också tagit stora kliv framåt i digitalisering av handläggning på byggsidan.

Ett nytt ärendehanteringssystem har upphandlats på miljösidan. Det gick i skarp drift i oktober. Vi har fått lägga många timmar i konvertering och uppstart. Men vi ser redan tidsvinster när det gäller handläggning och diarieföring.

5. Verksamhetens nyckeltal

Nyckeltal, kostnad per invånare (Kr)	Bokslut 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Samhällsbyggnad	52	170	132	173
Politisk verksamhet	41	40	40	49
Miljö- och hälsoskydd	178	175	164	185
Naturvård	30	27	26	33

Statistik	Bokslut 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Inkomna ärenden	1 126	1 110	1089	899
Nämndbeslut	235	222	216	234
Delegationsbeslut				
- Miljö	249	226	265	219
- Bygg	544	432	456	477
Åt socialnämnden				
- Bostadsanpassning	70	78	68	68

Tillsynsområde	Totalt antal objekt 2018	Totalt antal objekt 2017
Miljöskydd	Ca 200	234
Miljöskydd lantbruk	Ca 170	165
Livsmedel	Ca 130	135
Hälsoskydd	Ca 170	152
Hälsoskydd bostäder	Ca 100	108

Utifrån statistiken inkomna ärenden och delegationsbeslut ökat något varje år. Den största ökningen sedan förra året ligget på delegationsbeslut(bygg) med 20 %.

När det gäller tillsynsobjekt är skillnaderna inte så stora från föregående år.

6. Uppföljning av intern kontroll

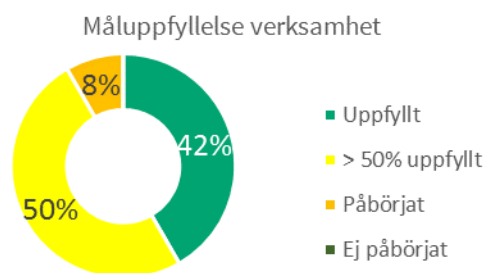
Förvaltningen har gjort stickprov på om rutiner är tydliga och om handläggning sker enligt rutinen. Resultat: 9 av 10 rutiner uppfyllde kriterierna.

7. Sammanfattning mål-medel-kvalitet

Miljö- och byggnämnden och miljö- och byggförvaltningen har haft en hög ambitionsnivå och har en god måluppfyllelse med 8 helt genomförda mål och resterande mål är genomförda till mer än 50 %. Förvaltningen har en god produktionsnivå och klarar lagstadgade handläggningstider med mycket god marginal. Kvalitén på tillsynen har ökat både i genomförande och nytta, trots begränsade personal resurser där ekonomin ändå visar på överskott tack vare ökade intäkter. Under 2019 kommer vi att få resultat från enkäten Insikt som verkligen kan visa på vår kvalitet mot medborgare.

Barn och utbildningsnämnd

Ordförande:	Jenny Larsen (KD)
Förvaltningschef:	Per-Erik Lorentzon
Nettokostnad totalt:	379 723 tkr
Antal årsarbetare:	597 årsarbetare
Kostnad per invånare	27 189 kr

1. Resultatredovisning

RESULTATRÄKNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
Verksamhetens intäkter	81 888	60 296	21 592	81 785	103
Verksamhetens kostnader	-458 522	-434 053	-24 469	-438 230	-20 292
Verksamhetens nettokostnader	-376 634	-373 757	-2 877	-356 445	-20 189
Finansiella kostnader	-358	-285	-73	-276	-82
Avskrivningar	-2 731	-1 923	-808	-2 457	-274
Resultat efter avskrivningar	-379 723	-375 965	-3 758	-359 178	-20 545
Kommunbidrag	375 965	375 965	0	359 655	16 310
ÅRETS RESULTAT	-3 758	0	-3 758	477	-4 235

I bokslutet för 2018 återfinns två poster som berör tidigare år. Dessa är eleversättning för 2016, 211 tkr samt återföring av statsbidrag för asylsökande för 2017, 894 tkr. Det faktiska underskottet för 2018 är 2 653 tkr.

Även 2018 uteblev beräknade ersättningar för asylsökande, 1 134 tkr. Sammantaget är nämndens underskott kopplat till ordinarie drift -1 519 tkr.

2. Driftsredovisning

	DRIFTREDOVISNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
600	Gemensam administration Bun	14 611	14 867	256	14 135	-476
601	Personalutbildning Bun	639	831	192	645	5
603	Verksledn/Elevhälsa	8 908	9 464	555	9 506	597
621	Kosthåll	864	1 074	210	1 276	412
624	Skolskjutsar	13 125	11 800	-1 325	12 861	-264
641	Grundskola	145 224	137 599	-7 625	130 129	-15 095
657	IKE Gymnasieskola	23 934	23 494	-440	21 899	-2 034
659	Gymnasieskola Fenix	27 674	27 536	-138	26 240	-1 434
661	Vuxenutbildning	7 644	11 107	3 463	10 473	2 829
662	Yrkeshögskola	1 108	648	-460	2 013	905
671	Särskolan	9 726	10 447	721	8 804	-922
723	Förskoleklass	10 547	10 501	-46	10 290	-257
724	Förskola	93 716	94 126	410	91 339	-2 377
725	Fritidshem	21 462	21 745	283	18 787	-2 675
727	Vårdnadsbidrag	0	0	0	69	69
729	Remida	540	727	187	712	172
	TOTALT	379 723	375 966	-3 758	359 178	-20 545

601 Personalutbildning BUN: Nämnden har under året fokuserat på att arbeta med nyanländas lärande och ett internt fortbildningsprogram kopplat till systematiskt kvalitetsarbete. Delen med nyanländas lärande har kunnat finansieras via statsbidrag och till systematiskt kvalitetsarbete har interna resurser använts varför ett överskott uppstår.

603 Verksledn/Elevhälsa: Vid organisationsförändringen så har vi lagt verksamhetscheferna under respektive programområde varför ett överskott skapats under program 603. Detta överskott ska avräknas mot program grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning.

624 Skolskjutsar: Skolskjutsar översteg budget trots ett lägre grundavtal gällande skolskjutsar. Nämnden har tyvärr mycket resor utanför grundavtalet så kallade undervisnings- och specialresor, vilka är betydligt dyrare i det nya avtalet. Detta skapade ett underskott inom programmet. Nämnden har initierat ett förbättringsarbete för att effektivisera skolskjutsar och en särskild projektgrupp har initierats.

641 Grundskola: Grundskolan redovisade redan i april ett underskott vilket nu vuxit till – 7625 tkr. Fördelning av statsbidrag och felbudgetering förklarar att programmet grundskola visar underskott och andra program visar överskott. Det sammanlagda driftunderskottet för nämnden om – 1519 tkr härleds i sin helhet till grundskolan där bemanningen varit för hög under året. För att undvika underskott framöver har vi genomfört en större kartläggning av organisationen, dess bemanning och hur vår ekonomistyrning fungerar och efterföljs. Inför 2019 gör vi om strukturen för kostnadsställen och inför också månadsuppföljning av bemanningen och andra ekonomiindikatorer.

661 Vuxenutbildning: Vuxenutbildningen har både högre statsbidrag och lägre personalkostnader än budgeterat. Tillsammans med uppdragsutbildningar mot företag, framförallt svenska för nyanlända, skapas återfinns ett överskott.

662 Yrkeshögskola: Yrkeshögskolan avslutades i juni men har under hösten 2019 haft kvarstående fasta kostnader vilket skapat ett underskott.

671 Särskolan: Särskolan har under året haft färre inskrivna elever och även haft vakanser på personalsidan. Fler elever är omvänt integrerade vilket innebär att de är inskrivna i grundskolan fast har resursbehov motsvarande särskola. Överskottet på särskolan bör därför avräknas mot grundskolans underskott.

3. Måluppfyllelse verksamhet

	Nämndens mål	Per 31/12
KF 7	1. Arbeta efter en strategisk plan för kompetensförsörjning.	Påbörjat
	2. Ha ökat andelen gymnasiebehöriga till minst riksgenomsnittet	Uppfyllt
	3. Arbeta efter en strategisk plan som ger tidiga insatser för de yngre barnen.	>50%
KF 5	4. Ha förtydligt och förstärkt vår beslutsprocess, från enhetsnivå till fullmäktige	Uppfyllt
	5. Ha utvecklat vårt system för resultatuppföljning	Uppfyllt
	6. Ha säkerställt tilliten till och förtroendet för varandras roller och uppdrag.	>50%
KF 1a	7. Ha förbättrat arbetsmiljön för de enheter där behovet är störst	>50%
	8. Arbeta efter en realiserbar plan för vår lokalförsörjning där ut-, nybyggnad och underhåll ingår.	Uppfyllt
	9. Ha utarbetat en handlingsplan för kostnadseffektiv och kvalitativ kost utifrån ett kostpolitiskt program	>50%
KF 3	10. Ha en modell och ett koncept för samverkan med arbetslivet inom alla verksamheter	>50%
	11. Ökat andel elever på yrkesutbildningar med särskilt fokus på nyanlända	Uppfyllt
	12. Ha utvecklat våra insatser för att stimulera entreprenörskap och eget företagande för unga	>50%

Indikatorer kopplade till måluppfyllelse 2018

Nämnd Mål nr	Mått för nämndens bedömning av måluppfyllelse	Föregående år (2017)	Målvärde (budget 2018)	Utfall 2018 / Utveckling	
BUN 2	BUN 2. Andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen i åk 9, inkl nyanlända	60,9%	>73,5%*	69,3%	
BUN 2	BUN 2. Andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen i åk 9, exkl nyanlända	68,2%	>78,8%*	78,2%	
BUN 2	BUN 2. Andel avgångselever i åk 9 behöriga till gymnasiets yrkesprogram, inkl nyanlända	68,6%	>82,7%*	79,5%	
BUN 2	BUN 2. Andel avgångselever i åk 9 behöriga till gymnasiets yrkesprogram, exkl nyanlända	76,8%	>87,9%*	89,1%	
BUN 11	BUN 11. Andel elever antagna till nationellt yrkesprogram, Gy-totalt	19%	>19%	35%	
BUN 11	BUN 11. Andel elever antagna till nationellt yrkesprogram, Gy-Fenix	9%	>9%	23%	
BUN 11	BUN 11. Andel elever åk 9 antagna till Fenix	57%	>60%	60%	

Not: * = Rikssnitt år 2018

Sammanfattning

Under 2018 har nämndens prioriteringar framförallt varit att arbeta med att förbättra skolresultaten. Utifrån nämndens målsättning att nå skolresultat i paritet med riksgenomsnittet har en rad olika insatser genomförts. Bland annat har skolorna arbetat med lovskola, extra stödinsatser och individuella anpassningar för eleverna. Extra resurser har tillförts genom statsbidrag men också genom att grundskolan fick ett lägre effektiviseringskrav. Skolresultaten för år 9 ligger nu i paritet med riksgenomsnittet varför målet i princip bedöms vara uppnått under 2018. Nämnden fortsätter arbetet med att nå såväl höga som stabila skolresultat utifrån det uppdaterade systematiska kvalitetssystemet. För att höja resultaten för framförallt nyanlända elever, där vi fortfarande ligger under riksgenomsnittet, deltar organisationen i Skolverkets program för riktade insatser med fokus på nyanländas lärande.

Nämnden har under året arbetat fram ett nytt system för resultat- och måluppföljning där en tydligare beslutsgång beskrivs genom bl.a. organisationsskisser, presentationer och filmer. En tydligare systematik och den gemensamma strukturen bedöms bli en framgångsfaktor för att nå ökad likvärdighet, rätt resursfördelning samt stabila och goda skolresultat över tid. Inom nämnda områden har vi kommit långt och målet bedöms vara uppnådda redan nu. Ett viktigt steg för att nå målet ”ha säkerställt tilliten till och förtroendet för varandras roller och uppdrag” har varit att få fram gemensamma mål så att politik och verksamhet håller ihop. Detta arbete har genomförts med stor delaktighet och resultatet är en gemensam målkarta för politik och verksamhet. Nästa steg för nämnden är att ta fram en utvecklingsplan för mandatperioden.

Det tvååriga projektet från förskola till jobb har redan nu blivit en integrerad del i verksamheten där målkartan beskriver hur våra mål är kopplade till elevernas väg från förskola till jobb. Projektet, som bl. a. innefattar att arbeta fram koncept för varje bransch från förskola till jobb, är ett långsiktigt arbete som vi bedömer kommer att pågå till slutet av 2020.

Kompetensförsörjning är en utmaning redan idag och därför har nämnden som mål att ta fram en strategisk plan för att på bästa sätt arbeta med frågan. Mycket bra görs redan idag, som exempel kan nämnas VFU verksamheten, fortbildningsinsatser och vårt arbete med att förbättra arbetsmiljön på våra enheter. Vi har således påbörjat arbetet med att ha en strategisk och heltäckande plan för kompetensförsörjning men frågan måste återkomma under flera år.

Vi har ökat antagning till yrkesutbildningar till vårt eget gymnasium. En stor faktor till detta är att fler elever i år 9 blivit behöriga vilket fått till effekt att andel elever på introduktionsprogrammen minskar. En omfördelning av program har genomförts där vi inte antagit elever till handels- och hantverksprogrammet på grund av för få sökande. Vi har ett nytt byggprogram på Fenix som skall genomföras i partnerskap med branschen via ett så kallat lärlingsupplägg, något vi har som ambition att införa på fler yrkesprogram. Under 2018 har vi också tagit fram fler utbildningar som kombinerar studier i svenska med yrkesutbildningar för både gymnasiet och vuxenutbildningar, på det viset anser vi att både målet kring att öka andel elever på yrkesprogram och att fler nyanlända kommer ut i jobb kommer uppnås.

Under 2018 har också nämnden utarbetat och antagit en reviderad lokalförsörjningsplan. I planen ingår utbyggnation, renoveringar, arbetsmiljöåtgärder samt en ny organisation kring våra landsbygdsskolor. Målet att ha en realiserbar plan är nu uppfyllt och nämndens fokus har gått över till att genomföra densamma.

Inom kostorganisationen har vi nu påbörjat processen med att få fler tillagningskök i verksamheten, något som ställer nya krav på såväl logistik, kompetens och organisation. Arbetet med att anpassa organisationen till de nya förutsättningarna har påbörjats tillsammans med ett fortbildningsprogram för att få fler att kunna arbeta som ex kockar och att kunna erbjudas heltidsanställningar. Vårt mål att ha utarbetat en handlingsplan för kostnadseffektiv och kvalitativ kost utifrån ett kostpolitiskt program bedöms ha kommit halvvägs 2018.

4. Väsentliga händelser

- En gemensam målkarta för politik och verksamhet med temat från förskola till jobb.
- Framtagande och implementering av nytt system för mål- och resultatuppföljning.
- Ny lednings- och arbetsorganisation inom barn och utbildningsförvaltningen
- Rekrytering av tre nya verksamhetschefer för; kosten, F-6/elevhälsa samt gy/vux/7-9
- Nytt tillagningskök vid Bullerbyn/Sörgårdsskolan samt byggnation av ytterligare ett vid Åvikens förskola
- Färdigställande av realiserbar lokalförsörjningsplan
- Start av byggprogram på Fenix
- Ökad digitalisering via en-till-en koncept på högstadieskolorna
- Påbörjat byggnation av två nya förskolor
- Arbete med att höja skolresultaten på våra skolor
- Deltagande i program för Skolverkets riktade insatser, nyanländas lärande

5. Verksamhetens nyckeltal

Nyckeltal	Bokslut 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015	Bokslut 2014
Grundskola, inkl. friskola					
Antal elever snitt vt/ht	1 663	1 660	1 542	1 504	1 452
Kostnad/elev	102,4	93,1	93,1	92,1	92,1
Elever per lärare (kommunal)	11,4	10,5	10,2	10,0	10,7
Gymnasieskola					
Antal elever snitt vt/ht (inkl. IKE)	539	545	542	526	471
Kostn/elev (inkl. IKE)	115,1	109,8	113,3	111,7	115,9
Elever per lärare (kommunal)	10,9	10,9	11,1	10,8	9,8
Komvux					
Heltidsstud. exkl. interkommunal. elever	162	180	157	187	163
Förskola, inkl. alternativa förskolor					
Antal barn snitt vt/ht	783	790	788	780	756
Kostnad/barn	139,5	134,3	121,5	116,5	115,5
Barn per årsarbetare förskola (kommunal)	5,5	5,6	5,5	5,7	5,6
Fritidshem, inkl. alt. fritidshem					
Antal barn snitt vt/ht	686	694	648	635	583
Kostnad/barn	42,6	38,1	36,6	37,4	37,7
Barn per årsarbetare fritidshem (kommunal)	19,1	19,3	19,1	17,9	17,0
Förskoleklass					
Antal barn snitt vt/ht	201	193	172	177	186
Kostnad/barn	53,8	55,1	59,1	54,7	53,8
Barn per lärare	15,6	12,7	12,1	14,5	14,1
Särskola					
Antal elever snitt vt/ht	18	18	24	27	27
Kostnad/elev	501,9	430,2	397,7	379,2	371,4

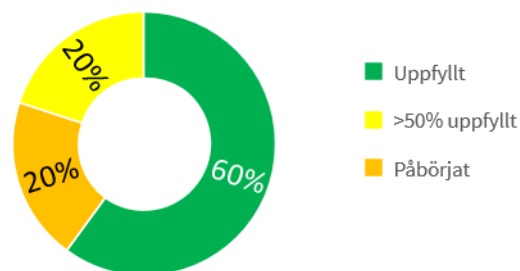
6. Uppföljning av intern kontroll

Kontrollmoment	Frekvens
Antal barn/elever i verksamheten	Per månad
Närvaro (barn/elever/studerande)	Per månad (enhetsvis)
Betygsprognoser	Per kvartal (enhetsvis)
Nöjdhet (elever, föräldrar, medarbetare)	Per år
Sjukfrånvaro (personalen)	Per månad (enhetsvis)
Incidenter (arbetsmiljö, kränkningar)	Per månad

Kultur och fritidsnämnd

Ordförande:	Eva Magnusson (L)
Förvaltningschef:	Göran Svensson
Nettokostnad totalt:	30 416 tkr
Antal årsarbetare:	30 årsarbetare
Kostnad per invånare	2 173 kr

Måluppfyllelse verksamhet

1. Resultatredovisning

RESULTATRÄKNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
Verksamhetens intäkter	8 460	6 860	1 600	9 344	-884
Verksamhetens kostnader	-37 126	-35 998	-1 128	-38 179	+1 053
Verksamhetens nettokostnader	-28 666	3847	472	2511	+169
Finansiella kostnader	-170	-174	4	-146	-24
Avskrivningar	-1 580	-1 562	-18	-1 358	-222
Resultat efter avskrivningar	-30 416	-30 874	459	-30 340	-77
Kommunbidrag	30 874	30 874	0	30 651	
ÅRETS RESULTAT	459	0	459	311	-148

Nämndens verksamhet har haft en nettoomsättning på 30,4 Mkr, varav kostnader 38,9 Mkr och interna/externa intäkter på 8,4 Mkr.

Den positiva avvikelsen mot budget för ”Verksamhetens intäkter” kan kopplas till erhållna utomkommunala bidrag till olika verksamhetsprojekt. Det gäller i första hand olika former av riktade bidrag till biblioteks- verksamheten. Även den öppna ungdomsverksamheten och simundervisningen har fått del av riktade statliga medel.

Den negativa avvikelsen för ”Verksamhetens kostnader” hör samman med erhållna utomkommunala bidragen.

För att kunna finansiera enskilda projekt i verksamheten har 1,4 Mkr hämtats från resultatregleringsfonden.

2. Driftsredovisning

	DRIFTREDOVISNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
420	Gem adm kultur o fritid	2 054	2 271	217	2 027	-27
421	Anläggningar för utomhusidrott	5 955	5 962	7	5 974	+19
422	Sim- och sportverksamhet	6 092	6 166	75	5 970	-122
425	Friluftsbad	444	296	-148	352	-92
427	Bowlinghall	108	111	3	129	+11
443	Fritidsverksamhet för skolelever	2 557	2 745	188	2 724	+167
450	Anslag till utomstående inrättningar	1 855	1 875	20	1 693	-162
461	Biblioteksverksamhet	5 778	5 687	-91	6 047	+269
463	Kulturminnesvård	99	99	0	117	+18
464	Museiverksamhet	685	876	191	660	-25
465	Konstnärlig utsmyckning	27	39	12	35	+8
467	Teaterverksamhet	76	84	8	60	-16
468	Övrig kulturverksamhet	256	346	90	212	-44
481	Stöd till kulturföreningar	385	385	0	385	0
484	Studieorganisation	431	431	0	374	-57
691	Kulturskola	3 612	3 501	-111	3 582	-30
	TOTALT	30 416	2764	459	30 339	-77

Sammanfattning

Årets resultat blev + 459 tkr med en fördelning på gemensam administration + 217 tkr, fritid + 144 tkr samt kultur + 98 tkr.

Kultur och fritidsnämndens prognos för helåret 2018 var vid delårsbokslutet ett underskott på 325 tkr. Förbättringen av resultatet har kunnat uppnås mycket tack vare stor kostnadsmedvetenhet ute i verksamheterna.

En annan bidragande orsak till överskottet är att 1,4 Mkr har tagits i anspråk ur resultatregleringsfonden. Medel som bla använts för att skriva av idrottsplatsernas skulder (509 tkr), bidrag till Eksäter SAM (500 tkr) och foderbidrag till Bratteborgs RS (100 tkr).

Underskott i verksamheten uppvisar friluftsbad/camping – 148 tkr, Kulturskolan – 111 tkr, samt bibliotek – 91 tkr. Dessa verksamheters sammanlagda underskott, som uppgår till 350 tkr, har kunnat hanteras genom återhållsamhet inom i övriga verksamhetsområden.

Värt att notera är att **idrottsplatsernas** sammanlagda resultat blev ett överskott på 80 tkr på en budget som omsluter 5,8 Mkr. Resultatet fördelat på Movalla IP + 163 tkr och Vaggeryds IP -83 tkr. Huvudorsaken till att detta resultat kunnat uppnås är att nämnden avskrivit skulder på sammanlagt 509 tkr (Movalla 235 tkr och Vaggeryds IP 274 tkr).

Underskottet för friluftsbad/camping på 148 tkr har helt föranletts av kostnader för att drifta 2018 års verksamhet vid Hjortsjöns camping. Prognosen var ett underskott på 125 tkr.

Kulturskolans underskott på 111 tkr beror i första hand på att det fullt ut saknas budgettäckning för personalkostnaderna. Höstens verksamhet i konst och bild har inte varit finansierade. Införandet av ett nytt elevhanteringssystem har inneburit ökade kostnader. Vidare påverkar den sjunkande medelåldern för deltagarna i kulturskolans verksamhets intäkter eftersom avgifterna är lägre för yngre deltagare.

3. Måluppfyllelse verksamhet

	Nämndens mål	Per 31/12
KF 1	1. Alla som flyttar till/bor i kommunen hittar en aktivitet/förening som passar dem.	Uppfyllt
KF 5	2. Kultur och fritidsförvaltningen ska vara en förebild som en bra arbetsplats genom god kommunikation och delaktighet.	Uppfyllt
KF 9	3. Ta fram en kulturplan i dialog med kulturlivet i kommunen.	Uppfyllt
	4. Utveckla dialogen med kommunens föreningar	>50%
	5. Underlätta för kommunens föreningar att bedriva verksamhet	Påbörjat

Indikatorer kopplade till måluppfyllelse 2018

Nämnd Mål nr	Mått för nämndens bedömning av måluppfyllelse	Föregående år 2017	Målvärde 2018	Utfall 2018 / Utveckling
KFN 1	Ökat antal besök på hemsida.	57 469 besök	Ökat antal	53 588 besök /Ej uppfyllt
	Kultur- och fritidsverksamheten finns representerad i välkommandet av nyinflyttade via information till alla hushåll		Alla nyinflyttade skall få information via utskick med posten	Uppfyllt
KFN 2	Medarbetare ska uppleva god kommunikation, trivsel och delaktighet på arbetsplats. HME (medarbetarundersökning)	84	Högre än kommunens genomsnitt	86 (kommunen 81) Uppfyllt
KFN 3	Dialog med kulturlivet genomförs.		Ett kulturting ordnas	Uppfyllt
	En kulturplan tas fram.	Arbetet påbörjas	Antas av nämnden	Uppfyllt
	Flytt av Bissefällarsamlingen och satt i ett sammanhang med fler kulturyttringar.	Påbörjas	Genomförd	Ej uppfyllt
KFN 4	Föreningar ska känna sig delaktiga och lyssnade på.	Föreningsträffar av skilda slag	Föreningsträffar av skilda slag	Uppfyllt
KFN 5	Skapa en digital föreningsplattform i syfte att underlätta kommunikation mellan kommun och förening och föreningarna emellan.		Arbetet påbörjas	Uppfyllt

Kommentar till nämndens måluppfyllelse

Sammanfattning:

Av de fem övergripande målen som kultur- och fritidsnämnden satt för 2018 är tre mål uppfyllda, ett mål mer än till 50% uppfyllt och ett mål är påbörjat.

Vad som sticker ut som mest positivt är att en kulturplan har antagits av nämnden. Planen är en riktlinje för det fortsatta arbetet inom kulturområdet. Ett annat positivt resultat är medarbetarnas positiva upplevelse av kommunikation, trivsel och kommunikation ute på arbetsplatserna. Detta har resulterat i ett medarbetarindex på 86 vilket kan jämföras med ett genomsnitt för hela kommunen på 81.

Negativt är medborgarnas bild av kulturlivet i kommunen. Riksgenomsnittet i SCB:s medborgarundersökning är 62, för kommuner med liknande storlek 60 och Vaggeryds kommun 54. Detta skall tas i beaktande samtidigt som fullmäktiges mål är att stärka positionen som god kulturkommun.

Negativt är vidare den uteblivna flytten av Bissefällarsamlingen från Skillingehus till Västra lägret. Orsaken är nej från Fortifikationsverket att hyra byggnad 136 för ändamålet.

4. Väsentliga händelser

Kulturhelgen genomfördes planenligt 21-22 april med en rad kulturprogram. Under lördagen på Fenix2 och en kulturrunda på söndagen med möjlighet att besöka ett 20-tal utställare runt om i kommunen.

Kulturskolans elever och lärare uppförde i anslutning till kulturhelgen musikalen ”The Magic Kingdom”. En musikal inspirerad av Mozarts Trollflöjten. Föreställningen visades för skola och allmänhet. Vid kommunfullmäktiges årsavslutning i Fenixhallen medverkade Kulturskolan med ett musikalprogram.

Bowlinghallen i Skillingehus har renoverats och bla fått moderniserade bowlingmaskiner. Vidare har automatiks bumpers installerats, vilket de yngsta utövarna kommer att uppskatta.

Byggnationen av nytt stall hos Bratteborgs Ryttarsällskap är inne i slutfasen. Ett projekt på ca 4 Mkr kr med bidrag från Leader och kommunen. Kommunen har bidraget med 1,5 Mkr till projektet. Stallet kommer att tas i bruk under februari 2019.

Nämnden har beslutat bygga en digital föreningsplattform i syfte att vara en samlad punkt för föreningslivet och de föreningar som är verksamma i kommunen. Plattformen syftar till att främja samarbete, och utveckla information samt visa upp bilden av föreningarnas vardag och verksamhet.

Under året har följande större investeringar på idrottsplatserna avslutats. Movalla: Nu luftavfuktare i ishallen samt byte av kylmedium i ispist. Vaggeryds IP; Renovering av duschutrymmen samt service på kylmaskiner.

Den Öppna ungdomsverksamheten har tagit fram riktlinjer för verksamheten med tillhörande handlingsplaner. Riktlinjerna har som utgångspunkt de mål nämnden har för verksamheten.

En ny biblioteksplan för mandatperiod 2019- 2022 har tagits fram. Planen skall antas av kommunfullmäktige.

En kulturplan har tagits fram som vägledning för det fortsatta arbetet inom kulturområdet. Även denna plan skall antas av fullmäktige.

5. Verksamhetens nyckeltal

Nyckeltal,	Bokslut 2018	Budget 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015	Bokslut 2014
Kostnad kr/inv						
Fritidsverksamhet	1 303	1 323	1 305	1 260	1 230	1 129
Kulturverksamhet	869	881	887	908	887	845
Simhallar						
Antal bad	46 390	47 000	46 160	44 510	44 591	46 880
varav skolbad	16 720	13 000	16 196	14 098	13 637	14 181
Skolan	5 696	5 700	5 696	5 696	5 696	5 696
Ungdomsverksamhet						
Antal verksamhetstimmar	1 211	1 200	1 297	1 461	1 259	1 192
Antal besök flicka/pojk	5 525 40%/60%	6 500 40%/60%	5 754 (40%/60%)	4 876 (34%/66%)	4 819	5 500
Biblioteksverksamhet						
Antal lån	63 084	65 000	63 807	69 801	65 290	70 429
Kulturskola						
Antal elever (flicka/pojk)	311 65%/35%	350 60%/40%	321 (63%/37%)	319 (62%/38%)	332	351
Nettokostn/elev	10 912	10 000	11 158	10 905	10 162	10 310

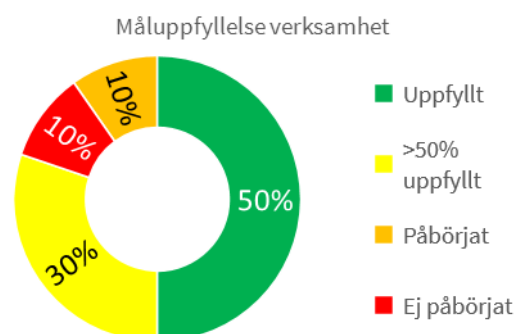
Vid en jämförelse mellan åren 2017 och 2018 vad gäller besöks- och deltagarsiffror för de olika verksamheterna så skiljer sig siffrorna mellan åren inte mycket åt. Alltså inga stora tapp eller ökning mellan åren.

6. Uppföljning av intern kontroll

Nämndens interna kontrollplan omfattat 12 olika verksamheter. Mest tid har ägnats åt kontroll av handläggning av föreningsbidrag. En genomgång har gjorts så att alla utbetalda bidrag stämmer med gällande bidragsnormer. De felaktigheter som upptäckt har rättats till. Övriga verksamheter som har granskats är ekonomisk uppföljning via delårsbokslut och årsbokslut samt kontroll av att den offentliga konsten stämmer med vad som finns registrerat i konstregistret.

Socialnämnd

Ordförande:	Ann-Katrin Löfstedt (M)
Förvaltningschef:	Lotta Damberg
Nettokostnad totalt:	245 558 tkr
Antal årsarbetare:	378
Kostnad per invånare	17 546 kr

1. Resultatredovisning

RESULTATRÄKNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
Verksamhetens intäkter	58 564	41 299	17 265	103 625	-45 061
Verksamhetens kostnader	-303 254	-286 143	-17 111	-344 347	41 093
Verksamhetens nettokostnader	-244 690	-244 844	154	-240 722	3 968
Finansiella kostnader	-60	-59	-1	-40	20
Avskrivningar	-809	-751	-58	-417	392
Resultat efter avskrivningar	-245 559	-245 654	95	-241 179	4 380
Kommunbidrag	245 654	245 654	0	244 624	-1 030
ÅRETS RESULTAT	95	0	95	3 445	3 350

2. Driftsredovisning

	DRIFTREDOVISNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
285	Bostadsanpassningsbidrag	1 542	1 100	-442	1 623	-81
700	Socialnämnd	1 034	1 100	66	1 140	-106
750	Verkställighet IFO	7 158	7 417	259	5 889	1 269
751	Familjerådgivning	93	120	27	108	-15
753	Ensamkommande barn	23	23	0	-3 055	3 078
754	Myndighet barn och unga	16 623	14 311	-2 312	17 560	-937
755	Myndighet vuxna	10 150	12 052	1 902	12 570	-2 420
756	Social omsorg	6 136	7 763	1 627	6 505	-369
770	Socialförvaltning administration	26 508	31 886	5 378	21 560	4 948
771	Särskilt boende	54 081	52 917	-1 164	56 543	-2 462
773	Demens- och korttidsverksamhet	16 223	16 294	71	15 650	573
774	Sjukvårdsinsatser	22 956	22 074	-882	23 126	-170
776	Hemtjänst och övrig service	33 272	30 974	-2 298	32 856	416
781	LSS insatser	17 263	15 613	-1 650	17 752	-489
782	Övriga insatser	10 799	10 644	-155	10 476	323
785	Bostad med särskild service	21 697	21 365	-332	20 875	822
	TOTALT	245 558	245 653	95	241 179	4 380

Socialnämndens årsredovisning på driftbudgeten redovisar ett överskott på 95 tkr.

Dyra institutionsplaceringar på barnsidan samt bemanningskonsulter som hyrts in för att kunna stabilisera personalomsättning och säkra arbetsmiljön inom myndighetsutövningen har lett till att verksamhet Myndighet barn och unga redovisar ett underskott på 2 312 tkr.

Särskilt boende redovisar ett underskott motsvarande 1 165 tkr. Det är Sörgårdens särskilda boende som i samband med den successiva nedläggningen av avdelning Gullvivan står för underskottet.

De ökade kostnaderna för tekniska hjälpmedel har lett till att verksamhet Sjukvårdsinsatser överskrider budget med 882 tkr. Dyra LSS-ärenden samt volymutveckling av antal timmar gör att verksamhet LSS insatser överskrider budget.

Kostnaden för en personaltimme i hemtjänst överskrider budget. Det medför att Hemtjänst och övrig service hamnar på ett underskott 2 298 tkr. Ökad bemanning för stora omvårdnadsbehov medför att Bostad med särskild service har ett underskott på 332 tkr.

3. Måluppfyllelse verksamhet

	Nämndens mål	Per 31/12
KF 1	1. Verksamheten ska möta medborgarnas behov och bedrivs utifrån gällande lagstiftning med god kvalitet	>50%
KF 2	2. Medborgarnas delaktighet och självständighet ska uppmuntras genom öppen dialog	Uppfyllt
KF 3	3. Verksamheten ska underlätta för externa tjänsteföretag att genomföra ett kvalitativt arbete	Ej påbörjat
KF 4	4. Verksamheten ska genom utbyte utöka andelen miljöfordon	>50%
KF 5	5. Roll- och ansvarsfördelning mellan politik, förvaltning, och medarbetare ska vara tydlig och logisk	>50%
KF 6	6. Budgetförutsättningar samt konsekvenser för politiken ska vara välgrundade genom tjänstemannaberedning	Uppfyllt
KF 7	7. Kommunens elever ska lämna skolan med godkända betyg.	Uppfyllt
KF 8	8. Verksamheten ska verka för ett rikt och varierat samarbete med föreningsliv	Uppfyllt
KF 9	9. Politik och medarbetare ska vara aktiva i utvecklande samverkan gällande kommunala och regionala intressen	Uppfyllt
KF 10	10. Möjlighet till alternativ driftsform ska utredas vid utveckling av verksamhet	Påbörjat

Indikatorer kopplade till måluppfyllelse 2018

Nämnd Mål nr	Mått för nämndens bedömning av måluppfyllelse	Föregående år (2017)	Målvärde (budget 2018)	Utfall 2018/ Utveckling
SN 1	KKIK/ ÖJ Väntetid för inflyttning särskilt boende	42 d	Positiv utv.	38 d
SN 1	Väntetid från ansökan till beslut om ekonomiskt bistånd	13 d	Positiv utv.	18 d
SN 1	Väntetid från ansökan till LSS-insats	32 d	Positiv utv.	36 d
SN 1	Utredningstid barn och unga 0-20 år	145 d	Positiv utv.	127 d
SN 1	Utredningstid missbruksproblem 21+	45 d	Positiv utv.	31 d
SN 2	Brukarbedömning helhetssyn hemtjänst	97 %	Positiv utv.	92 %
SN 2	Brukarbedömning helhetssyn särskilt boende	78 %	Positiv utv.	78%
SN 2	Kvalitetsaspekt LSS bostad med särskild service	78 %	Positiv utv.	80%
SN 3	Revidering av LOV-underlag för auktorisation för hemtjänst		Genomfört	Ej uppfyllt
SN 4	100 % av nyleasade bilar under året ska vara miljöfordon		Genomfört	Delvis uppfyllt
SN 5	Rollbeskrivn., riktlinjer och rutiner ska bekräftas i ledningssystem.		Genomfört	Delvis uppfyllt
SN 6	Systematisk ärendeberedning ska genomföras		Genomfört	Uppfyllt
SN 7	Kvalitetssäkring av verksamhetens uppdrag		Genomfört	Uppfyllt
SN 8	Deltagande i samverkansmöten ska uppnås till 90 %		Närvaro	Uppfyllt
SN 9	Samarbetet med föreningsliv ska utökas		Positiv utv.	Uppfyllt
SN 10	100 % av nya eller förändrade verksamhetsförslag ska inför beslut innehålla alternativ driftsform		Genomfört	Påbörjat

Not: * = år 2017, ** = år 2016, ***=2015

Sammanfattning: Socialnämnden har för året haft en hög ambition att sätta mål utifrån samtliga kommunfullmäktiges mål under året. Målen har i förvaltningens verksamheter brutits ned till aktiviteter. Verksamheter har arbetat mycket aktivt för att nå måluppfyllelse men når inte måluppfyllelse fullt ut inom alla målområden.

En klart positiv utveckling kan ses gällande antal dagar av väntan från beslut till verkställande särskilt boende, utredningstid för barn och unga, utredningstid för missbruksproblem 21+ samt kvalitetsaspekt LSS-bostad med särskild service. Brukarbedömning helhetssyn särskilt hemtjänst har minskat något men ligger enligt nämndens bedömning bra till.

SN:s mål nr 3 har inte uppfyllts under 2018. Aktiviteten att revidera underlag för auktorisation av utförare inom LOV kommer att genomföras under 2019. Mål 4, utbyte av 28 bilar i förvaltningen till elbilar är delvis uppfyllt. Upphandling är genomförd, bilar är beställda men levereras sker tidigast under vår 2019.

Ledningssystemets uppbyggnad (SN 5) har inte nått den målsättning som förväntats. Förvaltningen har genomfört stora förbättringar i en tydlig och tillitsfull organisation. Arbetet har fokuserat på att säkerställa en ändamålsenlig organisationsstruktur som innebär en tydlighet för samtliga medarbetare vad som är vårt uppdrag, vilken funktion som utför det och hur arbetet ska utföras. Personalomsättning har medfört försenat resultat.

4. Väsentliga händelser

Förvaltningen har haft personalomsättning som har påverkat organisationens styrning under året. Tjänster som har bytts ut är verksamhetschef för område ÄO/HS, verksamhetschef för Stabsenheten, områdeschef för hemtjänst Skillingaryd, enhetschef myndighet barn och unga, enhetschef myndighet vuxna samt områdeschef för gruppboende och kontaktpersoner. Ny områdeschefstjänst för nattpersonal har inrättats efter nämndbeslut i enlighet med begäran från SKL till landets samtliga kommuner. Ny överenskommelse om samverkan från slutna hälso- och sjukvård har trätt i kraft 1 januari 2018 vilket innebär att förvaltningen har 24 timmar på sig vid utskrivning att verkställa ett beslut om nära vård i hemmet. Ny lag om förenklat beslutsfattande trädde i kraft 1 juli och har inneburit att nämnden har fattat beslut om att insatsen trygghetslarm samt rådgivning och stödsamtal ges som insats utan utredning av behov för personer 65 år och över. Byggnationen av mejeriet har kommit igång och ombyggnation av fastighet för daglig verksamhet har genomförts. 14 platser på Sörgården har lagts ned.

5. Verksamhetens nyckeltal

Socialnämnden, nyckeltal	Bokslut 2018		Bokslut 2017		Bokslut 2016		Bokslut 2015		Bokslut 2014	
	Antal*	Tkr*	Antal*	Tkr*	Antal*	Tkr*	Antal*	Tkr*	Antal*	Tkr*
*medel										
Placerade barn institution <i>(kostnad per helårsplaceringar)</i>	4,35	1 333	4,36	1 407	3,98	1 406	1,2	2 018	3,9	1 617
Placerade barn familjehem <i>(kostnad per helårsplaceringar)</i>	14	257	12	297	12	254	13,4	314	13,2	346
Familjerådgivning <i>(kronor per behandlingstimmar)</i>	88	1,067	115	0,939	75	1,196	78	1,0	211	0,8
Heldygnsvård missbruk <i>(kronor per dygn)</i>	777	1,4	1 233	3,0	1 302	2,4	2 303	1,9	1 771	1,6
Skyddat boende <i>(kronor per dygn)</i>	313	1,8	268	2,4	733	2,2	759	1,9	462	2,8

Socialnämnden, nyckeltal forts	Bokslut 2018		Bokslut 2017		Bokslut 2016		Bokslut 2015		Bokslut 2014	
	Antal*	Tkr*	Antal*	Tkr*	Antal*	Tkr*	Antal*	Tkr*	Antal*	Tkr*
*medel										
Särskilt boende <i>(netto kostnad per brukare)</i>	92	597,8	107	518,0	111	446,4	112	441,5	122	445,2
Korttidsvård <i>(netto kostnad per brukare)</i>	28	310,3	26	330,4	16	559,6	16	491,9	16	503,6
Demensboende <i>(netto kostnad per brukare)</i>	14	702,6	17	527,4	18	498,6	19	513,6	16,58	569,2
Personer med hemtjänst <i>(netto kostnad per brukare)</i>	215	175,2	223	159,6	220	155,5	196	181,3	206	180,4
Utförda hemtjänsttimmar <i>(kronor per timme)</i>	55 221	0,607	54 942	0,548	46	0,593	49 091	0,569	59 558	0,515

Socialnämnden, nyckeltal forts.	Bokslut 2018		Bokslut 2017		Bokslut 2016		Bokslut 2015		Bokslut 2014	
	Antal*	Tkr*	Antal*	Tkr*	Antal*	Tkr*	Antal*	Tkr*	Antal*	Tkr*
*medel										
LSS-ärenden <i>(netto kostnad per brukare)</i>	13	842,8	14	764,8	12	564,0	10,9	623,8	10	423,7
LASS-ärenden <i>(netto kostnad per brukare)</i>	18	265,6	19	316,6	23	311,1	23,2	298,7	22,8	326,4
Korttidsvistelse, inskrivna <i>(netto kostnad per brukare)</i>	20	140,4	20	120,9	15	150,2	16	117,6	19	100,6
Korttidstillsyn, inskrivna <i>(netto kostnad per brukare)</i>	13	136,2	14	98,5	11	102,2	14	105,7	16	61,8
Daglig verksamhet, inskrivna <i>(netto kostnad per brukare)</i>	63	125,1	65	118,3	53	129,0	51	154,6	49	176,7
Bostad med särskild service <i>(netto kostnad per brukare)</i>	31	774,5	31	730,7	32	658,7	32	683,5	33	696,4
Gruppboende, social omsorg <i>(netto kostnad per brukare)</i>	6	648,1	6	635,9	5	733,8	4,7	786	5	742,1

Antalet placerade barn ligger i nivå med 2017 men kostnaden per placering har minskat. Antalet barn i familjehem har ökat men kostnaden/ barn har minskat. En kraftig minskning av antalet placerade dygn inom missbruksvård under året och likaså kostnaden. Behovet av att få skyddat boende har ökat men kostnaden har varit mindre jämfört med tidigare år.

Särskilt boende visar på ca 80 tkr/ plats i högre kostnader jämförelse med föregående år. Demensboende har under året haft en högre kostnad på 175 tkr/ plats jämfört med föregående år. Antalet personer som har hemtjänst har minskat något och kostnaden per brukare har ökat.

LSS- ärenden blir dyrare. LASS- ärenden blir färre och därmed minskar kostnaden för dessa.

6. Uppföljning av intern kontroll

Kontrollmoment	
Anmälningar till arbetsmiljöverket	Kontrollerat Inget avvikande att notera
Anmälningar till Inspektionen för vård och omsorg(IVO)	Kontrollerat Inget avvikande att notera
Rättssäker myndighetsutövning- enhetlig handläggning och dokumentation	Riktlinjer förhandläggning inom myndighetsutövning genomförda gällande LSS- insatser samt Biståndsinsatser för äldre genomförda. Nya rutiner för utredning och dokumentation implementerade
Beredskapsplan allvarlig händelse	Beredskapsplan med rutin på förvaltningsövergripande nivå genomlyst och uppdaterad

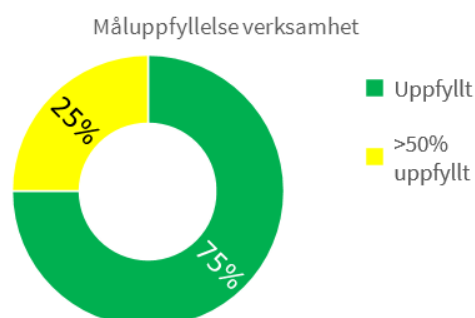
7. Sammanfattning mål-medel-kvalitet

Socialnämnden och Socialförvaltningen har haft en hög ambitionsnivå att utföra uppdraget med god kvalitet inom befintlig budget. Det samlade utfallet för nämnden är att 5 av målen är uppfyllda 3 är delvis uppfyllda 1 mål påbörjat och 1 mål ej uppfyllt. På verksamhetsnivå har flera enheter uppfyllt målen. Förbättrade resultat i KKiK, öppna jämförelser och medarbetarenkäten visar på att kvalitet i utförande och förutsättningar i organisationen har utvecklats till det bättre. Vid delårsuppföljning per augusti redovisade nämnden ett prognostiserat underskott inom flertalet områden. Med kort tid kvar på året innebar prognosen en handlingsplan där samtliga verksamheter fick ställ om för att prioritera budget i balans. Aktiviteter i förvaltningen för måluppfyllelse kom därmed inom vissa områden att prioriteras bort.

8. Bolagens verksamhetsberättelser

Vaggeryds Energi AB

Ordförande:	Tomas Mörhed (C)
VD:	Rikard Larsson
Nettokostnad totalt:	---- tkr
Antal årsarbetare:	25 årsarbetare
Kostnad per invånare	NA.

1. Resultatredovisning

RESULTATRÄKNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
Verksamhetens intäkter	106 713	92 982	13 731	92 766	13 947
Verksamhetens kostnader	-86 371	-75 522	-10 849	-73 583	-12 788
Verksamhetens nettokostnader	20 342	17 460	2 882	19 183	1 159
Finansiella kostnader	-734	-570	-164	-739	5
Avskrivningar	-10 990	-10 425	-565	-9 786	-1 204
Resultat efter avskrivningar	8 618	6 465	2 153	8 658	-40
Bokslutsdispositioner och skatt	-8 039	-6 465	-1 574	-6 947	-1 092
ÅRETS RESULTAT	579	0	579	1 711	-1 132

2. Driftsredovisning

Vaggeryds Energi AB visar ett rörelseresultat +8,6 mnkr per 181231 jämfört med budget om +6.5 mnkr, således en positiv avvikelse om 2,1 mnkr. Intäkterna har varit cirka 13,7 mnkr högre än budgeterat, vilket är drivet av ett väsentligt högre elpris än föregående år. De högre intäkterna har också medfört att kostnaderna har ökat i motsvarande grad vilket gör att bolagets intjäning på elhandelsverksamheten inte påverkats i någon större utsträckning av de historiskt höga elpriserna. Bolagets stadsnätverksamhet har under året utvecklats positivt i linje med förväntningarna och fjärrvärmerörelsen har haft en välfungerande drift och en positiv försäljningsutveckling. Bolagets investeringsverksamhet har med god marginal legat inom ramen för 2018 års investeringsbudget. Entreprenadverksamheten har under året hållit ett högt utförandetempo och på så sätt aktivt bidragit till att vädersäkra elnätet i Vaggeryds kommun.

3. Måluppfyllelse verksamhet

KFmål*	Styrelsens mål 2018	Per 31/12
KF 1	01. Alla fastighetsägare i tätorterna Vaggeryd, Skillingaryd, Klevshult, Hok och Byarum skall erbjudas en fiberanslutning senast år 2020	Uppfyllt
KF 2	02. Genom serviceinriktad personal, lokal närvaro och kundkontakter skapas förtroende i våra relationer till kund.	Uppfyllt
KF 4	03. I all verksamhet som Vaggeryds Energi AB bedriver skall miljöpåverkan noga beaktas, och miljömässigt fördelaktiga förbättringar eftersträvas.	>50%
KF 5	04. En anställning på Vaggeryds Energi AB skall innebära förutsättningar till egen utveckling och intressanta och kvalificerade arbetsuppgifter.	>50%
KF 6	05. Verksamheten skall bedrivas så att samhällsnyttan förenas med ett affärsmässigt förhållningssätt så att långsiktig ekonomisk stabilitet säkras.	Uppfyllt
	06. Bolaget ska sträva efter en avkastning på totalt kapital motsvarande 4,0 procentenheter över tioårig statsobligationsränta.	Uppfyllt
	07. Ägaren skall tillförsäkras en avkastning motsvarande tioåring statsobligationsränta plus 2 procentenheter räknat på insatt aktiekapital.	Uppfyllt
	08. Vaggeryds Energi AB:s soliditet ska uppgå till minst 25 % och med ett långsiktigt mål om intervallet 30-50%.	Uppfyllt

Indikatorer kopplade till måluppfyllelse 2018

Mål nr	Mått för styrelsens bedömning av måluppfyllelse	Föregående år (2017)	Målvärde (budget 2018)	Utfall 2018/ Utveckling
1	Antal nya bredbandsanslutningar	407 (449**)	400	360
2	NKI Nästa genomförs våren 2018	Index 83,8 (78,23 **)	Index 100	84
3	Andel förnyelsebart bränsle i fjärrvärme	98,48 % (98,02**)	100%	98%
4	NMI undersökning	Index 4,3 (4**)	Index 5	4,3
5	Soliditet	31 % (29**)	30-50%	33%

Not: * = år 2017, ** = år 2016, ***=2015

Vaggeryds Energi AB har i december 2018 beslutat om en affärsplan med målsättningar och handlingsplaner. I denna affärsplan kommer ägardirektivens målsättningar vara inkorporerade. Måluppfyllelse kommer kommuniceras baserat på affärsplanens målsättningar framöver.

4. Väsentliga händelser

Bolaget har under året genomfört en omfattande utbyggnad av fibernätet i Skillingaryd. Bolaget har följt den beslutade utbyggnadsplan för fiber. Utbyggnaden har dock försenats av en kall start på året vilken medföljde att grävarbeten inte kunde inledas fören under april/maj månad. Bolaget kan också konstatera att ett avtal om fiberutbyggnad med VSBO har slutits under året vilket innebär att ca 750 lägenheter kommer anslutas till bolagets fibernät.

Bolaget har också beslutat om en ny affärsplan under december månad vilken ger organisationen en styrka att jobba mer långsiktigt och planerat över tid. Detta strukturkapital kommer hjälpa bolaget att vara en stabil part i lokalsamhället och över tid ge kunder och ägare stor nytta.

Fjärrvärmeutbyggnad har under året inletts på Stigamo industriområde. Bolaget kommer under kommande år expandera på området och uppfylla sitt åtagande om att fjärrvärme ingår som en del i tompriset.

Bolaget har också under året förnyat sitt avtal med upphandlad balansansvarig på elhandelssidan. Denna förnyelse av avtalen ger att bolaget över tid kommer kunna erbjuda sina kunder fler och mer skräddarsydda elhandelsprodukter.

6. Uppföljning av intern kontroll

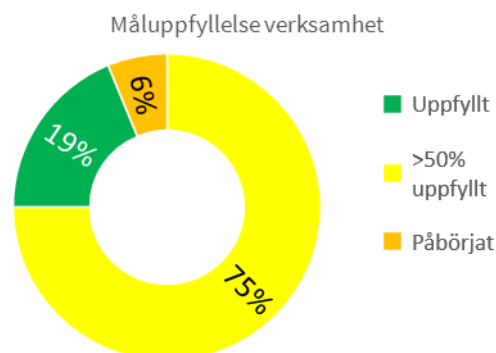
Bolaget har 7 schemalagda styrelsemöten under året under vilka styrelsen följer upp bolagets intjäning och utfall mot beslutad budget. Styrelsen får också rapporter från de olika verksamhetsområdena för att få en inblick i de operativa delarna av verksamheten. Styrelsen fattar beslut i frågor som av principiell karaktär och i frågor vars värden överstiger delegerade summor.

Ledningsgruppen har månatliga protokollförda möten under vilka operativa och strategiska frågor behandlas.

Bolaget följer aktuell lagstiftning för sina respektive verksamhetsgrenar samt följer de lagar, riktlinjer och myndighetsbeslut som åligger bolagets anmälningspliktiga produktionsanläggningar.

Vaggeryd-Skillingaryd Bostads AB

Ordförande: Stig-Göran Hultsbo (mp)
Förvaltningschef: Satu Jonsson
Nettokostnad totalt:
Antal årsarbetare: 24 årsarbetare
Kostnad per invånare

1. Resultatredovisning

RESULTATRÄKNING, TKR	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget	Bokslut 2017	Bokslut 2018/2017
Verksamhetens intäkter	74 739	74 242	497	73 026	1 713
Verksamhetens kostnader	-50 553	-55 488	4 935	-48 695	-1 858
Verksamhetens nettokostnader	24 186	18 754	5 432	24 331	-145
Finansiella kostnader	-6 159	-6 274	115	-6 874	715
Avskrivningar	-8 501	-8 550	49	-8 297	-204
Resultat efter finansiella poster	9 526	3 930	5 596	9 160	366
Bokslutsdispositioner och skatt	-3 666	0	-3 666	-3505	-161
ÅRETS RESULTAT	5 860	3 930	1 930	5 655	205

Avvikelsen mot budget ligger på underhållet. Målsättningen var att underhålla mer än vi klarat av. Bl.a. har ett större projekt lagts på is p.g.a. väldigt höga anbud.

Aktiekapitalet uppgår till kr 5 000 000:- och samtliga aktier ägs av Vaggeryds kommun. Bolaget har en soliditet på 13,0 % (14,1 %).

Soliditetsmålet är 15 % och under senare år har soliditeten närmast sig målet. En anledning till den ökade soliditeten är minskade hyresförluster och sjunkande räntekostnader. En annan är övergången till K3 som inneburit att en del av underhållskostnaden aktiveras.

Omfattande nybyggnation pågår och börjar nu synas i en sjunkande soliditet.

Resultatet och bolagets ekonomiska ställning per den 31 december 2018 framgår av resultat- och balansräkning.

2. Driftsredovisning

Vi har inga direkta ekonomiska avvikelser utöver underhållet enligt ovan. Pågående nyproduktion kommer att innebära en kraftig ökning av antalet lägenheter och därmed en risk för kommande hyresförluster. Det är av yttersta vikt att de nyproducerade lägenheterna blir uthyrda.

3. Måluppfyllelse verksamhet

KFmål*	Styrelsens mål 2018	Per 31/12
KF 1	VSBo ska långsiktigt och balanserat tillhandahålla hyresrätter i Vaggeryds kommun.	Pågående
KF 1	Lägenhetsbeståndet ska ha en variation i utformning, läge och prisnivå.	Pågående
KF 1	Bostäder ska kunna erbjudas i kommunens fyra största tätorter.	Uppfyllt
KF 1	Erbjuda varierande attraktiva boenden till olika målgrupper.	Pågående
KF 1	VSBo ska erbjuda boendeinflytande och ha en öppen attityd till samarbete med hyresgästföreningen.	Pågående
KF 1	En hyresgästenkät ska genomföras årligen.	Uppfyllt
KF 6	VSBo ska långsiktigt minimera kostnader för drift och underhåll, vid en given standard och servicenivå.	Pågående
KF 6	Investeringstakten ska inte äventyra bolagets ekonomiska stabilitet.	Pågående
KF 6	99 % av lägenheter och lokaler ska vara uthyrda.	Uppfyllt
KF 6	Vidmakthålla fastigheternas värde och funktion genom underhåll enligt en långsiktig underhållsplan.	Pågående
KF 4	Bolaget ska ha ett aktivt miljöarbete genom att leva upp till miljöprogrammets intentioner och genomföra programmets åtgärder.	Pågående
KF 4	Inom nyproduktion ska bästa tänkbara, ekonomiskt möjliga, miljöval användas.	Pågående
KF 4	Miljökrav ska ställas vid upphandling.	Pågående
KF 4	Miljöansvarige ska aktivt delta i kommunkoncernens miljöarbete.	Pågående
KF 5	VSBo ska ha ett öppet och serviceinriktat bemötande mellan personal, arbetsledning och styrelsen där vi respekterar varandras roller.	Pågående
KF 5	Personal ska må bra och känna sig trygg i sina roller för att kunna göra ett bra arbete.	Pågående

Indikatorer kopplade till måluppfyllelse 2018

Vi uppfyller våra mål så långt det är möjligt för oss.

När det gäller första målet om boende ska vi finnas representerade i de fyra största orterna och erbjuda ett bra boende. Det är bostadsbrist i hela landet, så även hos oss i Vaggeryd. Vi har trots detta kunnat erbjuda bostäder kontinuerligt. Personer som säljer hus och de som fått arbete i kommunen har prioriterats och vi har bistått AME/Soc med att lösa deras behov av boenden. Vi gör årligen en hyresgästenkät som går till alla våra hyresgäster och betyget är högt. Våra hyresgäster trivs med sitt boende och den service vi erbjuder.

Vår ekonomi är god, mycket beroende på omvärldsfaktorer. Ränteläget är lågt och vi har inga vakanser. Nya redovisningsregler bidrag också till bra redovisat resultat. Därför försöker vi nu öka underhållet av fastigheterna för att vara väl förberedda om det kommer svårare perioder. På grund av rådande bostadsbrist bygger vi mycket nytt men det innebär också en stor risk för framtida vakanser. På lokalsidan har vi under en tid haft i princip allt uthyrt men ser nu att det kommer en del uppsägningar på lokaler.

Miljöfrågorna är alltid aktuella. För oss är det dessutom en viktig ekonomisk fråga. Om vi slösar på resurserna blir kostnaden onödigt hög, resurser som kan användas betydligt bättre. Vi ställer höga krav på energiförbrukning i vår nyproduktion. Vi har idag två projekt med Gröna lån från Kommuninvest och ytterligare två under uppförande. Vi ska installera solceller på Tor och vi lägger sedumtak på komplementbyggnader. Vi satsar mycket på den yttre miljön, både i nyproduktion och befintligt bestånd. Ovk görs kontinuerligt och arbetar med styr-och regler för en effektiv energianvändning. Fönsterbyten genomförs kontinuerligt.

4. Väsentliga händelser

Vi har påbörjat nybyggnation av totalt 111 nya lägenheter. Det innebär en mer än 10 %-ig ökning av vårt bostadsbestånd och är således väldigt stora projekt för oss.

5. Verksamhetens nyckeltal

Den egna fastighetsförvaltningen omfattade vid verksamhetsårets slut 1 038 (1 038) bostadslägenheter och ett mindre antal lokaler.

Fastighetsbeståndet finns huvudsakligen i Skillingaryd och Vaggeryd samt en mindre del i Klevshult och Hok.

På kv. Gästgivaren i Skillingaryd pågår byggnation av 32 lägenheter med inflyttning 2019.05.01. Alla lägenheter är uthyrda.

På kv Tor i Vaggeryd pågår byggnation av 79 bostadslägenheter, varav 44 i Trygghetsboende. Lägenheterna beräknas vara inflyttningsklara 2020.04.01.

Under året har underhåll utförts för 168:- per kvm (180:-).

Lägenhetsunderhåll utförs kontinuerligt och större utförda underhållsåtgärder enligt plan är bland annat fönsterbyte på Hackan, relining på Saturnus och byte av tamburdörrar på Mercurius, Slätten och Saturnus, alla i Skillingaryd. Undersommaren målades flera fasader. Dessutom har delar av Saturnus fått nya inglasade balkonger och garagen på Jupiter har bytts ut mot nya, även dessa i Skillingaryd.

Reparationsarbeten motsvarande 74:- per kvm (84:-) har gjorts under året.

2018.12.31 var genomsnittlig kallhyra (per kvm och år) 900:- (888:-) - innan kvarboenderabatter dragits av - och bränsleuttaget 126:50 (126:50).

2019.01.01 höjdes hyran med 11 kr /kvm och år, motsvarande 1,1 %.

Snitthyran ligger högt, jämfört med andra allmännyttiga bostadbolag, beroende på att VSBo har byggt mycket nytt. Trots att det finns äldre fastigheter i beståndet är medelvärdeåret 1981. Snittet för alla allmännyttiga bostadbolag i landet som redovisar enligt K3 är 1977 och ännu äldre för övriga.

Spridningen i hyresnivå är stor och varmhya i kr/kvm varierar mellan 796 och 1.583:-. I varmhya ingår normalt, förutom uppvärmning, även varmvatten, tv samt bredband och IP-telefoni i nyare fastigheter.

Hyresgäster som har bott länge i samma lägenhet får en kvarboenderabatt som avdrag på kallhyran varje månad. Kvarboenderabatten är 12 % av kallhyran när man bott i samma lägenhet i 20 år och 16 % efter 30 år. Ungefär 14 % av samtliga hyresgäster får en kvarboenderabatt och under året har kvarboenderabatten uppgått till totalt ca 900 tKr.

Omflyttningen har minskat ytterligare och ligger nu på 15 % (18 %), vilket är i nivå med allmännyttan i landet. Den interna omflyttningen är nere på 2 %.

Hyresförlusterna har sjunkit de senaste åren. Alla lägenheter och större lokaler har varit uthyrda.

2018.12.31 var 24 personer tillsvidareanställda i bolaget. 7 personer arbetar med huvudsakligen administrativa uppgifter, 13 är fastighetsskötare och hantverkare, på seniorboendet/trygghetsboendet finns 2 värdinnor och 2 personer arbetar med lokalvård.

Under året har ingen anställd avgått eller tillkommit.

Sjukfrånvaron uppgår till 4,05 % (3,27 % året innan).

Personalens medelålder är 50 år.

Vaggeryds Näringslivsråd

2018 började med planeringen av Emigration Express i Holland som gick av stapeln 10-11 februari som syftade i att hitta kompetent arbetskraft till industrin i kommunen och GGVV regionen. Utfallet blev över förväntan där resultatet blev att 11 personer fick jobb i regionen och totalt flyttade det ca 35 personer från Holland till GGVV för att börja ett nytt liv här.

Detta gav stor massmedial spridning både tidningar så som dagens industri samt TV gjorde reportage om detta framgångskoncept. Hela projektet genomfördes via BGR för att hålla ihop det hela från början till slut. Flera kommuner har sedan hört av sig och är mycket intresserade av hur vi gjorde detta med de små resurser vi hade och med utfallet som blev.

Ett inledande möte gjordes till en intressent på Stigamo södra som sedan resulterade i ett avtal om 47 hektar med Qvana invest som blev det första företaget på det stora nya området som håller på att växa fram och som ska stå klart 2020 ca. Efter det har flera möten hållits av Patrik, Tina, samt Magnus med intressenter som vill etablera sig i området regionen. I samband med dessa möten har vi även marknadsfört de övriga områdena som kommunen har för företagsetableringar, men hittills har intresset varit för Stigamo området. Här har också kommunen skrivit ett avtal med Jönköping om gemensamma engagemang för Stigamo området och där vi kommer samarbeta i marknadsföringen av detta område.

Affärsracet genomfördes i Anderstorp den 30-31 maj i strålande solsken, en möjlighet för företagen i regionen att ställa ut och marknadsföra sina produkter. 180 talet utställare och med intressanta föreläsare som kryddades med riksdagspolitiker för att ta tempen på hur de ser på Gnosjöregionen inför stundande val lockade 4000 besökare under dessa två dagar.

Två mässor besöktes under året och det var Möbelmässan i Sthlm i februari där flera av våra företag finns representerade samt underleverantörmässan på Elmia i november som också har många av våra företag som utställare.

Interior Cluster Sweden AB (ICS) fick ny VD Anna Rosenqvist som jobbat många år inom IKEA i bl.a. Älmhult tog över rollen som VD och har jobbat under 2018 med att dra upp riktlinjerna för ICS om hur vi kan stärka möbelbranschen för framtiden, flera projekt har sökts under året och som ICS har fått. Tillväxtverkets klusterprogram S3, KRAFT som beviljades i mitten av december. Ny hemsida sjösattes i december, projekt Innovation Square 2020 med 106 formgivare som har anmält att delta samt arbetet med Möbelriksdagen 2019 som i år är i Tranås.

Projekt GrowKomp gick in på sitt sista år med en slut konferens på Hook i maj med deltagande företag och föreläsare där vi bl.a. fick ta del av statistiken för de företag som har varit med och som klart visar en kraftigt ökad lönsamhet samt upp till 100% högre orderingång. Projektet har syftat på CSR arbetet i bolagen och få in det i affärsplanen och hur man kan jobba med detta i hela företagsorganisationen, projektet har varit finansierat av ESF. En planering av GrowKomp 2.0 påbörjades när vi såg de positiva effekter som detta gav medverkande företagen och startades upp sen höst 2018 och kommer pågå under 2019 med beviljade projekt medel av ESF.

Region Jönköping har startat ett projekt som syftar i att stärka e-handel och logistik i länet där man har blivit beviljade 10 miljoner kr från tillväxtverket och där Vaggeryd är en viktig medspelare med det strategiska läge kommunen har för den utvecklingen, här kommer vi gå in med tid under de 3 åren projektet fortlöper. Tanken är att stärka kunskapen om e-handel och logistik med koppling till forskning via Jönköpings universitet, målet är att bli bäst i Sverige inom detta område där målet är att de stora bolag som är inom denna sektor ska lägga sina säten i regionen för att öka kompetensen ytligare inom området.

Som motvikt till den starka ökning av e-handel och dess satsningar ser vi en minskning av fysiska butiker i våra samhällen där vi tillsammans med Handeln kommer starta en förstudie om hur vi kan vända den rådande butiksdöden, vilket man har lyckats med på vissa andra orter både i Sverige men även utomlands. Pengar söks av LEADER och kommer projektägas av Folkuniversitetet, förstudien kommer pågå ca 6-8 månader för att sedan mynna ut i projektet som då blir genomförande fasen (verkstan).

Företagsfrukostar har hållits där vi samverkar med AME och Arbetsförmedlingen för att få till intressanta och trevliga frukostar med innehåll, ett fokus har varit kompetensförsörjningen och den stora brist på arbetskraft som råder i hela

regionen, bra statistik från AF och AME har varvats av föreläsare samt ett större fokus på kommunen och dess olika verksamheter som kopplar till näringslivsfrågor så som markfrågor både för industri och boende, planeringen av kommunen och de utmaningar som finns med en kraftigt ökad befolkning, BUN från förskola till arbete och sista frukostmötet för 2018 besöktes också av Landshövdingen för Jönköpings län.

Flertalet företagsbesök har gjorts under 2018 med besök på bl.a. Uppåkra, Kinnarps, Swedese, Byarums bruk, Styrkonstruktion och Syrummet för att nämna några av besöken. Uppskattade besök som kommer utökas markant under 2019 då satsningen ”101 företag på 101 dagar” kommer genomföras.

2018 blev också det året som Vaggeryds kommun hamnade högst i länet på Svenskt näringslivs årliga ranking av företagsklimatet som görs varje år, plats 20 från plats 37 året innan samt bästa klättrare i länet. Stor eloge till kommunen för det företagsvänliga arbetet som görs och de satsningar som ligger i pipen. Något vi vill förbättra ytterligare för 2019 och en del i detta är ljusst de 101 företagsbesök som kommer genomföras för att stärka dialogen mellan politik, tjänstemän, AME, AF, BUN, VNR och företagen.

Science park har märkt en nedgång i konsultationen av att starta nya företag och detta är något som hela länet känner av, en anledning kan vara att det finns i dag mycket information på nätet hur man gör samt att i rådande högkonjunktur så startas inte lika många företag då man sitter säkert som anställd, så fokus har styrts om lite till innovation. Här vill man hitta innovatörer som sitter på en idé men som inte har haft tiden att jobba vidare med sin idé. Här har SP stora möjligheter att vara behjälpliga och flera produkter har kommit fram med bl.a. hjälp från företag i kommunen i samarbete. Ca 1000 idéer kommer in till SP i länet, 300 av dem blir företag och ca 100 följer SP vidare med. Se gärna filmen i bifogad länk: https://youtu.be/JL2Zv_hs8vk

I VNR styrelse så har handelsutskottet bemannats av Jörgen Johansson El-Agenten en plats som har varit tom sedan Anna Munkstjärna slutade. Vidare har AF tagit in en reserv som till en början var Katrin Svensson som slutade vid nyår men som har ersatts av Sören Karlsson. BUN är också representerade i styrelsen med adjungerad och det är Per-Erik Lorentzon som kommer ha en stående punkt på agendan för att få en tydligare koppling skola-näringsliv. 8 styrelsemöten inklusive bolagsstämma har hållits under året alla dokumenterade med protokoll och i förväg utskickade VD brev.

PLATS FÖR ATT GÖRA SKILLNAD

Vaggeryds kommun, box 43, 568 21 Skillingaryd | Besöksadress: Bangårdsgatan 2, Skillingaryd
Tel: 0370-67 80 00 | E-post: info@vaggeryd.se
www.vaggeryd.se | [Facebook.com/vaggerydskommun](https://www.facebook.com/vaggerydskommun)